

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 25^{ης} Φεβρουαρίου 2021

Ωρα έναρξης: 4.10 μ.μ.

Αρ. 21

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΑΔΑΜΟΣ ΑΔΑΜΟΥ)

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ να διαπιστωθεί αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στα έδρανά σας θα βρείτε τα...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πιο κοντά στο μικρόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Εντάξει, Αννίτα, εννά αρκέψω να τσιριλλώ τωρά τζαι εννάν εντάξει!

(Γέλια)

Στα έδρανά σας θα βρείτε τες μάσκες της Βουλής των Αντιπροσώπων, είναι μπροστά.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Μαρίνο Σιζόπουλο)

Ε, αν θέλεις να τη βγάλεις, Μαρίνο μου, κανένα πρόβλημα! Εγώ απλώς σας έδωκα και τις μάσκες.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ, θέλω να έχω την προσοχή σας σ' αυτό που θα διαβάσω τώρα.

Την ερχόμενη Τετάρτη τιμούμε τη θυσία του ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου, ο οποίος στις 3 Μαρτίου 1957 θυσιάστηκε για την ελευθερία της Κύπρου από τον βρετανικό αποικιοκρατικό ζυγό. Το άξιο τέκνο της Λύσης με πλήρη συνείδηση επέλεξε να γίνει ολοκαύτωμα, παρά να παραδοθεί, πράξη που φανερώνει το μεγαλείο του ανθρώπου και τον καθιστά μία ιστορική μορφή. Με την ανυποχώρητη αφοσίωσή του στα ιδανικά της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης αποτελεί μοναδικό πρότυπο ηρωισμού και γίνεται σύμβολο αυτοθυσίας για όλους τους αγωνιζόμενους λαούς.

Η περίοδος που διανύουμε είναι κρίσιμη για το Κυπριακό και μας βρίσκει αντιμέτωπους με τη συνεχιζόμενη τουρκική αδιαλλαξία. Ας αποτελέσει η θυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου πηγή έμπνευσης, αλλά και συνειδητοποίησης του χρέους που έχουμε να βρούμε την πολυπόθητη λύση για το κυπριακό πρόβλημα και να παραδώσουμε στην επόμενη γενιά μια πατρίδα στην οποία θα μπορεί να ζει με ασφάλεια και ευημερία.

Ως απόδοση ελάχιστης τιμής σας καλώ σε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη του Γρηγόρη Αυξεντίου.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία του η μνήμη!

Θα ήθελα επίσης να αναφερθώ στην Παγκόσμια Ημέρα Σπάνιων Παθήσεων, που καθιερώθηκε το 2008 από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Σπάνιων Παθήσεων και έκτοτε τιμάται κάθε χρόνο την τελευταία ημέρα του Φεβρουαρίου. Σπάνια θεωρείται κάθε νόσος που προσβάλλει λιγότερα από πέντε άτομα στις δέκα χιλιάδες. Υπολογίζεται ότι υπάρχουν περίπου έξι με οκτώ χιλιάδες γνωστές σπάνιες ασθένειες, παθήσεις οι οποίες επηρεάζουν το 6% με 8% του πληθυσμού της Ευρώπης, δηλαδή περίπου είκοσι επτά με τριάντα έξι εκατομμύρια άτομα. Στην Κύπρο υπολογίζεται ότι επηρεάζουν έως και εβδομήντα χιλιάδες άτομα. Σκοπός της καθιέρωσης αυτής της παγκόσμιας ημέρας είναι η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και η άσκηση πιέσεων, προκειμένου τα συστήματα υγείας και πρόνοιας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προσαρμόζονται στις ανάγκες των σπάνιων ασθενών για τη σωστή πρόληψη και θεραπεία των παθήσεών τους. Οι ασθενείς αυτοί έχουν εξαιρετικά ιδιαίτερες ανάγκες, γι' αυτό και χρειάζεται η στήριξη της πολιτείας και της κοινωνίας, για να δημιουργηθούν οι αναγκαίες και ειδικές υποδομές για την ποιοτική τους υγειονομική διαχείριση και άλλη φροντίδα.

Τώρα παρακαλώ τη γραμματέα να ενημερώσει το σώμα για τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στις 15 Φεβρουαρίου ο κ. Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, μέλος της κυπριακής αντιπροσωπίας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, παρακολούθησε διαδικτυακή συνάντηση, που συνδιοργάνωσε μαζί με το Γραφείο Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας των Ηνωμένων Εθνών η Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου, με θέμα τις υπάρχουσες προκλήσεις μετά και τη νίκη κατά του λεγόμενου «Ισλαμικού Κράτους» στη Συρία και το Ιράκ, ιδιαίτερα σε σχέση με τον χειρισμό των επιζώντων μελών του, των ξένων μαχητών και των οικογενειών τους.

Στις 19 Φεβρουαρίου ο κ. Κυριάκος Χατζηγιάννης, πρόεδρος της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, συμμετείχε σε διαδικτυακή συνάντηση της Ad Hoc Επιτροπής της Συνέλευσης για τη Μετανάστευση, με θέμα την καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων κατά μήκος των διαδρομών μετανάστευσης, με έμφαση στα παιδιά. Ο κ. Χατζηγιάννης επεσήμανε ότι η εμπορία προσώπων λαμβάνει διαρκώς μεγαλύτερες διαστάσεις, ιδιαίτερα σε καταστάσεις κρίσεων, όπως η πανδημία του κορωνοϊού, συνεπεία των οποίων αυξάνονται οι ανισότητες. Υπογράμμισε δε την ανάγκη επένδυσης στην τεχνολογία για τον εντοπισμό εγκληματικών δικτύων και ενίσχυσης της νομοθεσίας για την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο.

Στις 22 Φεβρουαρίου η πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, ο αναπληρωτής πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Νίκος Τορναρίτης και το μέλος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά συμμετείχαν διαδικτυακά στην Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα 2021 και τη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που συνδιοργάνωσαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η πορτογαλική προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κ. Ερωτοκρίτου τόνισε την ανάγκη σύστασης αποτελεσματικών εθνικών εποπτικών μηχανισμών για την παρακολούθηση της προόδου υλοποίησης των επενδυτικών και μεταρρυθμιστικών προγραμμάτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Ο κ. Τορναρίτης υπογράμμισε ως πρωταρχική προτεραιότητα την πλήρη και συνεπή αξιοποίηση από την Κύπρο των κονδυλίων που διατίθενται στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027. Η κ. Κουκουμά επεσήμανε ότι η πανδημία διέυρυνε τις υφιστάμενες κοινωνικές ανισότητες στην Κύπρο, ιδιαίτερα σε βάρος των πιο ευάλωτων ομάδων και τόνισε την ανάγκη τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας να οδηγούν σε βιώσιμα αναπτυξιακά μοντέλα που θα ενισχύουν τη δημόσια υγεία και θα έχουν στο επίκεντρό τους τον άνθρωπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Δημητρίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στο Πρώτο Κεφάλαιο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Όλες οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες. Το πρώτο θέμα είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021».

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Μιχάλης Γιωργάλλας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών επανεξέτασε, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 και 24 Φεβρουαρίου 2021, τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε στις 4 Φεβρουαρίου 2021 και ο οποίος ανατέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 12 Φεβρουαρίου 2021 κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν επίσης ο Υφυπουργός Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής και η Αρχιπρωτοκολλητής.

Όπως είναι γνωστό, ο αναπεμφθείς νόμος κατατέθηκε στη Βουλή στις 4 Φεβρουαρίου 2021 υπό τη μορφή πρότασης νόμου από τους κ. Γεώργιο Γεωργίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης, η οποία κηρύχθηκε επείγουσα και ψηφίστηκε αυθημερόν. Με τον αναπεμφθέντα νόμο σκοπεύεται η τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η καταχώριση εγγράφων στα πρωτοκολλητεία ηλεκτρονικά κατά τα προβλεπόμενα σε διαδικαστικό κανονισμό και, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από την ημερομηνία εφαρμογής του σχετικού διαδικαστικού κανονισμού, να επιτρέπεται ηλεκτρονική καταχώριση παράλληλα με την καταχώριση του εγγράφου διά φυσικής παρουσίας σε πρωτοκολλητεία.

Οι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στην επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2021, παρατίθενται ακολούθως αυτολεξεί:

«Ο αναπεμπόμενος Νόμος καταστρατηγεί τη Συνταγματική Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών διότι παρεισφρεί νομοθετικά στα περί της έκδοσης διαδικαστικού κανονισμού, θέμα το οποίο υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της δικαστικής εξουσίας, τόσο ως προς το χρόνο έκδοσης όσο και ως προς το περιεχόμενο διαδικαστικού κανονισμού. Σχετικές είναι οι γνωματεύσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 31.10.2012 στην Αναφορά 2/2014 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων και ημερ. 2.5.2017 στην Αναφορά αρ. 8/2016 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων, αντίστοιχα.

Ως εκ τούτου, ο αναπεμπόμενος Νόμος καταστρατηγεί τη Συνταγματική Αρχή της Διάκρισης των Εξουσιών, διότι υποχρεώνει το Ανώτατο Δικαστήριο να εκδώσει διαδικαστικό κανονισμό και δη με συγκεκριμένο περιεχόμενο ως προς τη ρύθμιση συγκεκριμένου δικονομικού θέματος. Η γνωμάτευση του Ανωτάτου Δικαστηρίου ημερ. 31.10.2014 στην Αναφορά αρ. 3/2014 Πρόεδρος της Δημοκρατίας ν. Βουλής των Αντιπροσώπων δεικνύει ότι ο Νομοθέτης δε δικαιούται να μεταβάλλει, σε υποχρέωση, τη συνταγματική εξουσία μιας άλλης πολιτειακής εξουσίας, όπως αυτήν του Ανωτάτου Δικαστηρίου βάσει των Άρθρων 152 και 163 του Συντάγματος.

Με βάση τα προαναφερόμενα, εισηγούμαι όπως η Βουλή των Αντιπροσώπων μην εμμένει στην απόφαση της, αποδεχόμενη την Αναπομπή.».

Στο στάδιο της επανεξέτασης του αναπεμφθέντος νόμου οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας ανέλυσαν περαιτέρω τους λόγους για τους οποίους κρίθηκε σκόδιμη η αναπομπή του εν λόγω νόμου, στη βάση της πιο πάνω επιστολής του Προέδρου της Δημοκρατίας, επαναλαμβάνοντας ότι οι διατάξεις του παραβιάζουν την αρχή της διάκρισης των εξουσιών και το άρθρο 163 του συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο, όπως επισήμαναν, το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την έκδοση διαδικαστικών κανονισμών.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασε την άποψη ότι το άρθρο 163 του συντάγματος δεν αναφέρει ότι το Ανώτατο Δικαστήριο έχει αποκλειστική δικαιοδοσία στην έκδοση διαδικαστικών κανονισμών και το αντιπαρέβαλε με το άρθρο 146 του συντάγματος στο οποίο, όπως ανέφερε, διαφαίνεται ξεκάθαρα η αποκλειστική δικαιοδοσία του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου. Υποστηρίζοντας την πιο πάνω άποψη, επισήμανε ότι τόσο ο περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμος όσο και ο περί Δικαστηρίων Νόμος ρυθμίζουν διαδικαστικά θέματα. Επιπροσθέτως, δήλωσε ότι η Κύπρος είναι η μοναδική χώρα η οποία πρόκειται να εντάξει το σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, χωρίς να έχει προηγηθεί νομοθετική ρύθμισή του, η οποία, σύμφωνα με τον ίδιο, αφορά τη ρύθμιση του ατομικού δικαιώματος για προσφυγή στη δικαιοσύνη. Συναφώς, ενημέρωσε την επιτροπή ότι, σύμφωνα με σχετική μελέτη του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, στις πλείστες χώρες το σύστημα ηλεκτρονικής δικαιοσύνης εφαρμόστηκε ύστερα από την πάροδο μεταβατικής περιόδου κατά την οποία εφαρμόζονταν παράλληλα η ηλεκτρονική καταχώριση και η καταχώριση με φυσική παρουσία. Καταλήγοντας, εισηγήθηκε όπως η Βουλή εμμένει στην απόφασή της και απορρίψει την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Σχολιάζοντας τις εκφρασθείσες ενώπιον της επιτροπής απόψεις, μέλη της επισήμαναν μεταξύ άλλων ότι, σε περίπτωση απόρριψης της αναπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας από τη Βουλή και άσκησης από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του δικαιώματος αναφοράς στο Ανώτατο Δικαστήριο, το τελευταίο θα κληθεί να αποφασίσει επί ζητήματος στο οποίο το ίδιο έχει εμπλακεί. Επιπρόσθετα, εξέφρασαν προβληματισμό αναφορικά

με το ζήτημα του τρόπου εφαρμογής της παράλληλης καταχώρισης εγγράφων, ήτοι της ηλεκτρονικής καταχώρισης και καταχώρισης με φυσική παρουσία στο στάδιο της μεταβατικής περιόδου εφαρμογής του συστήματος ηλεκτρονικής δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο της συζήτησης ενώπιον της επιτροπής η Αρχιπρωτοκολλητής ανέφερε ότι έχει εκδοθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο διαδικαστικός κανονισμός που ρυθμίζει την εφαρμογή του συστήματος ηλεκτρονικής καταχώρισης. Περαιτέρω, η ίδια και ο Υφυπουργός Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής ενημέρωσαν την επιτροπή ότι βρίσκεται σε εξέλιξη διαβούλευση μεταξύ του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του εν λόγω υφυπουργείου για τον τρόπο εφαρμογής της παράλληλης καταχώρισης εγγράφων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τον αναπεμφθέντα νόμο ενώπιον της ολομέλειας του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης αναφορικά με την αποδοχή ή μη της αναπομπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου. Άλλος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δαμιανού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γιωργάλλας, ο κ. Ευσταθίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου. Άλλος;

Λοιπόν, κλείσε τη λίστα τώρα, αυτοί είναι που θα μιλήσουν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Γεωργίου έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν πρόκειται να αντιδικήσω για τους λόγους της αναπομπής της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, που ομόφωνα ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 4 του Φλεβάρη. Αναμένω όμως από τη Νομική Υπηρεσία στις 5 του Μάρτη, όταν στην επιτροπή Νομικών θα συζητούμε το νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου για τη δημιουργία ειδικής δικαιοδοσίας στα πλαίσια του Επαρχιακού Δικαστηρίου για διαφορές που προκύπτουν από πιστωτικές διευκολύνσεις, να γνωματεύσει ακριβώς το ίδιο, ότι δηλαδή η εκτελεστική εξουσία καταστρατηγεί τη συνταγματική αρχή της διάκρισης των εξουσιών, διότι παρεμβαίνει νομοθετικά σε θέματα που υπάγονται αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της δικαστικής εξουσίας, όπως τα επικαλούμενα στην αναπομπή άρθρα 152 και 162 του συντάγματος, που ορίζουν τα ακόλουθα: «Η δικαστική εξουσία ασκείται υπό του Ανωτάτου Δικαστηρίου και των υπό των κατωτέρω αυτού δικαστηρίων, όπως αυτά θα ιδρυθούν, και εκδίδει διαδικαστικό κανονισμό επί σκοπώ ρυθμίσεως της διαδικασίας αυτού, ως και ενώπιον παντός άλλου δικαστηρίου» και όχι ασφαλώς να ρυθμίζεται αυτή η εξουσία με συγκεκριμένο περιεχόμενο της ύλης του ειδικού δικαστηρίου που θα συζητήσουμε στις 5 του Μάρτη από την εκτελεστική εξουσία ως νομοσχέδιο και κατ' επέκταση να ψηφίζεται σε νόμο από τη νομοθετική εξουσία.

Όμως, θα αναφερθώ στην ουσία του θέματος, που ήταν και ο σκοπός της πρότασης νόμου, που αφορά την εφαρμογή του συστήματος e-justice στη δικαιοσύνη, που η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κύριε

Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανέδειξε τον περασμένο Απρίλη, μεσούσης της πανδημίας, ως ένα από τα «καλά» τα οποία δυστυχώς μας επέφερε η πανδημία την αναγκαιότητα εφαρμογής ενός ενδιάμεσου σταδίου, ηλεκτρονικής καταχώρισης εγγράφων στα πρωτοκολλητέα μέχρι την εφαρμογή του e-justice, της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, που από τον περασμένο Απρίλη, όταν είχαμε θέσει το θέμα για συζήτηση, ακόμη δεν είχε συνομολογηθεί η σύμβαση για την καταχώριση αυτού του συστήματος, ενός συστήματος που λειτουργούσε εικονικά για τρεις μήνες, με σωρεία συσσωρευμένων προβλημάτων, όσον αφορά τη διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης στη δικαιοσύνη, όχι μόνο από τους λειτουργούς της, αλλά και από τους πολίτες, και της αναγκαιότητας διενέργειας δομικών αλλαγών στο σύστημα για την αποτελεσματική του χρήση.

Παρά ταύτα, το σύστημα θα εφαρμοζόταν στις 8 του Φλεβάρη με την αποκλειστική του εφαρμογή, χωρίς την καταχώριση δικαστικών εγγράφων με φυσική παρουσία, με βάση διαδικαστικό κανονισμό που εξέδωσε το Ανώτατο Δικαστήριο.

Η υπό συζήτηση πρόταση νόμου κατατέθηκε και ψηφίστηκε με τη μορφή του κατεπείγοντος στις 4 του Φλεβάρη, για να επιτρέπεται παράλληλα με την ηλεκτρονική καταχώριση να γίνεται και καταχώριση δικαστικών εγγράφων και διά της φυσικής παρουσίας σε πρωτοκολλητέο για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους.

Την επομένη της ψήφισης του νόμου το Ανώτατο Δικαστήριο ανέστειλε την εφαρμογή του διαδικαστικού του κανονισμού για τις 8 του Φλεβάρη και έκτοτε, ναι, άρχισε μια ουσιαστική και αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ του Ανωτάτου Δικαστηρίου, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Υφυπουργείου Έρευνας και Καινοτομίας για επίλυση των προβλημάτων του συστήματος.

Χθες ενημερωθήκαμε στην επιτροπή Νομικών από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ότι βρισκόμαστε όλοι σε καλό δρόμο για επίλυση αυτών των συσσωρευμένων προβλημάτων τα οποία είχαν δημιουργηθεί. Και αυτό το οποίο συνήχθη από τη συζήτηση είναι ότι, μέσα από την αμφίδρομη και αμφίπλευρη αυτή συζήτηση, που έχουν επιλυθεί αρκετά ιδιαίτερα τεχνικής φύσεως προβλήματα τόσο για τους λειτουργούς της δικαιοσύνης όσο και για τους απλούς πολίτες ως προς το να έχουν πρόσβαση στο νέο σύστημα, το e-justice στη δικαιοσύνη, ενδέχεται και η δέσμευση που αναλήφθηκε, αυτό το σύστημα να εφαρμοστεί κατ' αποκλειστικότητα το νέο δικαστικό έτος, δηλαδή τον ερχόμενο Σεπτέμβρη. Ουδέν κακό αμιγές καλού λοιπόν. Για αυτούς και μόνο τους λόγους η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα δεχθεί την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Ο κ. Δαμιανού.

ΑΡΙΣΤΟΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είχαμε και την προηγούμενη εβδομάδα ανάλογες συζητήσεις για τα προβλήματα σε ό,τι αφορά στη μη εφαρμογή της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης. Δε θα επαναλάβω τη συζήτηση, απλώς θα πω εν πρώτοις ότι ως κοινοβουλευτική ομάδα θα απορρίψουμε την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, κυρίως διότι γνωρίζουμε ότι δεν εξέλιπταν οι λόγοι για τους οποίους δύο συνάδελφοι και στην πορεία ολόκληρο αυτό το σώμα ομόφωνα δώσαμε τη δυνατότητα στην εκτελεστική και στη δικαστική εξουσία να μπορούν να προχωρήσουν με παράλληλες διαδικασίες ηλεκτρονικής καταχώρισης και με φυσική παρουσία. Και επιτρέψτε μας να είμαστε λίγο καχύποπτοι για τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται, μακάρι να μας διαφεύσουν, αλλά, την ώρα που μιλούμε και νομοθετούμε, δεν έχουν εκλείψει οι λόγοι. Γι' αυτό επιμένουμε ότι αυτή η δυνατότητα πρέπει να διατηρηθεί. Απ' εκεί και πέρα, η ευθύνη βαρραίνει το Υπουργείο Δικαιοσύνης και βεβαίως τη δικαστική εξουσία που κάμνουν διαφορετικές επιλογές και πρέπει να εξηγήσουν στην πορεία, αν, ο μη γένοιτο, αυτό το απόλυτο αδιέξοδο που υπάρχει σήμερα διατηρηθεί και τους επόμενους μήνες.

Δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, πολλά πράγματα σε αυτό τον τόπο θεωρούνται αυτονόητα, αλλά δεν είναι. Από μία μελέτη που έχουμε κάμει ως κοινοβουλευτική ομάδα, κάτι το οποίο επιβεβαιώνει και η μελέτη του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, είμαστε η μοναδική χώρα που θα εισαγάγει ηλεκτρονική δικαιοσύνη στην απουσία νομοθετικού πλαισίου. Εδώ πάρα πολύ ορθά, για ένα άλλο εξίσου σοβαρό ζήτημα που συζητείται αυτή τη στιγμή, το ζήτημα της εισαγωγής καμερών φωτοεπισήμανσης, η νομοθετική εξουσία, η Βουλή, συζητά ακριβώς το ρυθμιστικό πλαίσιο με νόμο που υπάρχει και με κανονισμούς. Εδώ όσον αφορά τον τομέα της δικαιοσύνης για την πρόσβαση του πολίτη στη δικαιοσύνη θα εισαχθεί ένα ολάκερο σύστημα, για το οποίο μάλιστα έχουν πληρωθεί πάρα πολλά χρήματα -και καλώς να πληρωθούν, είναι για καλό σκοπό- στην απουσία νομοθετικού πλαισίου. Δεν μπορεί να το προσπεράσουμε αυτό το στοιχείο.

Και, τρίτον, κύριε Πρόεδρε, λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι οι αναγκαίες μεταβατικές περίοδοι που έπρεπε να δοθούν, ενώ είχε συμφωνηθεί ένα πλαίσιο μέσα στο οποίο θα συνυπήρχαν τα δύο συστήματα, με την επιμονή μιας από τις άλλες δύο εξουσίες, της δικαστικής, φαίνεται ότι δε θα υπάρξει η παράλληλη διαδικασία, με

αποτέλεσμα και δυσλειτουργίες να υπάρχουν και κενά να υπάρχουν, μας έχουν εξηγηθεί μόλις χθες στην επιτροπή Νομικών.

Επομένως, εμείς διατηρούμε τη θέση μας. Μακάρι, επαναλαμβάνω, να μας διαψεύσουν ευχάριστα και μέσα στον Μάρτιο, όπως δεσμεύτηκαν, να ξεκινήσει το πρόγραμμα, αλλά υπάρχει τζιαι μια αλήθεια που, αν δε λεχθεί, θα είμαστε ασυνεπείς με τους εαυτούς μας. Πρέπει να καταλάβει η κυβέρνηση -και λυπούμαι να παρατηρήσω ότι πρέπει αναλόγως να αναλογιστεί τις ευθύνες της και η δικαστική εξουσία- ότι η Βουλή δεν είναι κατά που τους βολεύει. Την ώρα που ήθελαν να ρυθμίσουν τα ζητήματα του δικαιώματος έφεσης, έσπευδαν στη Βουλή, για να τα ρυθμίσουμε με νόμο.

Οι εφέσεις, ως γνωστόν, εκδικάζονται από τα δικαστήρια. Εκεί δεν υπήρχε ζήτημα διάκρισης εξουσιών ή επέμβασης της Βουλής στη δικαστική εξουσία; Την ώρα που έτρεχαν για να δημιουργήσουμε Διοικητικό Δικαστήριο, για το οποίο μάλιστα ως Βουλή βάλαμε και συγκεκριμένους όρους, ακόμα και για τον αριθμό των δικαστών που έπρεπε να προσληφθούν, δεν υπήρχε ζήτημα. Ή εκεί, επειδή ήθελαν όντως να δημιουργηθεί το Διοικητικό, για να αποφορτωθεί το Ανώτατο, ήταν καλά; Και βεβαίως, κατ' ανάλογο τρόπο, τώρα που συζητούμε, όπως σωστά λέχθηκε προηγουμένως, ειδική δικαιοδοσία δικαστηρίου για ταχύρρυθμες εκδικάσεις υποθέσεων τραπεζών, δανειοληπτών αξιογράφων, δεν προκύπτει ζήτημα σύγκρουσης εξουσιών;

Άρα, δεν μπορεί κατά που βολεύει τις άλλες εξουσίες να χρησιμοποιούν κατά το δοκούν τη Βουλή. Έχουμε και τη θεσμική μας αξιοπρέπεια, την οποία οφείλουμε να διατηρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, γιατί δε θα επαναλάβω αυτά τα οποία είπαν οι συνάδελφοι, ο κ. Γεωργίου και ο κ. Δαμιανού. Όμως, θα ήθελα να επισημάνω τα εξής: Πέρσι, κατά το πρώτο lockdown, κατά την περίοδο της πανδημίας, προσπαθήσαμε ως επιτροπή Νομικών σε πάρα πολλές συνεδρίες να δούμε πώς θα βοηθήσουμε τη δικαιοσύνη να παραμείνει όρθια και να είναι προσβάσιμη σε όλο τον κόσμο, επειδή η δικαιοσύνη δεν μπορεί, κύριε Πρόεδρε, να μπει σε καραντίνα. Από τον Μάρτιο του 2020, όπου είχαμε δεσμεύσεις, ανακοινώσεις, εξαγγελίες ότι θα έχουμε υποστήριξη από την κυβερνητική πλευρά στον τομέα της δικαιοσύνης, έτσι ώστε να λειτουργεί ο τομέας της δικαιοσύνης για να διαφυλάσσει τα δικαιώματα και τα δίκαια του κυπριακού λαού, παρά την πανδημία, έπεσαν στο κενό και από τον Απρίλη, από τον Μάρτη του 2020, σας διαβεβαιώ, κύριε Πρόεδρε, μέχρι σήμερα που έχουμε Φεβρουάριο του 2021, είμαστε στο ίδιο σημείο που ξεκινήσαμε τον Μάρτη του 2020, πριν από έντεκα μήνες. Δεν έχει γίνει τίποτε!

Και βρισκόμαστε ενώπιον... Βρεθήκαμε τον Φεβρουάριο μπροστά από μία κατάσταση όπου η καταχώριση, κύριε Πρόεδρε, θα επιτρεπόταν μόνο ηλεκτρονικά, ενώ επικρατούσε μια ανησυχία και ανάμεσα στον κόσμο που βρίσκεται στα δικαστήρια και ανάμεσα στους λειτουργούς της δικαιοσύνης για το πώς θα γίνει αυτή η αλλαγή η οποία είναι προφανές ότι ούτε η ίδια η κυβέρνηση δεν ήταν έτοιμη να την εφαρμόσει, εξού και την ανέβαλε. Αλλά τι έκαμε η επιτροπή Νομικών; Προσπάθησε να καλύψει ένα κενό για το οποίο δε μερίμνησε η κυβέρνηση. Και η Κυπριακή Δημοκρατία είναι η μόνη χώρα που εφαρμόζει αυτό το σύστημα ή που επιχειρεί να εφαρμόσει αυτό το σύστημα, χωρίς να προνοήσει, κύριε Πρόεδρε, προηγουμένως για μεταβατική περίοδο.

Όταν βρέθηκε η επιτροπή Νομικών μπροστά σε αυτό το δίλημμα, με δικαιώματα βασικά, ανθρώπινα, χιλιάδων συμπολιτών μας, αλλά και άλλων που αναζητούν τη δικαιοσύνη στο κυπριακό σύστημα, να βρίσκονται στον αέρα. Άρα, τι προσπάθησε η επιτροπή Νομικών να κάνει; Αυτό που άφησε κενό η ίδια η κυβέρνηση.

Με όλο το σεβασμό, κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα δε θα αποδεχθεί την αναπομπή, διότι, παρά το γεγονός... Οι νομικοί λόγοι έχουν εξηγηθεί από τους συναδέλφους. Παρά το γεγονός ότι έχει αναβληθεί η εφαρμογή του e-justice από τις 8 Φεβρουαρίου, δεν έχουμε καμία εμπιστοσύνη ότι οι μεταγενέστερες εξαγγελθείσες ημερομηνίες είτε θα τηρηθούν είτε οι διαδικασίες θα είναι έτοιμες, έτσι ώστε να μπορέσει ένα σύστημα να λειτουργήσει. Από τον Μάρτη του 2020 μέχρι σήμερα πάει η κυβέρνηση από αναβολή σε αναβολή, καθιστώντας τη δικαιοσύνη των φτωχότερων, των φτωχών συγγενών αυτού του τόπου...

Για όλους αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, δε θα δεχτούμε την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Ερωτοκρίτου.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Και εγώ από τη θέση μου.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Δε θα επαναλάβω τα όσα πολύ ορθά έχουν πει οι συνάδελφοι, ο κ. Δαμιανού, η κ. Ερωτοκρίτου, αλλά και ο κ. Γεωργίου. Διαφωνώ μόνο με τον κ. Γεωργίου ως προς την αποδοχή της αναπομπής. Είναι πρωτοφανές,

κυριολεκτικά πρωτοφανές -και ο κόσμος που μας ακούει τουλάχιστον να αντιλαμβάνεται για ποιο πράγμα μιλούμε- ένας νόμος να θεωρείται από το Ανώτατο Δικαστήριο ενός κράτους και από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι είναι λιγότερο βαρύς και πρέπει να υποχωρεί απέναντι σε ένα διαδικαστικό κανονισμό. Κυριολεκτικά οι κανονισμοί, όπως ξέρουμε, είναι η δευτερογενής και η τριτογενής νομοθεσία, η οποία ως τέτοια δεν μπορεί να εκτοπίσει πρωτογενή νομοθεσία, που είναι ο νόμος. Στην Κύπρο έχουμε το Ανώτατο Δικαστήριο με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να συμφωνεί ότι ο νόμος θα πρέπει να υποχωρεί απέναντι σε κανονισμούς. Κυριολεκτικώς, είναι μια νομική παραδοξότητα, η οποία βεβαίως είναι κατανοητή. Δυστυχώς, το Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου προσπαθεί να κρατηθεί και να διατηρήσει κάποια κερτημένα τα οποία εν πολλοίς έχουν οδηγήσει τη δικαιοσύνη μας σε αυτό το στάδιο στο οποίο ευρίσκεται, για το οποίο δεν πρέπει να είμαστε, κανένας να είναι υπερήφανος.

Επομένως, δεδομένης της πιο πάνω βασικής νομικής αρχής που έχω περιγράψει και βεβαίως και της ανάγκης επιτέλους να δοθεί ικανοποιητικός χρόνος, για να προχωρήσει το όλο σύστημα, όπως έχει επεξηγηθεί, θα καταψηφίσουμε την αναπομπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Ευσταθίου.

Ο κ. Γιωργάλλας.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μόλις τελειώσει ο κ. Γιωργάλλας, θέλω να σας διαβάσω μια επιστολή που μου ήρθε τώρα από το Ανώτατο Δικαστήριο. Σας προϊδεάζω εκ των προτέρων.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Αν θέλετε να τη διαβάσετε, πριν μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει πρόβλημα.

Σας ευχαριστώ.

Θέλω να ομολογήσω κάτι. Όταν είδα την πρόταση του αγαπητού συναδέλφου του Γιώργου του Γεωργίου, ο οποίος είναι και ο συντάκτης, θέλησα να την υπογράψω για έναν και μοναδικό λόγο, συμβολικό. Ήθελα να είμαι σε αυτή την πρόταση, η οποία ουσιαστικά είναι, θα ήταν η πρώτη ηλεκτρονική εφαρμογή στον χώρο της δικαιοσύνης, ή μια από τις πρώτες, με κατάθεση με ηλεκτρονικά μέσα εγγράφων στα πρωτοκολλητέα. Τους νομικούς λόγους τους εξέθεσαν προηγουμένως οι συνάδελφοι, που συμφωνώ απόλυτα με όλους. Όμως την ίδια ώρα, για να κατανοήσουμε τη θέση μας, θα πρέπει πρώτα απ' όλα να δούμε ότι σε άλλες κοινωνίες έχει μπει η τεχνητή νοημοσύνη στη δικαιοσύνη και εμείς προσπαθούμε ακόμα με τα μπακαλοδέφτερα και τα χαρτόσημα να δουλέψουμε με επάρκεια τον τομέα της δικαιοσύνης. Νομίζω αυτή η προσέγγιση πρέπει να αλλάξει. Και πρέπει να αλλάξει, γιατί θα χρειαστεί πολύς χρόνος να μπει στοιχειώδης τεχνολογία στη δικαιοσύνη, πίσω μάλλον να ακολουθήσουμε τους ρυθμούς που έχουν άλλες κοινωνίες, που είναι μίλια μακριά από εμάς. Εμείς τεχνολογικά είμαστε ακόμα στον μεσαίωνα σε πολλούς τομείς αυτού του τόπου.

Δε θα δεχθούμε ούτε εμείς την αναπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας, διότι, πέρα από τους νομικούς λόγους που εξετάστηκαν, εγώ θα επιμένω στην αρχική μου προσέγγιση υποστηρίζοντας ότι, πέρα από το νομικό συνταγματικό ή κομμάτι που αφορά τη διάκριση εξουσιών, τουλάχιστον σε αυτή τη διάσταση θα έπρεπε να είναι λίγο πιο επιεικής η προσέγγιση του Ανωτάτου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Την επιστολή που σας είπα ότι θα σας διαβάσω θα σας τη φωτοτυπήσω. Δε θέλω να σας τη διαβάσω εδώ και να φανεί ότι παρεμβαίνουν άλλοι στις εργασίες της Βουλής. Θα σας τη φωτοτυπήσω και θα σας την παραδώσω να έχετε απλώς υπόψη σας την επιστολή.

Εντάξει;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποδοχής της αναπομπής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αποχές καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον, δεκαπέντε υπέρ και καμία αποχή, η αναπομπή απορρίπτεται*.

Τα θέματα με τους αριθμούς 2 και 3 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020» και «Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου, ώστε να θεραπευθούν παρατηρηθέντα ερμηνευτικά κενά και αδυναμίες και τροποποίηση των περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών, ώστε να θεραπευθούν παρατηρηθέντα ερμηνευτικά κενά και αδυναμίες.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020» και τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανού

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 13 Ιανουαρίου και στις 10 Φεβρουαρίου 2021. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου, του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου και του Κλάδου Αστυνομικού Σώματος. Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας και ο Σύνδεσμος Ανώτερων Αξιωματικών Αστυνομίας Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου και των κανονισμών παρευρέθηκε και το μέλος της επιτροπής κ. Κωστής Ευσταθίου.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου και των προτεινόμενων κανονισμών είναι η τροποποίηση του περί Αστυνομίας Νόμου και των περί Αστυνομίας (Προαγωγές) Κανονισμών, αντίστοιχα, ώστε να θεραπευθούν συγκεκριμένα ερμηνευτικά κενά και αδυναμίες που έχουν παρατηρηθεί.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις σκοπούνται τα ακόλουθα:

1. Η θεραπεία του ερμηνευτικού κενού που παρατηρείται σε σχέση με την ερμηνεία του όρου «αξιωματικός», ο οποίος δεν ερμηνεύεται στις ερμηνευτικές διατάξεις του νόμου, σε συνδυασμό με την ερμηνεία του όρου «Αξιωματικός», ο οποίος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του βασικού νόμου ερμηνεύεται ως «κάθε μέλος της Αστυνομίας βαθμού Ανώτερου Υπάστυνου και Υπάστυνου», και του όρου «Ανώτερος Αξιωματικός», ο οποίος ερμηνεύεται ως «κάθε μέλος της Αστυνομίας βαθμού Αστυνόμου Β' και ανώτερου».
2. Η διαγραφή υφιστάμενων όρων, καθώς και η αντικατάσταση όρων που χρησιμοποιούνται στην πράξη από την Αστυνομία Κύπρου και την Πυροσβεστική Υπηρεσία.

* Λόγω της πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της ολομέλειας εκτός του κτιρίου της Βουλής των Αντιπροσώπων, εξαιτίας της λήψης έκτακτων μέτρων για αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, δεν πραγματοποιήθηκε ηλεκτρονική ψηφοφορία κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης

3. Ο καθορισμός της εκτέλεσης συγκεκριμένων καθηκόντων από μέλη της Αστυνομίας Κύπρου καθορισμένου βαθμού.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέφερε ότι με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις σκοπείται όπως αποσαφηνιστεί το νόημα των διατάξεων του νόμου και των προνοιών των κανονισμών, ώστε να αποφευχθεί η πρόκληση σύγχυσης κατά την ερμηνεία τους, και επισήμανε ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και οι υπό συζήτηση κανονισμοί ετοιμάστηκαν σε συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη του Αρχηγού Αστυνομίας.

Στο πλαίσιο της μελέτης του νομοσχεδίου και των προτεινόμενων κανονισμών όλοι όσοι παρευρέθηκαν στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τις σκοπούμενες ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των προτεινόμενων κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Υπάρχουν ομιλητάι επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Απλώς, με αφορμή αυτό το νομοσχέδιο για συμπλήρωση κενών ή ασαφειών, παραλείψεων που υπάρχουν σε κάποια νομοθετήματα, θα ήθελα να κάνω μια έκκληση, επειδή συνεχώς βρίσκουμε σε πολλά νομοσχέδια αυτές τις ελλείψεις, αυτά τα κενά, που δημιουργούν πολλά προβλήματα στη λειτουργία και των υπηρεσιών, αλλά και στο κράτος. Συνεπώς, η έκκληση που κάνω είναι η Επίτροπος Νομοθεσίας να δει αυτά τα θέματα και να δημιουργήσει μια νομοθεσία, να αλλάξει μάλλον τη νομοθεσία περί ερμηνείας, ούτως ώστε να εισαχθούν και στο δικό μας δίκαιο οι γενικές αρχές που υπάρχουν στο ευρωπαϊκό σύστημα περί ερμηνείας των κανόνων δικαίου, που εκεί υπάρχουν αξιώματα σημαντικά, τα οποία θα μπορούσαν να υιοθετηθούν και να αποφεύγονται κάθε λίγο και λιγάκι αλλαγές στις νομοθεσίες, ενώ με την προσθήκη μιας γενικότερης ρήτρας όλα αυτά θα μπορούσα να λυθούν. Είμαι στη διάθεση και της επιτροπής, για να της εισηγηθούμε συγκεκριμένες προτάσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Θέλει κάποιος άλλος να μιλήσει;

Όχι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 39 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 53 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα άρθρα 1 έως 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα μία ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στην ψηφοφορία επί των κανονισμών;

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών; Δεν είναι το ίδιο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε. Δεν είναι το ίδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

Φαντάζομαι, δεν υπάρχουν ούτε αποχές, σωστά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, καμία ψήφος εναντίον και καμία αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα από τον αριθμό 4 μέχρι τον αριθμό 9 έχουν κοινή έκθεση και πιλοφορούνται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2021 Νόμος του 2020», «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2021 Νόμος του 2021», «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021», «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2021 Νόμος του 2020», «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021» και «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2021 Νόμος του 2021».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τους σκοπούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έγκριση των προϋπολογισμών της Αρχής Λιμένων Κύπρου, του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου και της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων για το έτος 2021.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια του επισυνημένου παραρτήματος

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Άγγελος Βότσης

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Αντρέας Καυκαλιάς

Σάβια Ορφανίδου

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε τα νομοσχέδια που αναφέρονται στο επισυνημένο παράρτημα σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 11 Ιανουαρίου και 15 Φεβρουαρίου 2021. Στο πλαίσιο της συζήτησης των νομοσχεδίων κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων, οι γενικοί διευθυντές και άλλοι αρμόδιοι των ημικρατικών οργανισμών στους οποίους τα εν λόγω νομοσχέδια αναφέρονται. Παρευρέθηκαν επίσης εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων.

Σκοπός των νομοσχεδίων είναι η κατά νόμον έγκριση των προϋπολογισμών των υπό αναφορά ημικρατικών οργανισμών για το οικονομικό έτος 2021.

Οι προϋπολογισμοί των ημικρατικών οργανισμών προβλέπουν ειδικότερα για το έτος 2021 τα ακόλουθα:

1. Προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ) για το 2021: Έσοδα ύψους €32.457.010 και δαπάνες ύψους €32.197.005.
2. Προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης (ΟΧΣ) για το 2021: Έσοδα ύψους €20.007.191 και δαπάνες ύψους €15.220.081.
3. Προϋπολογισμός της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (ΕΣΚ) για το 2021: Έσοδα ύψους €5.157.020 και δαπάνες ύψους €12.275.246.
4. Προϋπολογισμός του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ) για το 2021: Είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει έσοδα και δαπάνες ύψους €6.951.629.
5. Προϋπολογισμός της Εθνικής Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο (ΕΑΠΕΚ) για το 2021: Έσοδα ύψους €20.351.221 και δαπάνες ύψους €20.851.221.
6. Προϋπολογισμός της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων (ΕΑΣ) για το 2021: Έσοδα ύψους €16.600.000 και δαπάνες ύψους €16.558.609.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, ο προϋπολογισμός της ΑΛΚ είναι πλεονασματικός κατά €260.005. Τα έσοδα της ΑΛΚ για το έτος 2021 είναι μειωμένα κατά €393.000 σε σύγκριση με τα έσοδα για το έτος 2020 και προέρχονται κυρίως από τη λειτουργία λιμανιών (€20.422.000), επενδύσεις, τόκους τραπεζών και διάφορα οικονομικά έσοδα (€1.085.000), μίσθωμα από την εκμίσθωση του λιμανιού Λεμεσού (€9.950.000) και αντιμισθία αποσπάσεων (€350.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της ΑΛΚ για το έτος 2021 παρουσιάζουν μείωση ύψους €630.070 σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες του 2020 και αφορούν στα ακόλουθα:

1. Τρέχοντα (τακτικά) έξοδα (€20.067.855).

2. Κεφαλαιουχικά έξοδα (€10.629.150).
3. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό (€1.500.000).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού μέλη της επιτροπής έθεσαν ερωτήματα επί διάφορων θεμάτων, που αφορούσαν μεταξύ άλλων στις επενδύσεις που πραγματοποιεί η ΑΛΚ, στο σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και στο ταμείο ευημερίας των υπαλλήλων, στη φύλαξη/αστυνόμευση των λιμανιών, στην αγορά υπηρεσιών ρυμούλκησης, στο ύψος του διαμετακομιστικού εμπορίου και των χρεώσεων στο λιμάνι Λεμεσού πριν και μετά την εμπορικοποίησή του, στο αγκυροβόλιο στο λιμάνι Λεμεσού, καθώς και στο πλαφόν διακίνησης φορτίου στο λιμάνι Λάρνακας.

Συναφώς, ο πρόεδρος της ΑΛΚ, καθώς και το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων με επιστολές τους, ημερομηνίας 29 Ιανουαρίου και 5 και 10 Φεβρουαρίου 2021, αντίστοιχα, ενημέρωσαν την επιτροπή γραπτώς για όλα τα τεθέντα ζητήματα.

Αναφορικά με τον προϋπολογισμό του ΟΧΣ για το έτος 2021, με βάση τα κατατεθέντα στοιχεία, αυτός είναι πλεονασματικός κατά €4,8 εκατομ. Τα έσοδα του οργανισμού παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 10% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2020 και προέρχονται κυρίως από προσόδους από τόκους (€17.001.193) και άλλα λειτουργικά έσοδα (€3.005.998).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΟΧΣ για το έτος 2021 είναι μειωμένες κατά 19.9% σε σύγκριση με τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το έτος 2020 και αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€4.325.875).
2. Συντάξεις και φιλοδωρήματα (€550.000).
3. Λειτουργικές δαπάνες (€4.437.743).
4. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες (€1.603.372).
5. Αγορά άλλων στοιχείων ενεργητικού (€3.061.549).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού μέλη της επιτροπής έθεσαν ερωτήματα επί διάφορων θεμάτων, που αφορούσαν μεταξύ άλλων στα διοικητικά έξοδα του ΟΧΣ, στον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και τη διαχείρισή τους, στα στεγαστικά σχέδια που παρέχει ο οργανισμός, καθώς και στα λειτουργικά και νομικά έξοδα του ΟΧΣ.

Συναφώς, ο γενικός διευθυντής του ΟΧΣ με επιστολή του, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2021, ενημέρωσε την επιτροπή γραπτώς για όλα τα τεθέντα ζητήματα.

Αναφορικά με τον προϋπολογισμό της ΕΣΚ για το έτος 2021, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, αυτός είναι ελλειμματικός κατά €7.118.226, ενώ το ταμειακό απόθεμα της επιτροπής κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2020, το οποίο ανήλθε στα €6.064.143, δεν επαρκεί, για να καλύψει το προϋπολογισθέν έλλειμμα για το 2021. Ως εκ τούτου, εκτιμάται ότι κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2021 θα προκύψει αρνητικό ταμειακό υπόλοιπο ύψους €1.054.083, το οποίο δεν μπορεί να καλυφθεί με κρατική χορηγία, γεγονός που θα οδηγήσει σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων της επιτροπής.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το αρμόδιο υπουργείο έχει καταθέσει στη Βουλή σχετικά νομοσχέδια για τον τερματισμό των εργασιών της ΕΣΚ και τη μεταφορά του προσωπικού και των αρμοδιοτήτων της στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Τα έσοδα της ΕΣΚ για το έτος 2021 παρουσιάζουν μείωση ύψους €7.329.280 συγκριτικά με το έτος 2020 και προέρχονται κυρίως από μεταπώληση σιτηρών (€5.010.720), ενοίκια και δικαιώματα (€77.300), έσοδα μη άλλως κατατάξιμα (€15.000) και τόκους καταθέσεων (€4.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της ΕΣΚ για το έτος 2021 παρουσιάζουν μείωση της τάξης του 41% σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες του 2020 και αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αποδοχές προσωπικού (€2.594.552).
2. Αποδοχές ωρομίσθιου προσωπικού (€3.356.274).
3. Λειτουργικές δαπάνες (€822.900).
4. Αγορά σιτηρών (€4.680.000).
5. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες (€306.820).

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά προϋπολογισμού τέθηκαν ερωτήματα από μέλη της επιτροπής, τα οποία αφορούσαν μεταξύ άλλων στη μεταφορά ωρομίσθιου προσωπικού της ΕΣΚ στη δημόσια υπηρεσία, στην άδεια χρήσης χώρου στο λιμάνι Λεμεσού, στη συμμόρφωση της ΕΣΚ με την έκθεση του Γενικού Ελεγκτή και στην επάρκεια των σιτηρών για κάλυψη της εσωτερικής αγοράς. Περαιτέρω, μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τη δυσaréσκεία τους για τους χειρισμούς που έγιναν τα τελευταία χρόνια εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας ως

προς τη λειτουργία της ΕΣΚ.

Συναφώς, ο διευθυντής της ΕΣΚ με επιστολή του, ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2021, ενημέρωσε την επιτροπή γραπτώς για όλα τα τεθέντα ζητήματα.

Αναφορικά με τον προϋπολογισμό του ΘΟΚ για το έτος 2021, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, τα έσοδα του οργανισμού παρουσιάζουν μείωση κατά €50.000 συγκριτικά με τα αντίστοιχα έσοδα του 2020 και προέρχονται από χορηγίες και συνεισφορές (€6.140.000), έσοδα από παραστάσεις και περιοδείες (€617.429), ενοίκια (€78.000) και διάφορες εισπράξεις (€116.200).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες του ΘΟΚ για το έτος 2021 παρουσιάζουν μείωση ύψους €50.000 σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες του 2020 και αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Αποδοχές διοικητικού προσωπικού (€859.237).
2. Διαχειριστικά έξοδα (€1.091.689).
3. Αποδοχές καλλιτεχνικού προσωπικού (€1.765.812).
4. Παραγωγή και προβολή θεατρικών έργων (€974.403)
5. Δαπάνες θεατρικής ανάπτυξης (€1.592.295).

Στο πλαίσιο της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού την επιτροπή απασχόλησε κυρίως το θέμα της αποτελεσματικής διάθεσης των κονδυλίων του ΘΟΚ για στήριξη του θεάτρου και του καλλιτεχνικού δυναμικού, ώστε να περιοριστούν κατά το δυνατό οι αρνητικές συνέπειες που προέκυψαν από την πανδημία COVID-19.

Αναφορικά με τον προϋπολογισμό της ΕΑΠΕΚ για το έτος 2021, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, τα έσοδα της αρχής παρουσιάζουν μείωση ύψους €3.601.065 σε σχέση με τα έσοδα του 2020 και προέρχονται κυρίως από φόρο καζίνο (€13.000.000), ετήσιο τέλος άδειας (€5.000.000), κρατική χορηγία (€1.991.121) και τέλη αιτήσεων (€60.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της ΕΑΠΕΚ για το έτος 2021 αφορούν μεταξύ άλλων στα ακόλουθα:

1. Μισθοδοσία αξιωματούχων (€181.250).
2. Μισθοδοσία συμβασιούχου προσωπικού (€919.917).
3. Λειτουργικές δαπάνες (€389.000).
4. Συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες (€340.000).
5. Επιστροφή τελών και άλλων προσόδων (€18.210.100).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, το έλλειμμα ύψους €500.000 που παρουσιάζεται στον υπό αναφορά προϋπολογισμό θα καλυφθεί από το αποθεματικό της αρχής, το οποίο την 1^η Ιανουαρίου 2021 ανήλθε στις €880.000.

Αναφορικά με τον προϋπολογισμό της ΕΑΣ για το έτος 2021, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, αυτός είναι οριακά πλεονασματικός κατά €41.391. Τα έσοδα της αρχής προέρχονται κυρίως από φόρο στοιχηματικής δραστηριότητας (€10.000.000), επιβεβλημένο τέλος (€3.000.000), και εισφορά στοιχηματικής δραστηριότητας (€3.000.000).

Οι προϋπολογιζόμενες δαπάνες της ΕΑΣ για το έτος 2021 παρουσιάζουν αύξηση ύψους 1.3% σε σχέση με τις αντίστοιχες δαπάνες του 2020 και αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

1. Μισθοδοσία αξιωματούχων (€80.169).
2. Μισθοδοσία υπαλλήλων (€529.713).
3. Άλλες λειτουργικές δαπάνες (€1.520.894).
4. Δαπάνες σε σχέση με τα έσοδα (€12.050.000).
5. Αγορά πάγιου ενεργητικού (€1.477.833).
6. Κοινωνικές παροχές (€800.000)

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού ενημερώθηκε από τους παρευρεθέντες αξιωματούχους και άλλους αρμοδίους για τα προγράμματα και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά ημικρατικών οργανισμών για το οικονομικό έτος 2021, όπως και για τις επιμέρους πρόνοιες των υπό εξέταση προϋπολογισμών, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτικής κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτικής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτικής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτικής

της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων, καθώς και το μέλος της βουλευτής των Ανεξαρτήτων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των θεμάτων στην ολομέλεια του σώματος.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους για την κατά νόμον έγκριση των υπό αναφορά προϋπολογισμών για το έτος 2021.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω τοποθετήσεις, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της υποβάλλει τους υπό αναφορά προϋπολογισμούς στην ολομέλεια του σώματος για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2021 Νόμος του 2020.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2021 Νόμος του 2021.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2021 Νόμος του 2020.
5. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021.
6. Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2021 Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Λεωνίδου, ο κ. Στεφάνου και ετοιμάζω κατάλογο.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, επιτρέπω σας.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Επειδή και την προηγούμενη φορά τέθηκε, επειδή είναι κοινή έκθεση, το σύνολο των προϋπολογισμών, εκτιμώ και ταπεινά εισηγούμαι οι ομιλητές να είναι ανά θέμα, για να μη γίνει μια συζήτηση που κάποιος θα μιλά για το α και μετά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξτε να δείτε, Αντρέα μου, το άκουσα τούτο που λες...

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι δεν είναι πρόσφορο να πηγαίνουμε θέμα με θέμα. Εκείνος που θα πάρει τον λόγο να μιλήσει για όλα τα θέματα, όποιο θέμα θέλει να επιλέξει ο καθένας, για να τελειώνουμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, Γιώργο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Νομίζω ότι για λόγους τάξης, παρ' όλο που είναι κατανοητό γιατί μπαίνει το αίτημα να συζητούμε συνολικά, δε νομίζω ότι θα δώσουμε την καλύτερη εικόνα να φεύγουμε από άσχετα μεταξύ τους ζητήματα και να πηγαίνουν σε άλλα και να εναλλάσσονται ομιλίες είτε για την Αρχή Λιμένων είτε για τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης. Πρέπει να πάμε σε συζήτηση για καθένα ξεχωριστά, εκεί και όπου υπάρχουν ομιλητές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, κύριε Τορναρίτη.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Βεβαίως, τούτες οι δικαιολογίες και οι αιτιάσεις δεν είχαν ληφθεί υπόψη ή δεν είχαν εγερθεί την προηγούμενη φορά και κάναμε νομίζω περίπου μιάμιση ώρα συνεδρία εφ' όλης της ύλης και σε όλους τους προϋπολογισμούς. Τότε δώστε την ευκαιρία σε αυτούς που το εισηγούνται -το αποδεχόμαστε- ένα-ένα, να υπάρχουν ομιλητές σύντομα, όπως είχαμε συζητήσει και στη σύσκεψη και να προχωρούμε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ποια σύσκεψη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως νομίζετε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Στη σύσκεψη, κύριε Πρόεδρε, την προηγούμενη φορά θυμίζω ότι κάναμε συζήτηση ξεχωριστά. Συζητήσαμε τα θέματα της υγείας, πήγαμε σε επόμενη συζήτηση για τα θέματα ενέργειας, κάθε προϋπολογισμό χωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη, να μην πλατειάζουμε, σας παρακαλώ!

Λοιπόν, το πρώτο θέμα «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2021 Νόμος του 2020».

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Λεωνίδου.

Άλλος ομιλητής;

Μια φορά θα λέω ποιοι θέλουν τον λόγο και δε θα ξαναδώσω τον λόγο σε άλλους. Για το πρώτο θέμα ζήτησε τον λόγο ο κ. Λεωνίδου.

Θέλει άλλος να μιλήσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Στεφάνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Και ο κ. Στεφάνου.

Άλλος;

Και ο κ. Κουλλά.

Λοιπόν, τρεις ομιλητές. Αρχίζουμε με εσάς, κύριε Λεωνίδου, που ζητήσατε πρώτος τον λόγο και σας παρακαλώ να είστε σύντομοι.

Παρακαλώ.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι η έγκριση ή απόρριψη του προϋπολογισμού ενός ημικρατικού οργανισμού αποτελεί ευκαιρία ανάδειξης των προβλημάτων και δυσλειτουργιών του, για τα οποία αρκετές φορές δεν ευθύνεται ο ίδιος ο οργανισμός αλλά οι αποφάσεις άλλων ή οι προκαθορισμένες πολιτικές.

Δυστυχώς, για την Αρχή Λιμένων τα προβλήματα συνεχίζονται μετά την εμπορικοποίηση των υπηρεσιών στο λιμάνι Λεμεσού, τα οποία ποικίλουν και έχουν ουσιαστικά να κάνουν με οικονομικής και επιχειρησιακής φύσεως προβλήματα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Λεωνίδου.

Συνάδελφοι, συνάδελφοι...

(Κτυπά τη σφύρα.)

Θεμιτό, άμα θέλετε να μιλήσετε, αλλά παρακαλώ να περνάτε έξω!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τα προβλήματα αυτά συγκεντρώνονται στις υψηλές χρεώσεις σε βασικές λιμενικές υπηρεσίες από τους δύο εκ των τριών ιδιωτών διαχειριστών, που ανέρχονται μέχρι και το 200% σε σύγκριση με τις χρεώσεις του 2019, στην κατ' επιλογή εξυπηρέτηση φορτίων ανάλογα με το περιθώριο κέρδους, στην έλλειψη προσωπικού για εικοσιτετράωρη παροχή υπηρεσιών, στην έλλειψη φορτοεκφορτωτικού εξοπλισμού, με αποτέλεσμα να ενοικιάζεται εξοπλισμός από τρίτους, στην άρνηση να εξυπηρετούνται ταυτόχρονα πέραν των δύο κρουαζιερόπλοιων, στην άρνηση από τους ιδιώτες να καταβάλλουν τα τέλη ύδρευσης των χώρων διαχείρισής τους που προκύπτουν από τις δικές τους εργασίες και άλλα πολλά.

Δεν αρκούν τα όσα σοβαρά προβλήματα έχω αναφέρει μόλις τώρα, δυστυχώς οι ποσότητες των φορτίων που εξυπηρετούν οι ιδιώτες διαχειριστές είναι απογοητευτικές σε σύγκριση με τις ποσότητες φορτίων που εξυπηρετούσε η Αρχή Λιμένων Κύπρου, γεγονός το οποίο ουσιαστικά ανατρέπει τις πολιτικές και δηλώσεις των κυβερνώντων για αύξηση της εξυπηρέτησης και των φορτίων που θα διαχειρίζονταν οι ιδιώτες διαχειριστές μετά την εμπορικοποίηση. Αρκεί μόνο να αναφέρω ότι το 2016 η Αρχή εξυπηρέτησε γενικό φορτίο της τάξεως περίπου των 2,7 εκατομ. μετρικών τόνων, ενώ οι νέοι διαχειριστές του γενικού φορτίου περιορίστηκαν περίπου στο 1,5 εκατομ. μετρικούς τόνους, αριθμοί που δυστυχώς αντικατοπτρίζουν την τραγικότητα της όλης κατάστασης που επικρατεί σήμερα στο λιμάνι Λεμεσού.

Πέραν της μεγάλης απώλειας εσόδων, φαίνεται ότι υπάρχει και έλλειψη προσωπικού. Δεν έχουν στελεχωθεί επαρκώς υπηρεσίες της Αρχής Λιμένων, με αποτέλεσμα να επιτείνονται οι ζημιές και τα προβλήματα.

Δηλώνω ξανά ότι, πέρα από το γεγονός ότι η σύμβαση η οποία συνομολογήθηκε για το λιμάνι της Λεμεσού ήταν μία συμφωνία ετεροβαρής, η οποία δυστυχώς πέτυχε να μειώσει τις εμπορικές δραστηριότητες του λιμανιού, να δημιουργήσει τεράστια προβλήματα και εν τέλει να καταστήσει έναν μεγάλο οργανισμό, εύρωστο και σημαντικό αιμοδότη της οικονομίας του τόπου, όπως ήταν η Αρχή Λιμένων Κύπρου, σε έναν μικρό οργανισμό που παλεύει για την επιβίωσή του, καμία προοπτική δε φαίνεται για προσέλκυση νέων γραμμών φορτίων και επιβατών. Αντίθετα, παρατηρείται δυστυχώς δυστοκία και μείωση των αριθμών.

Ακόμα και το λίγο διαμετακομιστικό εμπόριο που εξυπηρετούσε η Αρχή Λιμένων έχει πλέον χαθεί, σε αντίθεση με το τι υπόσχονταν κυβέρνηση και διαχειρίστριες εταιρείες. Το διαμετακομιστικό εμπόριο δυστυχώς έχει χαθεί και μεταφέρθηκε στα γειτονικά ανταγωνιστικά λιμάνια, λόγω έλλειψης οράματος και ιδιαίτερα γιατί δεν είχαν προβλεφθεί τα ανάλογα ανταγωνιστικά κόστη που θα επιβάλλονταν από τους ιδιώτες διαχειριστές. Για να καταλάβετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα υπό διαμετακόμιση εμπορευματοκιβώτιο χρεώνεται στο λιμάνι Λεμεσού με περίπου \$180, ενώ στο λιμάνι του Πειραιά και στην Αίγυπτο το ίδιο εμπορευματοκιβώτιο θα χρεωθεί με περίπου \$80!

Σημειώνω ότι μέσω της Αρχής Λιμένων Κύπρου το κράτος ασκούσε τις εξουσίες που αφορούν κυρίως στον έλεγχο της οικονομίας του τόπου μας, όντας νησί που η οικονομία μας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα λιμάνια μας με τις εμπορικές μας πύλες. Πέρα από την οικονομική πολιτική, το κράτος διαμέσου της Αρχής Λιμένων διασφάλιζε και την ασφάλεια του κράτους και την οποιαδήποτε στρατιωτική συμφωνία και συνεργασία μας με άλλα φίλια κράτη, αλλά και την ανάδειξη της Κύπρου ως σημείου αναφοράς στην ανατολική μεσόγειο, χρησιμοποιώντας τα λιμάνια μας ως σημαντικά σημεία εισδοχής και εξυπηρέτησης, σε περιπτώσεις συρράξεων, αλλά και ως βάση για ειρηνευτικές αποστολές. Ακόμα και αυτός ο σημαντικός παράγοντας που έχουν να επιτελέσουν στον τομέα της ασφάλειας του κράτους τίθεται σε αμφιβολία, αφού η ευθύνη έχει περάσει στα χέρια ιδιωτών, ξένων εταιρειών, που δεν έχουν τις ίδιες ευαισθησίες.

Έχοντας υπόψη, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, όλα αυτά τα προβλήματα που έχω αναφέρει -που είναι ένα μέρος των προβλημάτων- θεωρούμε και ευελπιστούμε ότι η συμφωνία που έχει συνομολογηθεί από το Υπουργείο Μεταφορών με ιδιώτη επενδυτή για την αποκρατικοποίηση του λιμανιού της Λάρνακας δεν έχει περιλάβει όλες τις στρεβλώσεις και παραλείψεις που έχω αναφέρει πιο πριν για το λιμάνι Λεμεσού, γεγονός το οποίο αφενός απεύχομαι και αφετέρου πιστεύω ότι θα οδηγήσει στην κατάρρευση της αρμόδιας λιμενικής αρχής του κράτους, δηλαδή της Αρχής Λιμένων Κύπρου, ενός από τους διαχρονικούς στυλοβάτες της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Ο κ. Στέφανος Στεφάνου.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούγοντας τον κ. Πανίκο Λεωνίδου, πρέπει να πω ότι έντζιε έσειε πολλά πράγματα που εννά διαφωνήσω, αλλά μπορώ να πω ότι εδώ ισχύει το «στερνή μου γνώση να σ' είχα πρώτη», διότι, όταν εμείς τα λέγαμε στη Βουλή, όταν ήρθε η κυβέρνηση να ιδιωτικοποιήσει το λιμάνι της Λεμεσού, μειοψηφήσαμε τζια κάπιοι εψηφίσαν μαζί με την κυβέρνηση, για να ιδιωτικοποιηθεί το λιμάνι Λεμεσού, το ουσιαστικά μοναδικό εμπορικό λιμάνι της Κύπρου σε ένα απομονωμένο γεωγραφικά νησί, που είναι πολύ σημαντικό να έχει λιμάνια υπό τον έλεγχο του κράτους, και ένα ημικατεχόμενο νησί. Μόνο και μόνο από στρατηγικής άποψης δεν έπρεπε να γίνει κουβέντα για ιδιωτικοποίηση, αλλά οι εμμονές και οι δογματισμοί της κυβέρνησης οδήγησαν στην ιδιωτικοποίηση του λιμανιού με όλα τα προβλήματα τα οποία έχουν συσσωρευτεί. Συζητώντας τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων Κύπρου, έχουμε πλέον τέσσερα χρόνια μπροστά μας από τους καρπούς της ιδιωτικοποίησης.

Πρώτον, ο όγκος του διαμετακομιστικού εμπορίου έχει μειωθεί σημαντικά με στοιχεία της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Γιατί μειώθηκε το διαμετακομιστικό εμπόριο; Διότι οι χρεώσεις έχουν απογειωθεί και εταιρείες βρίσκουν άλλα ανταγωνιστικά λιμάνια και παν να κάνουν τη δουλειά τους. Εδώ έχει διαψευστεί οικτρά η κυβέρνηση και ο τότε υπουργός ο Μάριος Δημητριάδης, που έβγαине και έλεγε με στόμφο ότι «θα καταστήσουμε το λιμάνι της Λεμεσού το πιο ανταγωνιστικό λιμάνι της περιοχής και θα μαζέψουμε πελατεία». Ποιος θα αποδώσει αλήθεια ευθύνες στην κυβέρνηση και στον τότε υπουργό; Τότε που προσπαθήσαμε να συζητήσουμε το θέμα στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, μας έλεγαν διάφορα περί της συμφωνίας, ότι υπάρχουν διάφορα μέσα που δεν πρέπει να τα δει κανένας, ότι υπάρχουν στρατηγικής σημασίας στοιχεία, ότι δεν είναι ακριβώς έτσι η συμφωνία, και με διάφορους τρόπους η κυβέρνηση δεν ήθελε να συζητήσει τη συμφωνία. Τώρα όμως, θέλοντας και μη, η κυβέρνηση θα συζητήσει στην επιτροπή Ελέγχου, γιατί θα καταθέσουμε θέμα, τα αποτελέσματα αυτής της συμφωνίας, που κανείς δεν μπορεί να διαψεύσει. Μιλούμε για χρεώσεις.

Να σας δώσω κάποιους αριθμούς πολύ πρακτικούς από τους ανθρώπους που χρησιμοποιούν το λιμάνι, επιχειρηματίες που είτε εισάγουν είτε εξάγουν. Κοντέινερ σαράντα ποδών. Προηγουμένως, πριν την ιδιωτικοποίηση, με μέση τιμή πλήρωναν €120 συν την αμοιβή του ναυτιλιακού πράκτορα, που δεν αλλάζει. Σήμερα πληρώνουν €300! Καταλαβαίνετε πόσο κόστος μπαίνει στον Κύπριο επιχειρηματία είτε εισάγει είτε εξάγει και τελικά πού μετακυλιεται αυτό το κόστος, στον καταναλωτή ή στον Κύπριο επιχειρηματία, που έτσι κι αλλιώς δυσκολεύεται να κάνει τη δουλειά του και του την κάνουμε πιο δύσκολη.

Και δεν είναι μόνο η αύξηση στις χρεώσεις· στα αποθηκευτικά τέλη να ακούσετε αυξήσεις! Με την Αρχή Λιμένων, ανεξαρτήτως πόσες μέρες έπαιρνες το κοντέινερ σου να το αφήσεις στο λιμάνι, επλέρωνες €1,32. Σήμερα ξέρετε πόσες είναι οι χρεώσεις; Πρώτη ημέρα και δεύτερη ημέρα €12 την ημέρα. Την τρίτη ημέρα €24, την τέταρτη ημέρα €36 και από την πέμπτη ημέρα και μετά €48. Μου είπε επιχειρηματίας, που δραστηριοποιείται κιάλας σε έναν τομέα που βοηθά την Κύπρο να είναι όσο το δυνατόν πιο δυναμικά στις εξαγωγές, έχει φαρμακευτική εταιρεία: «Τώρα καθούμαστε όλη μέρα και όλη νύκτα να περιμένουμε το μήνυμα 'πού τον ναυτιλιακό πράκτορα, για να πάρουμε τελευταία στιγμή το κοντέινερ να φορτωθεί, διότι εν μπορείς να πάεις να το αφήσεις τζιαιμαί και να πληρώνεις τις πολλαπλάσιες χρεώσεις που σου βάζει η διαχειρίστρια εταιρεία».

Μια και μιλούμε για κοντέινερ για φαρμακευτικά προϊόντα που χρειάζονται και ρεύμα, η διαχειρίστρια εταιρεία αύξησε τζια το ρεύμα. Προηγουμένως ήταν περίπου €6 να πάεις να συνδέσεις το κοντέινερ πάνω στην πρίζα. Τώρα η εταιρεία θέλει €40 την ημέρα. Για την παραλαβή κενών εμπορευματοκιβωτίων από το λιμάνι προηγουμένως η Αρχή Λιμένων δε χρέωνε τίποτε. Τώρα, η διαχειρίστρια εταιρεία χρέωνει €60 την ημέρα, €60 το κιβώτιο! Όταν τα θέσαμε αυτά στο υπουργείο, μας έβγαλε ανακοίνωση, λέγοντας: «Μα, τι θέλετε; Έχουν αυξηθεί τα έσοδα του κράτους». Την απάντηση την έπηρε από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, που είναι ο Συναγεμρός που τον edióρισεν, έντζιεν το ΑΚΕΛ, και είπε ότι με τέτοιες χρεώσεις η Αρχή Λιμένων Κύπρου θα έφερνε πολλαπλάσια έσοδα στο κράτος.

Η διαφορά είναι ότι με αυτές τις χρεώσεις μειώθηκε η κίνηση στο λιμάνι Λεμεσού, δεν είναι πλέον ανταγωνιστικό και άλλα λιμάνια παίρνουν πελατεία που θα έπρεπε να την έχει η Κύπρος, συν το γεγονός ότι αυξήθηκαν οι χρεώσεις. Θα πρέπει να σας πω ότι από αυτές τις χρεώσεις ο διαχειριστής παίρνει 37,2%. Μετρήστε πόσα θα έπαιρνε η Αρχή Λιμένων και κατ' επέκταση το κράτος, πόσα παίρνει σήμερα το κράτος, με χρεώσεις όμως να βάλουμε της Αρχής Λιμένων, και την ίδια ώρα πόσα χάνει το κράτος, όταν στις αυξημένες χρεώσεις οι οποίες μετακυλιούνται στον Κύπριο καταναλωτή, εις το κόστος του Κυπρίου επιχειρηματία, παίρνει το κέρδος ο διαχειριστής, η εταιρεία. Αυτή είναι η ιδιωτικοποίηση που έκαμε η κυβέρνηση και που πανηγυρίζει κιάλας ότι πέτυχε!

Σε ό,τι αφορά δε στην επίλυση προβλημάτων δε θα πω τίποτα εγώ ως ΑΚΕΛ. Αφήνω το ΚΕΒΕ και την ΟΕΒ, που με επιστολές τους, μαζί και διάφοροι επιχειρηματικοί σύνδεσμοι, επισημαίνουν τα μεγάλα προβλήματα που υπάρχουν στην εξυπηρέτηση που δεν έχουν οι εμπορευόμενοι από το λιμάνι της Λεμεσού. Μας είχαν πει ότι πλέον όλα θα είναι εντάξει, αλλά δεν είναι εντάξει.

Πρέπει να σας πω ότι πέρσι έγινε τζια μια σύσκεψη στο Υπουργείο Μεταφορών, γιατί η διαχειρίστρια εταιρεία δε δεχόταν ότι μες στη συμφωνία υπάρχει πρόνοια, για να ενισχύσουν την υποδομή, έτσι ώστε να υπάρχει καλύτερη εξυπηρέτηση, και ο δαιτητής δικαίωσε την εταιρεία, ότι δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση, τέτοια πρόνοια για την εταιρεία, με αποτέλεσμα να υιοθετηθεί ακόμα μια χρέωση κάτω από τον τίτλο «Fast Track», την οποία βλέπετε πάνω στα τιμολόγια και έχει ύψος €4,09, για να πληρώσουμε και την υποδομή εμείς οι φορολογούμενοι πολίτες!

Αυτή είναι η συμφωνία λοιπόν που έκανε η κυβέρνηση και αυτή είναι η συμφωνία που υποβάθμισε το λιμάνι της Λεμεσού και προκάλεσε πολύ μεγάλα προβλήματα στους Κυπρίους εμπορευομένους, αλλά και στην οικονομία της Κύπρου. Όπως έχω πει, γι' αυτά θα λογοδοτήσει η κυβέρνηση στην επιτροπή Ελέγχου, που θα εγγράψουμε το θέμα, και την ίδια ώρα θα πω ότι εμείς, υπερψηφίζοντας τον προϋπολογισμό της Αρχής Λιμένων Κύπρου, θέλουμε να επιστημόσουμε και έναν κίνδυνο τον οποίο η ίδια η Αρχή Λιμένων έχει επιστημόνει: Από την ώρα που έχει απωλέσει έσοδα ένας κερδοφόρος ημικρατικός οργανισμός όπως είναι η Αρχή Λιμένων Κύπρου πλέον έχει ένα αβέβαιο μέλλον αναφορικά με τον ρόλο του και την αποστολή του στην Κύπρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ονούφριος Κουλλά.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από την ανακοίνωση του Υπουργού Μεταφορών, στην τελευταία παράγραφο που λέει καταληκτικά, αναφέρεται ότι «σήμερα, τέσσερα χρόνια μετά την έναρξη διαχείρισης του λιμανιού από ιδιώτες διαχειριστές, οι εργασίες στο λιμάνι διεξάγονται χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα» και πιο πάνω λέει ότι «το εμπόριο έχει αυξηθεί» με στοιχεία. «Το λιμάνι είναι σε θέση να εξυπηρετεί 24 ώρες καθημερινά και σαββατοκύριακα, όταν και εφόσον υπάρχει σχετική ανάγκη, και ο μέσος χρόνος εξυπηρέτησης των φορτηγών έχει μειωθεί στα δεκαοκτώ λεπτά». Από στοιχεία του υπουργείου.

Με τα όσα ακούω, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ωσάν προηγουμένως το λιμάνι να ήταν τέλειο. Δεν έγινε ποτέ απεργία, εξυπηρετούνταν όλα τα πλοία μια χαρά, όλο το εμπόριο, δε διαμαρτυρήθηκε ποτέ το ΚΕΒΕ και η ΟΕΒ, που έχουν τα δικά τους συμφέροντα και βεβαίως θα διαμαρτυρηθούν, δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα προηγουμένως. Ε, με τα όσα ακούω είναι ωσάν να λέμε ότι προηγουμένως ήταν όλα τέλεια και τώρα έχουν καταστραφεί τα πάντα, που σαφέστατα δεν είναι έτσι. Μας ταλαιπωρούσαν και οι αχθοφόροι και πολλά άλλα συμφέροντα πάλι, κύριε Στεφάνου, αλλά τότε μπορεί να τους στηρίζατε εκείνα τα συμφέροντα βεβαίως. Συμφέροντα μας ταλαιπωρούσαν για πάρα πολλά χρόνια.

Ακούω για παράδειγμα ότι οι χρεώσεις πριν ήταν έτσι και μετά αυξήθηκαν. Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι ο μέσος όρος των χρεώσεων δεν αυξήθηκε. Τι έγινε; Μάλλον μια ανακατανομή. Και το ερώτημα είναι το εξής: Εκείνες οι χρεώσεις που είχε πριν η Αρχή Λιμένων υπήρχαν σε κανένα ευαγγέλιο, ήταν οι απόλυτα ορθές, οι δίκαιες, οι αντικειμενικές με βάση το κόστος και τώρα κάποιες επήλθαν πάνω τζιαι κάποιες κάτω;

Από πολιτικές πιέσεις καθορίζονταν οι χρεώσεις της Αρχής Λιμένων για κάθε περίπτωση. Όταν φώναζαν αυτοί που εισάγουν τηλεοράσεις, μειώναμε, αντί να ήταν αντικειμενικά ανάλογα με τον όγκο, μειώναμε τη χρέωση εκείνου του συγκεκριμένου που ήθελε μείωση. Άρα, δεν είχαμε κάτι το τέλειο, το δίκαιο, το αντικειμενικό και έχει μεταβληθεί. Τζιαι ας μου πει κάποιος ότι τούτες οι χρεώσεις που είσπε η Αρχή Λιμένων πώς εφκαίναν. Τζιαι πάλι υπήρχαν διαμαρτυρίες 'πού πάρα πολλές κατηγορίες επιχειρήσεων ότι τις υπερχρεώναμε, για να επιδοτούνται έμμεσα κάποιος άλλοι.

Με αυτά που λέω δε θέλω να πω ότι όλα είναι τέλεια και ότι η συμφωνία ήταν η τελειότητα και ότι δε θα μπορούσε να ήταν καλύτερη. Είναι την ισοπέδωση που προσπαθώ και εγώ να αντιμετωπίσω. Δεν είπε κανένας ότι το κράτος έχει παραπάνω έσοδα σήμερα. Την τελευταία τετραετία το κράτος είσπραξε €200 εκατομ. συνολικά. Αν αφαιρέσω τζιαι κάποια έτσι ίσως πάγια με αυτά που δόθηκαν μάλλον την πρώτη φορά, και πάλι είναι περισσότερα τα έσοδα του κράτους 'πού το '17 έως το '20 σε σύγκριση με μια τετραετία προηγουμένως της Αρχής Λιμένων.

Ξέρω έναν τρόπο να ήταν πολύ χαμηλές οι χρεώσεις. Να βάλουμε οροφή στη συμφωνία για πολύ χαμηλές χρεώσεις και αντί €200 εκατομ. για μια τετραετία το κράτος να εισέπραττε €40 εκατομ. Πάλι θα βγαίνατε στα τραπέζια να λέτε: «Σκάνδαλο! Πριν παίρναμε €120 εκατομ. την τετραετία και τώρα παίρνουμε €40 εκατομ.». Έντζιε μπορούμε να τα θέλουμε όλα. Αν βάλουμε οροφές και επιδοτούμε ενδεχομένως τον διαχειριστή, θα μειωθούν οι τιμές, αλλά θα μας λέτε ότι έν' σκάνδαλο, μειωθήκαν τα έσοδα του κράτους τζιαι πολλά πιθανόν να καταγράφονται τζιαι στις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή ότι ήταν μεγάλη αποτυχία και τα έσοδα του κράτους μειώθηκαν. Άρα, τα έσοδα του κράτους αυξήθηκαν και επενδύσεις περίπου €50 εκατομ. που έπρεπε να γίνουν στο λιμάνι επιβλήθηκαν να τα κάνουν οι τρεις εταιρείες οι ιδιωτικές, επενδύσεις €50 εκατομ.

Σε ό,τι αφορά τα έσοδα της Αρχής Λιμένων, προνόησε εκείνη η συμφωνία ότι θα δίδεται ένα ετήσιο ενοίκιο, το οποίο είναι αρκετά ικανοποιητικό. Δε βλέπω ότι η Αρχή Λιμένων αντιμετωπίζει προβλήματα, αλλά, εάν αυτό το πράγμα δογματικά πιστεύω κατά το ΑΚΕΛ ότι είναι κακό αυτό που έγινε στο λιμάνι, πρέπει να μας εξηγήσετε και γιατί είσαστε και υπέρμαχοι να γίνει ακριβώς το ίδιο στο λιμάνι της Λάρνακας. Όταν μια νύκτα, τη νύκτα του προϋπολογισμού, κατά λάθος ψηφίστηκε να κοπεί το κονδύλι για την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού Λάρνακας, τρέχαμε όλοι -και του ΑΚΕΛ συμπεριλαμβανομένου- να βρούμε τρόπο να προχωρήσει η μελέτη για την ιδιωτικοποίηση του λιμανιού της Λάρνακας.

Το ίδιο πράγμα θα γίνει, αγαπητοί συνάδελφοι, το ίδιο πράγμα θα γίνει, αλλά παρά ταύτα, επαναλαμβάνω, και το λιμάνι Λεμεσού λειτουργεί με τα προβλήματά του και πάντοτε θα υπάρχουν κάποια προβλήματα και σε ιδιώτες οργανισμούς και παντού. Δεν είναι όλα τέλεια πουθενά, σημασία έχει να προσπαθήσουμε να κάνουμε βελτιώσεις.

Πρέπει να επιμένουμε και έγιναν διαβουλεύσεις, ναι, στο Υπουργείο Μεταφορών. Ο υπουργός προσπαθεί και για κάποιες βελτιώσεις. Υπήρχε και μεταβατική περίοδος στήριξης αυτών που αυξήθηκαν οι χρεώσεις. Πιθανώς να μπορεί και τώρα κάτι να γίνει. Άρα, να αντιμετωπίσουμε κάποια προβλήματα που υπάρχουν, αλλά να μην αναθεματίσουμε τα πάντα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλλά.

Λοιπόν, μίλησαν τρεις. Μιλήσατε μισή ώρα. Αν είναι αυτή η πρόθεσή σας, σε κάθε ένα να μιλάτε μισή ώρα, κύριε -πού είναι ο Λουκαΐδης;- κύριε Στεφάνου και οι υπόλοιποι, κύριε Λεωνίδου, και τώρα ο κ. Κουλλά που είπε τα πιο λίγα, επτάμιση λεπτά ο κ. Κουλλά, θέλω να μου το πείτε. Εγώ απ' εδώ και πέρα θα σας δίνω τρία λεπτά για κάθε ένα από τα θέματα. Δεν μπορεί να συνεχίζεται αυτό το πράγμα εδώ και να τρώμε πέντε ώρες γι' αυτό το πράγμα. Γι' αυτό, σας παρακαλώ πάρα πολύ, κοιτάξετε τον χρόνο. Τούτες τις συζητήσεις ούλες, τις μακροχρόνιες, πρέπει να τις κάμνετε μέσα στην επιτροπή, όχι δαμαί.

Λοιπόν...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, αποδεχόμαστε την εισήγησή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού ύψους €32.197.005 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων ομάδων δαπανών για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων ομάδων δαπανών κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2004. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Εναλλαξιμότητα. Άρθρο 8.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη εκτάκτων αναγκών. Άρθρο 9.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Απασχόληση συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια και λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 13;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2021 Νόμος του 2021».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης ποσού ύψους €15.220.081 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 5.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 6.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 7.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 8.

Απαγόρευση πρόσληψης ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 9.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων Πρώτου Διορισμού, θέσεων Πρώτου Διορισμού και Προαγωγής και θέσεων Προαγωγής. Άρθρο 10.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 11.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 12.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 13.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 14.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 14;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 14 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2021 Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καυκαλιάς.

Άλλος; Κανένας άλλος.

Κύριε Καυκαλιά, έχετε τον λόγο.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Θα μιλήσω και για την τροπολογία επίσης, κύριε Πρόεδρε. Σύντομος θα είμαι.

Να πω για άλλη μια φορά ότι θα κάνουμε ό,τι περνά από το χέρι μας, ούτως ώστε αυτός ο προϋπολογισμός που έχουμε ενώπιόν μας και σε λίγο θα κληθούμε να ψηφίσουμε να μην είναι ο τελευταίος προϋπολογισμός της Επιτροπής Σιτηρών, σε αντίθεση με την κυβέρνηση, που έκανε και συνεχίζει να κάνει ό,τι περνά από το χέρι της για το κλείσιμο της Επιτροπής Σιτηρών, και αυτός κατά συνέπεια να είναι ο τελευταίος προϋπολογισμός της επιτροπής. Με μια διαφορά, κύριε Πρόεδρε. Ο επόμενος προϋπολογισμός που θα εξετάσει η ολομέλεια της Βουλής, που θα κατατεθεί και θα εξετάσει η ολομέλεια της Βουλής, να μην έχει αυτά τα δραματικά ελλείμματα που παρουσιάζει ο προϋπολογισμός του 2021.

Για να αντιληφθείτε τι έκανε η κυβέρνηση και το διοικητικό συμβούλιο της επιτροπής, να φέρω ένα παράδειγμα. Ο προϋπολογισμός έχει δαπάνες για μισθούς δεκαέξι ωρομίσθιων υπαλλήλων, οι οποίοι με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου έχουν μεταφερθεί σε άλλα τμήματα του κράτους και τους πληρώνει η Επιτροπή Σιτηρών. Τον μισθό οι δεκαέξι ωρομίσθιοι υπάλληλοι, οι οποίοι έχουν μεταφερθεί σε άλλους οργανισμούς -για να το εμπεδώσουμε- τον πληρώνονται από τον προϋπολογισμό της Επιτροπής Σιτηρών. Μήπως και βρει τρόπο η επιτροπή και σταθεί στα πόδια της!

Την ίδια ώρα ο προϋπολογισμός φανερώνει και την απροθυμία του διοικητικού συμβουλίου της Επιτροπής Σιτηρών να κάνει τη δουλειά του, αφού περιλαμβάνει δραματικές μειώσεις στις δαπάνες για αγορά σιτηρών και κατ' επέκταση ακόμα πιο δραματικές μειώσεις εσόδων από τη μεταπώληση των σιτηρών. Είναι απλό, κύριε Πρόεδρε. Έχουν αποφασίσει να κλείσουν την επιτροπή και κάνουν ό,τι περνά από το χέρι τους, για να το πετύχουν. Φυσικά, ενδεχομένως πολύ περισσότερα, αγαπητοί συνάδελφοι, να πούμε και στη συνέχεια, παρά το ότι ίσως να υπάρξει και αναβολή στα νομοσχέδια, δεν ξέρω, θα φανεί και ανάλογα θα επανέλθουμε.

Κύριε Πρόεδρε, για την τροπολογία. Είναι ξεκάθαρη η τροπολογία. Δεσμεύουμε το ποσό των €100.000 που περιλαμβάνεται σ' αυτόν και αφορά στη μετεξέλιξη-μεταρρύθμιση της επιτροπής, ούτως ώστε να ξεκαθαρίσει το τοπίο, για να δούμε σε ποιο συγκεκριμένο σημείο αναφέρεται αυτό το ποσό. Είναι ξεκάθαρη η τροπολογία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Κουλλά ζήτησε τον λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, νομίζω είχα ρωτήσει ποιοι ήθελαν τον λόγο να μιλήσουν και μόνο ο κ. Καυκαλιάς ζήτησε.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα την εντύπωση, απολογούμαι, ότι δε θα μιλούσε κανένας όπως στα προηγούμενα.

Απλώς, πολύ σύντομα από τη θέση μου να πω ότι δεν είναι κάτι που τώρα εμφανίζεται στον προϋπολογισμό, ότι τροχοδρομείται μια μετεξέλιξη, μια μεταρρύθμιση στον τομέα των σιτηρών. Εδώ και χρόνια έχει παρθεί απόφαση, πολιτική απόφαση, και δεν έχει αποκρυβεί ποτέ. Και έχουμε ενώπιόν μας εδώ και αρκετό καιρό -και τα έχουμε εξετάσει και εξονυχιστικά- νομοσχέδια που ακριβώς λένε ότι το κράτος ούτε λίγο ούτε πολύ παύει να ασχολείται με την εμπορία αυτή καθεαυτή των σιτηρών, γι' αυτό δεν υπάρχουν εισαγωγές. Μπαίνει στην εποπτεία και ταυτόχρονα στην προσπάθεια διατήρησης στρατηγικών αποθεμάτων.

Δε θέλω να αναλύσω τα νομοσχέδια. Απλώς, λέω ότι δεν είναι κάτι που έχει αποκρυβεί. Υπάρχει στα νομοσχέδια που ακριβώς κάνουν αυτή τη μεγάλη αλλαγή. Ούτε θα μπω και στη συζήτηση αν ήταν ή τότε ήταν ή αν είναι βιώσιμη η Επιτροπή Σιτηρών. Κατά την άποψή μας δεν ήταν εδώ και πάρα πολλά χρόνια. Βεβαίως, υπήρχαν κάποια αποθεματικά που της έδιναν ανάσες, της έδιναν χρόνο ζωής, αλλά όντως τώρα είμαστε στο τελευταίο στάδιο που, αν δε γίνει κάτι, μάλλον θα έχουμε ένα βίαιο και ανοργάνωτο κλείσιμο. Χωρίς τα νομοσχέδια δηλαδή. Τα νομοσχέδια προσπαθούν να μας οδηγήσουν στη νέα κατάσταση πραγμάτων πιο οργανωμένα, πιο υπεύθυνα και για το προσωπικό και για όλο τον τομέα προς όφελος και των καταναλωτών και των αλευροβιομηχανιών και όλων αυτών οι οποίοι εμπλέκονται, των κτηνοτρόφων, στη συγκεκριμένη αγορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενη τροπολογία της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021»

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του πιο πάνω νομοσχεδίου ως ακολούθως:

A/A	Σελίδα	Κεφάλαιο	Άρθρο	Επεξήγηση	Ποσό
1.	21	01	03559	«+»Μεταρρύθμιση/Μετεξέλιξη Επιτροπής	€100.000

Γίνεται εισήγηση για ένθεση σημείωσης στη στήλη των επεξηγήσεων έναντι του πιο πάνω άρθρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη από το εν λόγω κονδύλι, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σκοπός: Δέσμευση του κονδυλίου που αφορά τη Μεταρρύθμιση/Μετεξέλιξη της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, ώστε, προτού διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη, να ενημερώνεται η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού και να εξασφαλίζεται η γραπτή συγκατάθεσή της.

Σημείωση: Να γίνουν οι συνακόλουθες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ, δεκαεπτά ψήφους εναντίον και τρεις αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Λειτουργίας της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, ποσού ύψους €12.275.246 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 5.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων και λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Όροι και άλλη ορολογία που χρησιμοποιείται στον παρόντα Νόμο. Άρθρο 7.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 8.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 9.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 10.

Απαγόρευση πρόσληψης ωρομίσθιου προσωπικού και προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και εποχιακών αναγκών. Άρθρο 11.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 12.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 13;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού ύψους €6.951.629 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Εμβάσματα και εισπράξεις κονδυλίων. Άρθρο 5.

Υπερωριακή αποζημίωση. Άρθρο 6.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 7.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 8.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 9.

Προκαταβολή για την αγορά μηχανοκίνητου οχήματος. Άρθρο 10.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 11.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 12.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 13.

Απαγόρευση πρόσληψης έκτακτου προσωπικού. Άρθρο 14.

Απασχόληση συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 15.

Υπηρεσιακά οχήματα. Άρθρο 16.

Απασχόληση ωρομίσθιου προσωπικού. Άρθρο 17.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 18.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια δαπανών. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 19;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου ποσού ύψους €20.851.221 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Απασχόληση προσωπικού. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο

Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις ψήφοι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, δεκατέσσερις εναντίον και καμία αποχή, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2021 Νόμος του 2021».

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων ποσού ύψους €16.558.609 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2021. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων ομάδων/υποομάδων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων ομάδων/υποομάδων. Άρθρο 4.

Μείωση κλιμάκων εισδοχής. Άρθρο 5.

Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή. Άρθρο 6.

Απαγόρευση προσλήψεων για κάλυψη έκτακτων αναγκών. Άρθρο 7.

Απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων. Άρθρο 8.

Φορολόγηση επιδομάτων. Άρθρο 9.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 10.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Άρθρο 11.

Αναπροσαρμογή του ύψους των απολαβών. Άρθρο 12.

Απαγόρευση απασχόλησης συνταξιούχων προσώπων. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 13;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 μέχρι 13 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2021 Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020». Είναι πρόταση νόμου των κ. Μάριου Μαυρίδη, Ονούφριου Κουλλά και Ευθύμιου Δίπλαρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να εξαιρεθούν από την επιβολή φόρου κατανάλωσης τα λιπαντικά λάδια ή άλλα λάδια που διατίθενται προς πώληση ή χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων ή ως πρόσθετα στα καύσιμα κινητήρων.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, πρόεδρος

Μιχάλης Γιωργάλλας

Μάριος Μαυρίδης

Άγγελος Βότσης

Ονούφριος Κουλλά

Άννα Θεολόγου

Άριστος Δαμιανού

Αντρέας Καυκαλιάς

Μη μέλη της επιτροπής:

Κωστής Ευσταθίου

Σάβια Ορφανίδου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Μάριο Μαυρίδη, Ονούφριο Κουλλά και Ευθύμιο Δίπλαρο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και στις 15 Φεβρουαρίου 2021. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Τελωνείων του ίδιου υπουργείου.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Φόρων Κατανάλωσης Νόμου, ώστε να εξαιρεθούν από την επιβολή φόρου κατανάλωσης τα λιπαντικά λάδια ή άλλα λάδια που διατίθενται προς πώληση ή χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων ή ως πρόσθετα στα καύσιμα κινητήρων.

Στο στάδιο της συζήτησης ο εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου κ. Ονούφριος Κουλλά δήλωσε ότι για τα εν λόγω προϊόντα δεν καθορίζονται επίπεδα φορολογίας στην Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου της 27^{ης} Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας, και ως εκ τούτου επαφίεται στο κάθε κράτος μέλος εάν θα φορολογήσει και σε ποιο ύψος.

Όπως ο ίδιος ο εισηγητής ανέφερε, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία τα εν λόγω προϊόντα φορολογούνται με βάση τον συντελεστή της βενζίνης, γεγονός που προκαλεί σημαντική αύξηση της τιμής τους, δημιουργώντας στρέβλωση στην αγορά. Συναφώς, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τα υπό αναφορά προϊόντα εξαιρούνται της επιβολής φόρου κατανάλωσης και διορθώνεται αυτή η στρέβλωση.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Τμήματος Τελωνείων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

1. Η πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες-Δυνάμεις, το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, το μέλος της βουλευτής της Αλληλεγγύης, το μέλος της βουλευτής της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων, καθώς και το μέλος της βουλευτής των Ανεξαρτήτων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού τάσσονται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο.

Υπό το φως των πιο πάνω τοποθετήσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού με την παρούσα έκθεσή της παραπέμπει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου για λήψη τελικής απόφασης στο στάδιο της συζήτησής της από την ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο, θα τροποποιηθεί ο τίτλος του νόμου, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα ψήφοι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δύο αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 11 μέχρι 14 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020», «Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Νόμος του 2020», ...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μην κουράζεστε να τα διαβάσετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διαβάζω. Να μην τα διαβάσω;

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Είναι ένα πακέτο τεσσάρων νομοσχεδίων τα οποία αφορούν ουσιαστικά το νέο καθεστώς της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου. Προέκυψε ένα θέμα με το τέταρτο θέμα, τον περί της Διατήρησης Αποθεμάτων Πρώτων Υλών Νόμο. Είναι παράκληση να σταλεί πίσω στην επιτροπή, για να μη γίνει κανένα λάθος, διότι είναι ένα πάρα πολύ σοβαρό νομοσχέδιο, που αφορά τη διατήρηση των στρατηγικών αποθεμάτων σε περίοδο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, κύριε Γιωργάλλα, μόνο τούτο να σταλεί πίσω;

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Όχι, και τα τέσσερα. Είναι πακέτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, ζητάτε αναβολή, για να πάει πίσω στην επιτροπή;

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ναι, ζητούμε αναβολή και για τα τέσσερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, έχετε ένσταση να πάνε πίσω στην επιτροπή τα θέματα;

Καμία ένσταση; Καμία.

Λοιπόν, τα θέματα πάνε πίσω στην επιτροπή.

Πάμε παρακάτω.

ΑΝΤΡΕΑΣ ΚΑΥΚΑΛΙΑΣ:

Να ξεκαθαρίσουμε, κύριε Πρόεδρε, για την περίοδο της αναβολής, διότι έχει μια σημασία. Εγώ λέω, επειδή γνωρίζω ότι είναι για δύο βδομάδες, επειδή θα πάει και στην επιτροπή. Την Τρίτη είναι η επιτροπή, και με την άδειά σας, να μας δώσετε τη δυνατότητα να ξεφύγουμε από τον καθορισμένο χρόνο της συνεδρίας, για να μπορέσουμε να τα εξετάσουμε. Να δοθούν δύο βδομάδες που ζητάτε και να επανέλθουν στην ολομέλεια, για να μπορεί η επιτροπή να ανταποκριθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, συμφωνήσατε;

Χαίρομαι!

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα πιλοφoρείται «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021».

Παρακαλώ την κ. Δημητρίου να διαβάσει τον σκοπό.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Διαγραφή προνοιών των βασικών κανονισμών, ώστε να μην περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των μη αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων οι εγκαταστάσεις παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Ευανθία Σάββα, αναπλ. πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Γιώργος Περδίκης

Μάριος Μαυρίδης

Λίνος Παπαγιάννης

Χαράλαμπος Πιπκοκοπίτης

Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 26 Ιανουαρίου και στις 2 και 9 Φεβρουαρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιόν της εκπρόσωποι του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Περιβάλλοντος του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Υγείας, του Υπουργείου Εσωτερικών, η Επίτροπος Περιβάλλοντος, ο δήμαρχος Ιδαίου, εκπρόσωποι της εργοδοτικής οργάνωσης ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, της Κίνησης Βελτίωσης Ποιότητας Ζωής και του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος (Terra Cypria). Η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, το Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ), το ΚΕΒΕ και η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στις συνεδρίες της επιτροπής.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των κανονισμών παρευρέθηκε και ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Αντρέας Φακοντής.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 21 του περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμου, είναι η διαγραφή του Μέρους Γ' από το Παράρτημα Ι των βασικών κανονισμών, ώστε να μην περιλαμβάνονται στις κατηγορίες των μη αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων οι εγκαταστάσεις παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, μετά την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών από τη Βουλή και την έναρξη της ισχύος τους, η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και

Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα προβεί στην έκδοση σχετικού διατάγματος, ώστε οι εγκαταστάσεις παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος να ενταχθούν στις αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις του Παραρτήματος II του περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμου, και ακολούθως η αρμόδια αρχή θα δύναται να επιβάλει όρους λειτουργίας και άλλα διαχειριστικά μέτρα, έτσι ώστε να μειωθεί η αέρια ρύπανση.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, αναλύοντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών, ανέφερε ότι, αμέσως μετά την έκδοση του πιο πάνω διατάγματος, οι φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων αυτών θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση για χορήγηση άδειας εκπομπής αέριων αποβλήτων, η οποία θα εξεταστεί από τεχνική επιτροπή. Ανέφερε περαιτέρω ότι για τη χορήγηση της εν λόγω άδειας απαραίτητη προϋπόθεση είναι η εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας ή/και άδειας οικοδομής ή/και πιστοποιητικού έγκρισης της εγκατάστασης.

Η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση, ανέφερε ο ίδιος εκπρόσωπος, αποτελεί εισήγηση υπουργικής επιτροπής της οποίας προεδρεύει ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η οποία συστάθηκε στο πλαίσιο της διαχείρισης των παραπόνων για πρόκληση οχληρίας από βιομηχανικές εκπομπές στην ευρύτερη περιοχή Ιδαλίου.

Η Επίτροπος Περιβάλλοντος ανέφερε ότι είναι επιβεβλημένη η έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών, για τους οποίους, όπως ενημέρωσε, προηγήθηκε η σχετική διαβούλευση, χωρίς να υποβληθεί οποιαδήποτε ένσταση από οποιαδήποτε πλευρά. Περαιτέρω, τόνισε ότι πρέπει στο μέλλον να μελετηθούν ολιστικοί σχεδιασμοί επίλυσης παρόμοιων προβλημάτων, τα οποία επηρεάζουν το περιβάλλον και κατ' επέκταση την υγεία των πολιτών.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ανέφερε ότι η έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική, διότι θα δώσει την ευκαιρία στο κράτος να θέσει σε σωστή βάση τη λειτουργία των μονάδων παραγωγής ασφάλτου κι έτσι θα αποφεύγονται τα προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται. Τέλος, αναφορικά με τα χρονοδιαγράμματα των διαδικασιών αδειοδότησης, δήλωσε ότι το Τμήμα Περιβάλλοντος, με οδηγίες του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, έχει θέσει υψηλά στις προτεραιότητες του την έγκαιρη αξιολόγηση των μελετών εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Η εκπρόσωπος του Τμήματος Περιβάλλοντος του ίδιου υπουργείου πρόσθεσε ότι με την έγκριση των κανονισμών θα καταστεί δυνατή η ολοκληρωμένη περιβαλλοντική αξιολόγηση των εν λόγω έργων. Επιπροσθέτως, ανέφερε ότι η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρχικά περιλάμβανε δύο εταιρείες που δραστηριοποιούνται στις περιοχές Γερίου και Τσερίου και στη συνέχεια περιέλαβε και τρίτη εταιρεία, η οποία είχε εξασφαλίσει προκαταρκτική άδεια για εγκατάσταση μονάδας παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος στο χωριό Πυργά. Η τελευταία εγκατέλειψε τελικά τους σχεδιασμούς της για εγκατάσταση στην εν λόγω περιοχή και έτσι εντάχθηκε στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για μετεγκατάσταση.

Η ίδια εκπρόσωπος διευκρίνισε ότι για την κάθε εταιρεία θα γίνει ξεχωριστή περιβαλλοντική μελέτη, ενώ παράλληλα θα διεξαχθεί επιπρόσθετη μελέτη συσσωρευτικών επιπτώσεων στο περιβάλλον για την περιοχή στην οποία θα εγκατασταθούν οι εν λόγω μονάδες. Πρόσθεσε δε ότι η καταρχάς χωροθέτηση αυτών περιλαμβάνει δύο εγκαταστάσεις στην περιοχή Κόσις, τρεις εγκαταστάσεις στην Καλαβασό και μία στην περιοχή Μιτσερού και διευκρίνισε ότι η περιοχή της Παρεκκλησιάς δεν εμπίπτει στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αλλά έχει γίνει αίτηση για μετακίνηση υφιστάμενης εγκατάστασης.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Υγείας συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Ο δήμαρχος Ιδαλίου χαιρέτισε την κατάθεση των κανονισμών, η έγκριση των οποίων, όπως ανέφερε, θα παράσχει στις αρμόδιες αρχές τα απαραίτητα εργαλεία για τον έλεγχο των ρύπων που προκαλούνται από τη λειτουργία των εν λόγω βιομηχανιών. Παράλληλα, σημείωσε ότι το αρμόδιο υπουργείο πρέπει να έχει την ευχέρεια να ελέγχει κι άλλους ρύπους που ενδεχομένως να είναι επιβλαβείς για την υγεία των πολιτών. Επισήμανε επίσης τους λανθασμένους και ελλιπείς σχεδιασμούς και τον μη συντονισμό των τοπικών αρχών αναφορικά με τη δημιουργία οικιστικών, βιομηχανικών ή και οχληρών βιομηχανικών ζωνών. Με το αγαθό της υγείας να τίθεται πάνω από όλα, τόνισε, πρέπει να γίνει ένας ορθός και μακροχρόνιος σχεδιασμός και διαχωρισμός των διάφορων ζωνών, ο οποίος θα δώσει οριστική λύση τόσο στο συγκεκριμένο όσο και σε παρόμοια προβλήματα που παρουσιάζονται στη Δημοκρατία. Τέλος, ανέφερε ότι, εκτός από το απαραίτητο νομοθετικό πλαίσιο, για την επίλυση των προβλημάτων χρειάζεται έλεγχος της εφαρμογής των σχετικών νομοθεσιών από τους επιθεωρητές των αρμόδιων υπηρεσιών του κράτους.

Ο πρόεδρος της Κίνησης Βελτίωσης Ποιότητας Ζωής, εκφράζοντας τη σύμφωνη γνώμη του αναφορικά με τους προτεινόμενους κανονισμούς, ανέφερε ότι αυτοί κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση και ότι η έγκρισή τους θα δώσει ένα ακόμα εργαλείο ελέγχου στο κράτος. Ωστόσο, ο ίδιος εκπρόσωπος ανέφερε ότι αυτό αποτελεί ένα ενδιάμεσο βήμα, τονίζοντας ότι το επόμενο και πιο σημαντικό βήμα πρέπει να είναι ο καθορισμός ορίων εκπομπών ρύπων, οι οποίοι δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο στους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες και κάποιες άλλες ουσίες, τα όρια των οποίων καθορίζονται σε ευρωπαϊκές Οδηγίες, διότι το κράτος ως νησί έχει τις δικές του ιδιαιτερότητες και ο λανθασμένος χωροταξικός σχεδιασμός για τις βιομηχανίες αυτές έχει ως αποτέλεσμα οι εκπομπές ρύπων να επηρεάζουν και οικιστικές ζώνες.

Η επόμενη ενέργεια που πρέπει να αναληφθεί, ανέφερε, είναι ο καθορισμός των ορίων εκπομπών ρύπων σε σχέση με το τι πραγματικά παράγεται από αυτές τις βιομηχανίες. Επίσης, εισηγήθηκε την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να αναφέρεται ρητά ότι οι εν λόγω βιομηχανίες πρέπει υποχρεωτικά να υποβάλλουν μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον. Τέλος, ανέφερε ότι για τις βιομηχανικές μονάδες παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος που βρίσκονται στην περιοχή Ιδαλίου υπάρχει ειλημμένη προεδρική απόφαση για μετακίνησή τους.

Η εκπρόσωπος του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας και Περιβάλλοντος Terra Cyrgia κατέθεσε σχετικό υπόμνημα, το περιεχόμενο του οποίου ανέλυσε ενώπιον της επιτροπής και στο οποίο συνοπτικά αναφέρεται ότι η προτεινόμενη τροποποίηση αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στη δημόσια υγεία και στο περιβάλλον, καθώς η αρμόδια αρχή θα μπορεί να επιβάλει όρους λειτουργίας στους οποίους θα περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων οριακές τιμές εκπομπών και διαχειριστικά μέτρα. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε:

1. την άμεση συμμόρφωση των μονάδων παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος με τη νομοθεσία και τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις·
2. τη μη πραγματοποίηση καμίας μετακίνησης τέτοιας μονάδας πριν από την εκπόνηση μελέτης εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον·
3. την άμεση εκπόνηση στρατηγικής μελέτης εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον, η οποία θα εξετάζει τις επιπτώσεις των διάφορων εναλλακτικών χωροθετήσεων στο περιβάλλον και στη δημόσια υγεία και θα περιλαμβάνει εισηγήσεις για εξεύρεση των καταλληλότερων περιοχών χωροθέτησης των υπό αναφορά μονάδων.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και της ΠΟΒΕΚ συμφώνησαν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών. Ειδικότερα, ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ ανέφερε ότι, παρά το γεγονός ότι η δημόσια υγεία είναι το σπουδαιότερο αγαθό, ωστόσο η διαδικασία αδειοδότησης δεν πρέπει να επιφέρει πρόσθετες γραφειοκρατικές διαδικασίες και κατ' επέκταση αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη.

Το ΕΤΕΚ, παρ' όλο που δεν εκπροσωπήθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, απέστειλε σχετική επιστολή στην οποία αναφέρεται ότι συμφωνεί με το περιεχόμενο των προτεινόμενων κανονισμών.

Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου, παρ' όλο που δεν παρευρέθηκε στις συνεδρίες της επιτροπής, απέστειλε υπόμνημα σε αυτή στο οποίο αναφέρεται ότι συμφωνεί με τους προτεινόμενους κανονισμούς και ότι θεωρεί ότι αυτοί θα συμβάλουν στην επίλυση των προβλημάτων τα οποία παρατηρούνται αναφορικά με τις εκπομπές και τις συγκεντρώσεις επικίνδυνων ουσιών σε εγκαταστάσεις παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος και στις περιοχές όπου αυτές χωροθετούνται.

Ο πρόεδρος της επιτροπής ανέφερε ότι για την επίλυση του προβλήματος και για τη διασφάλιση της υγείας των πολιτών πρέπει αφενός να υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο και αφετέρου να γίνει ένας μακροπρόθεσμος χωροταξικός σχεδιασμός που να αφορά ολόκληρη την επικράτεια. Επίσης, τα αρμόδια τμήματα τα οποία είναι επιφορτισμένα με τον έλεγχο των νομοθεσιών που άπτονται θεμάτων ασφάλειας και υγείας πρέπει να στελεχωθούν επαρκώς, ώστε να πραγματοποιούνται πλήρως οι απαραίτητοι έλεγχοι.

Περαιτέρω, ο πρόεδρος, καθώς και μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τον προβληματισμό τους κατά πόσο ενδείκνυται να τεθεί ένα χρονοδιάγραμμα για την υποβολή και εξέταση της αίτησης των εν λόγω βιομηχανιών για αδειοδότηση εκπομπής αέριων αποβλήτων, ούτως ώστε, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, να είναι δυνατή η καταγγελία των παραβατών. Επίσης, εξέφρασαν τις ανησυχίες τους κατά πόσο η έγκριση των υπό εξέταση κανονισμών και κατ' επέκταση η υποχρέωση έκδοσης άδειας εκπομπής αέριων αποβλήτων δυνατόν να προκαλέσει καθυστέρηση στη μετακίνηση των βιομηχανικών μονάδων από την περιοχή Ιδαλίου σε άλλες περιοχές.

Υπό το φως των πιο πάνω προβληματισμών κι ανησυχιών, η Επίτροπος Περιβάλλοντος ανέλαβε την πρωτοβουλία όπως επικοινωνήσει τόσο με τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος όσο και με την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προκειμένου να διευκρινιστούν όλοι οι πιο πάνω προβληματισμοί και στη συνέχεια να ενημερώσει την επιτροπή σχετικά.

Συναφώς, στο πλαίσιο της περαιτέρω εξέτασης των κανονισμών από την επιτροπή η Επίτροπος Περιβάλλοντος ενημέρωσε αυτήν για τα αποτελέσματα της πρωτοβουλίας που ανέλαβε.

Ειδικότερα, τόσο προφορικά όσο και σε γραπτό υπόμνημά που κατέθεσε, επισήμανε την ανάγκη για κατεπείγουσα έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών, αφού αυτοί θα δώσουν τη δυνατότητα στην αρμόδια υπουργό να εκδώσει διάταγμα στη βάση του οποίου όλες οι μονάδες ασφαλικού σκυροδέματος σε παγκύπρια κλίμακα θα υποχρεούνται στην έκδοση άδειας εκπομπής αέριων αποβλήτων, υποχρέωση την οποία δεν έχουν σήμερα με τους υφιστάμενους κανονισμούς.

Επιπροσθέτως, δήλωσε ότι η έγκριση των υπό εξέταση κανονισμών ουδόλως επηρεάζει την απόφαση μετακίνησης των μονάδων παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος που βρίσκονται στην περιοχή Ιδαλίου, αντίθετα την ενισχύει, επιβάλλοντας μάλιστα περισσότερες δικλίδες ασφαλείας για τις περιοχές στις οποίες πρόκειται να μετακινηθούν μονάδες παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος. Αναφορικά, πρόσθεσε, με τις

εταιρείες για τις οποίες υπάρχει απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για μετακίνηση, η εν λόγω άδεια θα εκδοθεί για το νέο σημείο εγκατάστασής τους, θεσπίζοντας έτσι ακόμα πιο αυστηρό πλαίσιο ελέγχου εκπομπών αέριων ρύπων και διασφαλίζοντας περαιτέρω τη δημόσια υγεία.

Με την έκδοση του διατάγματος της αρμόδιας υπουργού, διευκρίνισε, πρέπει όλες οι μονάδες να υποβάλουν αίτηση στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας και να λάβουν τους γενικούς όρους που αυτή προβλέπει. Ακολούθως, οι αιτήσεις θα εξεταστούν από ήδη συσταθείσα τεχνική επιτροπή και θα λάβουν την άδεια εκπομπής ρύπων, η οποία ενδεχομένως να περιλαμβάνει επιπρόσθετους όρους για βελτιώσεις στις διαδικασίες, μηχανισμούς και τεχνολογία. Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, ανέφερε, θα είναι αυτό που θα έχει την ευθύνη για έλεγχο αναφορικά με τη συμμόρφωση των τιθέμενων όρων. Η Δημοκρατία, τόνισε, με τον τρόπο αυτό προχωρά ένα βήμα πέρα από τη σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα όσα αυτή επιβάλλει.

Επιπρόσθετα, πληροφόρησε την επιτροπή ότι αυτή την περίοδο γίνονται οι αξιολογήσεις των περιβαλλοντικών μελετών που αφορούν τη μετακίνηση των μονάδων και στην ομάδα αξιολόγησης εντάσσονται τόσο οι τοπικές αρχές των νέων περιοχών όσο και εξειδικευμένη ακαδημαϊκή ομάδα.

Σημείωσε επίσης ότι κατά τη διαδικασία εξέτασης των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων όλα όσα περιγράφονται ως γενικοί όροι για την έκδοση της άδειας ελέγχου της ρύπανσης έχουν ήδη ενσωματωθεί στα κριτήρια αξιολόγησης. Συνεπώς, με την εξέταση και την έγκριση των περιβαλλοντικών αυτών μελετών, οι εταιρείες που θα μετακινηθούν θα έχουν ολοκληρώσει τη διαδικασία υποβολής των απαραίτητων στοιχείων για την έκδοση των αδειών εκπομπών αέριων αποβλήτων (για τις νέες τοποθεσίες) και θα απομένει ο έλεγχος από το αρμόδιο τμήμα ότι οι νέες εγκαταστάσεις πληρούν τις εν λόγω προϋποθέσεις. Με τον τρόπο αυτό δεν τίθενται εμπόδια ούτε δημιουργείται χρονοτριβή στην έκδοση των αδειών αυτών.

Όσον αφορά τη διαδικασία που πρόκειται να ακολουθηθεί, οι επτά μονάδες που δραστηριοποιούνται αυτή τη στιγμή στη Δημοκρατία έχουν ήδη ενημερωθεί για την ανάγκη εξασφάλισης της νέας άδειας εκπομπής αέριων αποβλήτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία της αναπληρώτριας προέδρου της επιτροπής και του μέλους της βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του μέλους της βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών, καθώς και του μέλους της βουλευτή της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων, υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομιλητές επί θέματος αρχής;

Γράψε τους ομιλητές, κυρία Δημητρίου.

ANNITA ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η κ. Σάββα, ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος κανένας;

Κοιτάξετε, σας παρακαλώ πάρα πολύ, δεν είναι ανάγκη να τοποθετούμαστε επί του συγκεκριμένου θέματος. Δεν είναι ανάγκη, σας το είπα και την άλλη φορά, να υπάρχουν αντιπαραθέσεις δαμαί.

Λοιπόν, κυρία Σάββα, να μιλήσετε πρώτη εσείς;

ΕΥΑΝΘΙΑ ΣΑΒΒΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών είναι οι εγκαταστάσεις παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος να μην περιλαμβάνονται πλέον στις κατηγορίες των μη αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων, αλλά να ενταχθούν στις αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις, έτσι ώστε η αρμόδια αρχή να μπορεί να επιβάλει μέσω της διαδικασίας έκδοσης των αδειών εκπομπής αέριων αποβλήτων όρους λειτουργίας οι οποίοι θα μπορούν να περιλαμβάνουν οριακές τιμές εκπομπής για τα αέρια απόβλητα και άλλα διαχειριστικά μέτρα, έτσι ώστε να μειώνεται η αέρια ρύπανση. Οι κανονισμοί, βεβαίως, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση και ως ΑΚΕΛ θα τους υπερψηφίσουμε. Παράλληλα όμως, σημειώνουμε αυτό που έχουμε πει κατ' επανάληψη, την απουσία δηλαδή ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού για τη χωροθέτηση βαριών οχημάτων βιομηχανιών όπως είναι τα ασφατικά, αλλά και την ανάγκη να υπάρχει ένα σωστό πλαίσιο λειτουργίας ελέγχου πριν από την

αδειοδότηση και καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας αυτών των βιομηχανιών, που θα αφορά σε μια σειρά από παραμέτρους οι οποίες θα διασφαλίζουν τη δημόσια υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος.

Το πρόβλημα βεβαίως που έχει δημιουργηθεί στην περιοχή του Δαλιού από τις ασφαλικές μονάδες και η επιβεβλημένη μετακίνησή τους δε θα πρέπει να αποτελέσει δημιουργία ίδιων προβλημάτων σε άλλες περιοχές ήδη βεβαρημένες. Η υγεία των πολιτών -είτε αυτοί βρίσκονται στο Δάλι είτε βρίσκονται στην Κόση είτε βρίσκονται στην Καλαβασό είτε στο Μιτσερό- είναι αδιαπραγμάτευτη. Το ζητούμενο είναι να υπάρξουν πραγματικές λύσεις στο πρόβλημα, οι οποίες θα έχουν στο επίκεντρό τους την προστασία της υγείας των πολιτών και του περιβάλλοντος και η κυβέρνηση φέρει την απόλυτη ευθύνη.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Σάββα.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι,

Ναι, σε αυτή τη χώρα το 2021 ανακαλύψαμε ξαφνικά -το ανακάλυψαν αυτοί που δεν το ήξεραν, γιατί εμείς το ξέραμε από καιρό πολύ και φωνάζαμε, αλλά κανένας δε μας άκουγε- ότι τα ασφαλικά εργοστάσια εργάζονται χωρίς να έχουν όρους και όρια για την εκπομπή των αέριων ρύπων. Ναι, είναι αλήθεια. Σε αυτή τη χώρα τη σύγχρονη, την ευρωπαϊκή, με το υψηλό βιοτικό επίπεδο δεν ελέγχεται ούτε στα χαρτιά η εκπομπή καρκινογόνων και τοξικών ρύπων από έναν τύπο εργοστασίων, ο οποίος τύπος εργοστασίων είναι συνηθισμένος στην Κύπρο. Έχουμε αυτή τη μονάδα σε λειτουργία στην Κύπρο, έξι τέτοιες μονάδες, και έπρεπε να προκύψει τα τελευταία χρόνια τεράστιο πρόβλημα οχληρίας, ρύπανσης και πιθανόν δημόσιας υγείας σε μια περιοχή της Λευκωσίας, στο Δάλι, στο Τσέρι, στο Γέρι, να γίνει σωρεία κινητοποιήσεων, για να ανακαλύψει αυτή η κυβέρνηση ότι πρέπει να αλλάξει τον κανονισμό και να βάλει όρια εκπομπής για τα ασφαλικά εργοστάσια.

Όταν ρωτούσαμε τι εκπέμπουν αυτά τα εργοστάσια από τα φουγάρα τους, δεν ήξερε να μας απαντήσει κανένας. Ούτε και τώρα ξέρουν. Μετά από τρεις συνεδριάσεις στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, όταν τους ρωτήσαμε τι θα περιλαμβάνει το διάταγμα της υπουργού που θα καθορίζει τους όρους εκπομπής των ασφαλικών εργοστασίων από τούδε και στο εξής, δεν ήξερε κανένας να μας πει. Όταν το ζητήσαμε, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Εργασίας, αυτό το διάταγμα με τους όρους και τα όρια να μας το φέρουν, πριν να ψηφίσουμε αυτό τον κανονισμό, δε μας το έφεραν. Ψηφίζουμε σήμερα έναν κανονισμό -και θα τον ψηφίσουμε βεβαίως, γιατί είναι ένα βήμα προς τα μπροστά για την προστασία του περιβάλλοντος στη χώρα μας και την προστασία της υγείας των κατοίκων και των εργαζομένων σε τέτοια εργοστάσια- χωρίς να ξέρουμε το είδος των ρύπων που θα μετρούνται και το ύψος των εκπομπών για τον κάθε ρύπο. Ούτε έχουν καταλήξει οι αρμόδιοι, για να μας πουν ποιος συγκεκριμένος ρύπος είναι αυτός που προκαλεί αυτή τη δυσωδία στην περιοχή του Δαλιού.

Προφανώς, αυτό το εργαλείο που θα ψηφιστεί σε λίγο, ο κανονισμός που θα επιτρέπει να μπαίνουν όρια σε εκπομπές των εργοστασίων, θα το αξιοποιήσει η κυβέρνηση, για να πείσει τους ανησυχούντες κατοίκους σε διάφορες περιοχές της Κύπρου όπου σχεδιάζει να μετακινήσει αυτά τα εργοστάσια. Θα τους πει όμως άραγε η κυβέρνηση ότι ρωτήθηκαν οι αρμόδιοι εκεί στη Βουλή, στην επιτροπή Εργασίας, αν μπορούν να ελέγχουν τις εκπομπές των ρύπων, αν έχουν το προσωπικό, αν έχει η υπηρεσία κατάλληλο προσωπικό σε αριθμό και γνώσεις, για να μπορούν να ελέγχουν συστηματικά αυτά τα εργοστάσια; Θα τους πουν ποια ήταν η απάντηση στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή; Νομίζω ξέρετε όλοι και όλες ποια είναι η απάντηση. Όχι, δεν μπορούν.

Το κράτος να μετακινήσει, να εγκαταστήσει... Γιατί γίνεται και αυτό το περίεργο, ξαφνικά πολλαπλασιάστηκαν τα εργοστάσια. Τώρα που θέλει η κυβέρνηση να μετακινήσει τρία εργοστάσια, δύο κατ' ακρίβεια, βρέθηκαν και άλλοι να θέλουν άδειες, όλοι πέριξ του λόφου του Προεδρικού. Βρέθηκαν τα εργοστάσια να είναι περισσότερα από εκείνα που λειτουργούν σήμερα. Να γεμίσει η Κύπρος ασφαλικά εργοστάσια και το κράτος να δηλώνει ενώπιον της επιτροπής Εργασίας ότι δεν μπορεί να ελέγξει, δεν έχει τους μηχανισμούς να ελέγξει τις εκπομπές τους, δεν έχει το προσωπικό, δεν έχει τη δυνατότητα.

Από αυτό το βήμα, κύριε Πρόεδρε, θέλω να εκφράσω την πλήρη συμπαράσταση του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών στους κατοίκους της περιοχής Δαλιού, Τσερίου και Γερίου, στον αγώνα τους για μετακίνηση των ασφαλικών εργοστασίων. Θέλω να εκφράσω την συμπαράστασή μου στο δημοτικό συμβούλιο του δήμου Τσερίου, που βρίσκεται υπό απειλή, γιατί δεν έχει εκδώσει άδεια στο παράνομο εργοστάσιο στο Τσέρι. Βρίσκεται υπό απειλή δικαστικών μέτρων και ενάγονται οι δημοτικοί σύμβουλοι, γιατί δεν έχουν εκδώσει άδεια στο παράνομο εργοστάσιο που λειτουργεί στο Τσέρι. Και, βέβαια, θέλω να εκφράσω τη συμπάθεια και τον σεβασμό μου σε όλες εκείνες τις κοινότητες που κινητοποιούνται και αντιδρούν στη μετακίνηση στον δικό τους χώρο, σε συνθήκες ανασφάλειας, όπως τις περιέγραψα προηγουμένως, αυτών των ασφαλικών εργοστασίων. Και να καλέσω την κυβέρνηση να συμπληρώσει αυτό το θετικό βήμα που έκανε, που κάνει, με τη βοήθεια της

Βουλής, με την ψήφιση αυτού του κανονισμού, ενισχύοντας με προσωπικό και μέσα το αρμόδιο τμήμα, ώστε να ελέγχει πλήρως και καθημερινά συστηματικά τις εκπομπές των ασφαλικών εργοστασίων.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα προσπαθήσω να είμαι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Δημητρίου. Φαίνεται ότι δαμέσα δα κάτι συμβαίνει. Ρώτησα ποιοι θέλετε τον λόγο και δηλώσατε δύο. Φυσικά, όταν βγαίνει κάποιος και μιλά και λέει την άποψή του -είναι δημοκρατία που έχουμε- εννά πρέπει να δοθούν τζιαι απαντήσεις από άλλους συναδέλφους, έννεν; Για αυτό, κυρία Δημητρίου, είναι ο κ. Δημητρίου, είναι ο κ. Τορναρίτης, είναι ο κ. Χρίστου και είναι και η κ. Άννα Θεολόγου.

Θέλει άλλος να μιλήσει; Ο κ. Ευσταθίου, ο κ. Λουκαϊδης.

Γράψε τα, Αννίτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Σοφοκλέους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος; Θα κλείσω τον κατάλογο και δε θα μιλήσει άλλος. Εντάξει;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γιώργο Τ. Γεωργίου)

Λοιπόν, γράψατε τη λίστα που σας είπα; Άκουσά σε, κύριε Γεωργίου, το είπες και την άλλη φορά. Δεν είναι μόνο τωρά που το λαλείς, αλλά, εφόσον οι συναδέλφοι αντιλαμβάνονται ότι πρέπει έτσι να λειτουργούν, δεν είμαι εγώ εκείνος που θα τους σταματήσι. Έχει κόσμος που μας παρακολουθεί από τις τηλεοράσεις και του κόσμου δεν είναι λίγος ο νους του, καταλάβει! Για αυτό, να μου επιτρέψετε, εγώ θα δώσω τον λόγο σε όσους τον έχουν ζητήσει.

Λοιπόν, κύριε Δημητρίου, με συγχωρείτε που σας διέκοψα. Παρακαλώ, έχετε τον λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κανένα πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, κατανώ. Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος και ήπιος όπως μου έχετε ζητήσει και πριν από δύο βδομάδες, αλλά δεν μπορώ να μην πω κάποια πράγματα που τα νιώθω, γιατί κάποιες φορές χάνουμε και το μέτρο, χάνουμε και τη λογική.

Θα δανειστώ την εισαγωγή του κ. Περδίκη, επίσης πριν από δύο βδομάδες. Ήταν μια φορά και έναν καιρό ένας πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων, που κυκλοφορούσε με το πιο ρυπογόνο αυτοκίνητο που υπήρχε τότε, διπλοκάμπινο, και ήταν κάποτε, μια φορά και έναν καιρό, ένας επίτροπος Περιβάλλοντος, που σήμερα είναι πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων, και τότε δεν ήξεραν, δεν είδαν ότι υπήρχαν εργοστάσια παραγωγής ασφάλτου στις περιοχές Δάλι, Τσέρι, Γέρι.

Η πραγματικότητα ποια είναι; Ότι σήμερα υπάρχει ενώπιόν μας μια θετική εξέλιξη που προάγει τη διαφάνεια και μπαίνουν όρια στις εκπομπές αυτών των εργοστασίων. Και ποια είναι επίσης η άλλη πραγματικότητα; Ότι υπάρχει μια πολιτική απόφαση από αυτή την κυβέρνηση. Προσπερνώ στο μεταξύ τα περί των πέριξ του Προεδρικού όσον αφορά αυτούς που έχουν τα εργοστάσια ή αυτούς που θέλουν τα εργοστάσια. Διότι, να είστε όλοι σίγουροι πως, αν ήταν στα πέριξ του Προεδρικού ή του Δημοκρατικού Συναγερμού αυτοί, δε θα ήταν η συζήτηση που θα κάναμε σε αυτούς τους τόνους, θα ήταν πολύ εντονότερη. Δεν είναι ούτε στα πέριξ του Συναγερμού ούτε στα πέριξ του Προεδρικού. Κοιτάζτε αλλού.

Η πολιτική απόφαση που πάρθηκε από αυτή την κυβέρνηση είναι για τη μετακίνηση αυτών των εργοστασίων και αυτά είναι που έχουν σημασία. Αυτά είναι τα γεγονότα και αυτά είναι που πρέπει να τονίζουμε. Χαίρομαι, γιατί, παρά τη συζήτηση, πιστεύω πως ομόφωνα θα ψηφιστούν αυτοί οι κανονισμοί, που βάζουν ακριβώς διαφάνεια σε αυτά τα ζητήματα -και όντως χρειαζόμαστε διαφάνεια- είτε αφορούν τη μετακίνηση των υφιστάμενων είτε αφορούν άλλα εργοστάσια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας ευχαριστώ πολύ.

Η κ. Θεολόγου.

ANNA ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε εγώ γνώριζα για τα ασφαλικά στην περιοχή του Δαλιού. Ούτε εγώ γνώριζα: επειδή ανέφερε ο κ. Δημητρίου ότι ο κ. Περδίκη και ο κ. Θεοπέμπτου δεν γνώριζαν πριν τόσα χρόνια. Αλλά πριν δύο χρόνια, που έγινα κάτοικος της περιοχής -και εδώ δηλώνω το συμφέρον μου, αν τίθεται θέμα συμφέροντος- γνωρίζω πολύ καλά καθημερινά τι συμβαίνει. Και δεν είναι μόνο θέμα η μετακίνηση των συγκεκριμένων ασφαλικών, αλλά είναι και χωροταξική ακριβώς ρύθμιση, που θα παν. Και εκεί έχει τεράστια ευθύνη η κυβέρνηση, γιατί δύο χρόνια που φωνάζουμε μέσα στη Βουλή δεν έγινε καμία χωροταξική ρύθμιση. Δεν είναι μόνο θέμα η μετακίνηση. Αν γινόταν χωροταξική ρύθμιση, δε θα είχαμε τις κοινότητες Μιτσερού, Κόσιης, Καλαβασού να αντιδρούν. Και, αν δεν ήταν στα πέριξ του «λόφου» αυτοί οι επιχειρηματίες, κύριε Πρόεδρε, η κυβέρνηση δε θα ακολουθούσε νομική διαδικασία στα δικαστήρια στη βάση της οχληράς και όχι στη βάση της αδειοδότησης, που θα έκλειναν αμέσως τα εργοστάσια. Ξέρετε ποιο είναι το πρόβλημα της εφαρμογής των κανονισμών; Ότι έννεν την ημέρα το πρόβλημα της λειτουργίας, εν' τη νύχτα, κύριε Πρόεδρε, γιατί τη νύχτα ο καπνός δε φαίνεται, ο μαύρος ο καπνός, που γίνεται η μαζική παραγωγή χωρίς κανέναν έλεγχο.

Να εφαρμόσουμε τους κανονισμούς, την εποπτεία τότε εννά την κάμουμε μες σε τούντο κράτος;

Αυτά είχα να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Θεολόγου.

Ο κ. Χρίστου.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είμαι κι εγώ επηρεαζόμενος από τα ασφαλικά και μαζί με αρκετούς άλλους βουλευτές έχουμε συμμετάσχει κατά καιρούς σε εκδηλώσεις που διοργάνωσαν οι κάτοικοι των περιοχών αυτών. Θέλω να δηλώσω πως υπάρχει όντως πρόβλημα με την υγεία των κατοίκων και θα πρέπει η κυβέρνηση σε αυτή την περίπτωση να βάλει πάνω από οποιοδήποτε οικονομικό συμφέρον την υγεία των πολιτών. Οπότε, πρέπει να επιλεγούν συγκεκριμένοι χώροι οι οποίοι να μπορούν να φιλοξενήσουν τέτοιου είδους μονάδες και να απομακρυνθούν το συντομότερο από κατοικημένες περιοχές.

Θα σας πω επίσης ότι η περιοχή του Δαλιού, για την οποία μιλούμε τωρά, είναι περικυκλωμένη από τρία εργοστάσια και στη μέση είναι τα σχολεία. Αντιλαμβάνεστε το τι δημιουργείται. Επομένως, υπάρχει λόγος να φωνάζουμε και να διαμαρτυρόμαστε.

Αυτά, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου.

Ο κ. Ευσταθίου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ουδείς έχει το μονοπώλιο είτε της οικολογίας είτε της προστασίας της δημόσιας υγείας. Όλοι μας οφείλουμε τα αυτονόητα. Έτσι κι εμείς με τη σειρά μας θέλουμε να πούμε τρία πράγματα στους κατοίκους της πολύ πλησίον των Λατσιών περιοχής του Γερίου, Ίδαλιου και Τσερίου. Και λέω Λατσιών, γιατί είναι ο τόπος όπου διαμένω εγώ και η οικογένειά μου.

Επιτέλους, παρά να αναλίσκουμε σε φωνασκίες και υψηλούς τόνους επιχειρημάτων, να προχωρήσουμε σε κάτι για το οποίο η ΕΔΕΚ θα καταθέσει εντός πολύ λίγου χρονικού διαστήματος, στην υπερψήφιση μιας πρότασης νόμου, σύμφωνα με την οποία, εάν η οποιαδήποτε εγκατάσταση δε δύναται να τύχει αξιολόγησης ως προς την επιβάρυνση του περιβάλλοντος από την ίδια λόγω εκπομπών ή ρύπων, να μην αδειοδοτείται. Ξεκάθαρα, πεντακάθαρα, προκειμένου να εκλείψουν όλες αυτές οι περιπτώσεις οι οποίες ακριβώς καταδυναστεύουν τους κατοίκους των περιοχών που έχω αναφέρει.

Τελειώνω με το να δώσω τα εύσημα στον Γενικό Εισαγγελέα και στον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, διότι επιτέλους μετά από χρόνια απραξίας αυτό το κράτος έκαμε την κίνηση να πάρει τους παράνομους στο δικαστήριο. Έγινε η επιλογή του νόμου, διότι δυστυχώς, απλούστατα για χρόνια πολλά αυτό το κράτος ανέχεται εγκαταστάσεις, αδειοδοτεί εγκαταστάσεις, επιτρέπει την ανέγερση εγκαταστάσεων, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να μετρά, να αξιολογεί την επιβάρυνση του περιβάλλοντος. Εδώ πρέπει να επικεντρωθούμε και όχι στα υπόλοιπα.

Πραγματικά, αυτά τα οποία έχουν περιγραφεί για την αυθαιρεσία των ιδιοκτητών ή των επιχειρηματιών των ασφαλικών εργοστασίων είναι γεγονότα, πρέπει κάποτε να σταματήσουν, να σταματήσουν όμως με έναν νόμο ο οποίος να τους απαγορεύει τη λειτουργία αφ' ής στιγμής δεν μπορούν να ελέγξουν τις εκπομπές ρύπων και καπνών από τις εγκαταστάσεις τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα να μιλήσω, αλλά έθθα μιλήσω, γιατί, αν ανοίξω το στόμα μου, εννά πω πολλά πράματα τζιαι εν θέλω να το κάμω.

Ο κ. Σοφοκλέους.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πολύ σύντομα θέλω να πω κάτι και χαίρομαι που ο κ. Ευσταθίου έβαλε και το θέμα αρκετά σωστά, διότι η άσφαλτος στην Κύπρο υπήρχε πριν την Κυπριακή Δημοκρατία και από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατία δε δημιουργήθηκε ποτέ ένα σχέδιο νήσου, για να είναι χωροθετημένες οι περιοχές όπως πρέπει να είναι. Αν η Βουλή θέλει να είναι επί της ουσίας και όχι από του άμβωνα να κάμνει παρατηρήσεις, να πιάσουμε όλοι μαζί, για να κλείσει επιτέλους αυτή η εκκρεμότητα στην Κυπριακή Δημοκρατία, όπου δεν υπάρχει σχέδιο χωροθέτησης όλων των δραστηριοτήτων, και κάθε φορά βρισκόμαστε ενώπιον ενός προβλήματος. Προηγουμένως ήταν τα κεραμεία, τώρα είναι τα ασφατικά εργοστάσια.

Θέλω όμως να ψέξω τον λαϊκισμό, Πρόεδρε. Διότι πλείστοι των πολιτικών και συναδέλφων λεν να φύγουν τα εργοστάσια από το Δάλι, λεν να μην παν πουθενά τα εργοστάσια και ταυτόχρονα τάσσουν έναν σωρό δρόμους, οι οποίοι δεν ξέρω πώς θα γίνουν εκτός από άσφαλτο! Γι' αυτό όποιος σωστά λέει ότι σε αυτή την περιοχή -και ακούστηκαν όλα τα επιχειρήματα, τα οποία τα συμμερίζομαι- όποιος σωστά λέει ότι πρέπει να φύγουν τα συγκεκριμένα εργοστάσια από εκεί, δε θα είναι καθόλου αξιόπιστος, αν δεν προτείνει και πού πρέπει να παν. Αυτός ο λαϊκισμός πρέπει να σταματήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Συγγνώμη, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είδες που σε είδα, Πάμπο μου!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Ευχαριστώ, πρώτα πρώτα!

Θέλω να πω δκυο τρία πράματα, γιατί οι συνάδελφοι φαίνεται δεν τα κατανοούν. Πρώτον, δεν έχουμε νομοθεσία που να ρυθμίζει την ποιότητα του αέρα πέρα από εκπομπές που έχουν σχέση με την καύση πετρελαίου ή βενζίνης. Εκάμαμε το ελάχιστο. Να σας πω στην επιτροπή Περιβάλλοντος πόσες φορές συζητούμε για την κακή ποιότητα του αέρα σε ορισμένες γειτονίες, για παράδειγμα μπορεί από φάρμες. Έννεν μόνο τα ασφατικά. Τούτο έν' το ένα.

Το δεύτερο, να σας υπενθυμίσω ότι εκτός από το Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών όλοι οι άλλοι υποστηρίζετε τη μεμονωμένη κατοικία. Γιατί το αναφέρω; Γιατί λέτε να πούμε πού εννά παν τα εργοστάσια. Να σας πω εγώ πού εννά παν τα εργοστάσια. Να πάτε να κάμετε μελέτη, να βάλετε στύλους, να μετράτε την ταχύτητα του αέρα και την κατεύθυνση τζιαι να βρείτε πού πρέπει να παν τούντα εργοστάσια σε κάθε επαρχία τζιαι να τα πάρετε τζιαιμαί. Γιατί δεν μπορείτε να το κάμετε; Γιατί έχουμε μεμονωμένη κατοικία, Πρόεδρε, τζιαι παντού μπορεί να χτίσουν ούλλοι. Δεν έμεινε τόπος να πάρουμε τις οχληρές βιομηχανίες. Πρέπει καμιά φορά, την ώρα που συζητούμε τούντα πράματα, να έσιετε έγνοια τι γίνεται.

Τέλος, για να μεν παρατραβήσω, επειδή μου το ανάφερε και ο κ. Αβέρωφ τζιαι εξανάκουσα το τωρά τζιαι 'πού τον κ. Δημητρίου, να σας πω ότι, όταν ήμουν επίτροπος, έκαμα τόσο πολύ καλή δουλειά, που ο τότε πρόεδρος του ΔΗΣΥ, ο κ. Αναστασιάδης, με βράβευσε σε τελετή που οργάνωσε ο ΔΗΣΥ!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ο κ. Τορναρίτης.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Να πω ότι πρέπει πρώτα απ' όλα να κάμουμε ορισμένες παραδοχές. Η πρώτη παραδοχή είναι ότι, ναι, στην Κύπρο, ειδικότερα μετά την τουρκική εισβολή, υπάρχει μια άναρχη πολεοδομική ανάπτυξη. Αυτό είναι σίγουρο. Πολλές φορές κατοικίες, οικιστικές ζώνες παν και βρίσκουν τα εργοστάσια.

Την ίδια ώρα να πούμε ότι υπάρχει και μια άναρχη αρχιτεκτονική ανάπτυξη. Αν κάποιος επισκεφθεί άλλες χώρες της Ευρώπης ή του κόσμου ολόκληρου, θα δει ότι σε κοινότητες, σε μικρές πόλεις υπάρχει μια συγκεκριμένη αρχιτεκτονική που τοποθετεί, αν θέλετε, μια σφραγίδα στον χώρο, στην κοινότητα, στην πόλη και την αναδεικνύει βεβαίως. Είναι άρα πολύ σημαντικό να εφαρμοστεί στην πράξη τούτο που ανέφερε αμέσως προηγουμένως ο καλός μου συνάδελφος ο κ. Σοφοκλέους, ότι πρέπει κάποια στιγμή να γίνει έναν ολοκληρωμένο σχέδιο, ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός της νήσου Κύπρου. Ας ελπίσουμε, αγαπητέ Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι τούτος ο σχεδιασμός θα καλύψει ολόκληρη την Κύπρο, γιατί έχουμε τζαι εξελίξεις στο Κυπριακό.

Να πω ότι εγώ δε μένω στην περιοχή των Λατσιών, όπως μένει η κ. Θεολόγου και αντιλήφθηκε όλως αιφνιδίως τα τελευταία δύο χρόνια το πρόβλημα, όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, έχω συμμετάσχει στις εκδηλώσεις, διαδηλώσεις που αφορούν τις κοινότητες, τους δήμους Ιδαίου, Τσερίου και Γερίου. Ναι, μαζί με τους πολίτες και τον κ. Θεοπέμπτου έχουμε αποκλείσει και τον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Λεμεσού, για να στείλουμε ένα μήνυμα, ότι δεν είναι δυνατό να συνεχίσουν οι συγκεκριμένες οχληρές παράνομες βιομηχανίες να μολύνουν το περιβάλλον. Δεν είναι δυνατό οι συγκεκριμένες βιομηχανίες να συνεχίσουν να μολύνουν τους κατοίκους του Δαλιού, του Τσερκού, του Γερκού, ακόμα και των Λατσιών. Και δεν είμαι κάτοικος των περιοχών, το τονίζω.

Όμως, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά έχω την εντύπωση ότι θα συμφωνήσω με τον κ. Ευσταθίου. Πρέπει να δώσουμε τα εύσημα στην κυβέρνηση, γιατί πήρε αποφάσεις. Αποφάσισε, πρώτον, πολιτικά ότι πρέπει να μετακινηθούν οι συγκεκριμένες οχληρές βιομηχανίες. Η Γενική Εισαγγελία παρέπεμψε την υπόθεση στο δικαστήριο, αναμένεται απόφαση του δικαστηρίου στις 11 του Μάρτη.

Άρα, είναι πραγματικότητα, κύριε Πρόεδρε, ότι χαιρετίζοντας και τους κανονισμούς που ενισχύουν το κανονιστικό πλαίσιο, θέλω να στείλω και το εξής μήνυμα, όταν και εφόσον το συντομότερο δυνατό φύγουν από τη συγκεκριμένη περιοχή οι συγκεκριμένες παράνομες βιομηχανίες, οι οποίες, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι... Επειδή ζούμε σε έναν μικρό χώρο, σας βεβαιώνω ότι δεν ανήκει κανένας στη δική μου παράταξη. Γνωρίζετε πολύ καλά πού ανήκουν οι ιδιοκτήτες και σίγουρα δε βρίσκονται πλησίον του «λόφου», τον οποίο, ό,τι και να συμβεί σε τούτο τον τόπο, προσθέτετε στην κριτική ή στα επιχειρήματά σας.

Θα πω ότι έπρεπε να μας βρει όλους σύμφωνους, ομόφωνους και ομόθυμους η σημερινή μέρα τζαι κλείω με τούτο, κύριοι συνάδελφοι, και όι να μας φταίξει τζαι πάλε η διακυβέρνηση. Έχω την εντύπωση ότι αξίζουν τουλάχιστον λίγα εύσημα για το γεγονός ότι κινήθηκαν κάποια στιγμή οι διαδικασίες 'πού τούτη την κυβέρνηση και με τες διαμαρτυρίες των πολιτών. Έσκει πολλή σημασία. Όμως δεν πρέπει να μετακομίσουμε στην ίδια κατάσταση πραγμάτων. Όταν μετακομίσουν τούτες οι βιομηχανίες, πρέπει τα πάντα να τηρηθούν με θρησκευτική ευλάβεια, σεβόμενοι πάντα το περιβάλλον και την υγεία του περιβάλλοντα χώρου στον οποίο θα βρεθούν. Και αυτός ο χώρος προφανέστατα πρέπει να είναι χώρος που να μπορεί να υποδεχτεί βαριά βιομηχανία και να μην είναι ένας χώρος ο οποίος θα έχει επιλεγεί αβρόχοις ποσί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Τορναρίτη.

Ο κ. Λουκαΐδης, τελευταίος ομιλητής.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Μια διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, κάμε την τωρά, πριν να μιλήσει ο κ. Λουκαΐδης.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τα εύσημα εδόθησαν στη Γενική Εισαγγελία, στον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, που ξέρω ότι δούλεψε, και στον Γενικό Εισαγγελέα και όχι στην κυβέρνηση και οπωσδήποτε άλλο Γενική Εισαγγελία, άλλο κυβέρνηση. Πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί σ' αυτό.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρόεδρέ μου, απολογούμαι, αλλά επειδή έν' εγώ που το ανέφερα, ευχαριστώ τον Κωστή, αλλά επειδή υπάρχει οριζόντια κριτική -την ακούτε καθημερινά- για εκείνους που διόρισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και επειδή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όλως προσφάτως διόρισε και τον Γενικό Εισαγγελέα και τον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα, είπα ένα μεγάλο ευχαριστώ ή μικρότερο, αν θέλετε, στον αγαπητό Κωστή για την τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Λουκαΐδη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Προφανώς έχουμε ξεφύγει από αυτό καθαυτό το περιεχόμενο του κειμένου που έχουμε ενώπιόν μας, αλλά θεωρώ ότι ήταν αναμενόμενο, δεδομένου ότι στην ημερήσια διάταξη έχουμε ενώπιόν μας τα σοβαρά προβλήματα που δημιουργούνται ιδιαίτερα και ειδικότερα στους κατοίκους της ενορίας Κωνσταντίνου και Ελένης στο Δάλι, οι οποίοι νομίζω ότι όλοι συμφωνήσαμε και εδώ -δε διαφώνησε κανένας- ότι αντιμετωπίζουν ένα καθημερινό μαρτύριο. Που δε χρειάζεται να ζει κάποιος εκεί για να το βιώνει, αλλά αρκεί να επισκεφτεί την περιοχή οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας ή, ακόμα χειρότερα, της νύχτας -όπως ελέγχθηκε- για να διαπιστώσει του λόγου το αληθές.

Ομόθυμα η Βουλή των Αντιπροσώπων, όλα τα κόμματα στηρίξαμε το αίτημα για μετακίνηση, αλλά νομίζω και πάλι ομόθυμα κατανοούμε ότι δεν είναι λογικό και δεν είναι ζητούμενο το μαρτύριο που βιώνουν οι κάτοικοι της περιοχής αυτής να το μεταφέρουμε στους κατοίκους άλλων περιοχών. Οπότε, επιτέλους σ' αυτή τη χώρα εκείνο το οποίο πρέπει να γίνει είναι όχι μόνο να βελτιώσουμε το θεσμικό, το κανονιστικό πλαίσιο, γιατί από αυτό έχουμε πλεονάσματα, αλλά την ίδια ώρα να το εφαρμόσουμε και σωστά, ώστε οι πολίτες να αποκτήσουν εμπιστοσύνη επιτέλους στους θεσμούς. Τζιαι πώς θα αποκτήσουν εμπιστοσύνη; Διασφαλίζοντας τη διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα λήψεως αποφάσεων, την πλήρη διαφάνεια, δίνοντας την ευκαιρία και τη δυνατότητα της εμπλοκής του ενδιαφερόμενου κοινού, των πολιτών, των οργανωμένων συνόλων, των επηρεαζομένων σε όλα τα επίπεδα και βεβαίως αποφεύγοντας παρεμβάσεις, έτσι ώστε να προσαρμόζουμε τις αποφάσεις των θεσμικών οργάνων στη βάση των απαιτήσεων των μεγάλων ή μικρότερων οικονομικών συμφερόντων και τελικά σε βάρος της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Διότι αυτή είναι η σύγκρουση που υφίστατο και υφίσταται: τι βάζουμε πρώτο και κύριο, τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα -όχι την ανάπτυξη, τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα- ή τον άνθρωπο και το περιβάλλον, που είναι το ένα και το αυτό; Και δυστυχώς έχουμε δει πάρα πολλά παραδείγματα επί των ημερών αυτής της κυβέρνησης που μπαίνει το πρώτο πρώτο και όχι το δεύτερο. Λοιπόν, αρροπορημένα έστω έγινε προσπάθεια και είναι σε εξέλιξη προσπάθεια από τη Νομική Υπηρεσία, για να μετακινηθούν τα εργοστάσια στο Γέρι τζιαι στο Τσέρι που επηρεάζουν τους κατοίκους της περιοχής Κωνσταντίνου και Ελένης.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πότε επκιάαν άδεια;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αγαπητέ μου Δημήτρη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, παιθκιά, είντα μ' που να το κάνουμε δαμαί, καφενείο; Σας παρακαλώ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αγαπητέ μου Δημήτρη, ακούστε.

Εγώ συμφωνώ μαζί σας ότι τα προβλήματα άναρχης ανάπτυξης δεν ξεκίνησαν να δημιουργούνται τα τελευταία οκτώ χρόνια. Δεν έχουμε καμία δυσκολία να το πούμε, αλλά -τα ευλοημένα του Θεού!- εάν κάποιος κυβερνά οκτώ χρόνια τζιαι όχι έξι μήνες τζιαι έναν χρόνο, πλέον -το λιγότερο- πρέπει να κάμνει την αυτοκριτική του, να σκέφτεται τι έπρεπε να πράξει και τι δεν έπρεπε να πράξει, ποια κενά έχει καλύψει, ποια προβλήματα έχει αντιμετωπίσει, πόση και ποια βελτίωση έχει επιφέρει συγκριτικά. Δεν μπορεί να παραπέμψει στους προηγούμενους και, ναι, στη συγκεκριμένη περίπτωση πριν, ναι, είκοσι χρόνια ή πριν δεκαπέντε χρόνια δεν είχαμε μια ολόκληρη πόλη τζιαιαμαί -τα ξέρετε- τζιαι δεν είχαμε, αγαπητέ μου Χαράλαμπε, κύριε Θεοπέμπτου, μεμονωμένη κατοικία. Δεν έχουμε τζιαιαμαί μεμονωμένες κατοικίες, έχουμε χιλιάδες κόσμου πλέον να διαμένει. Που μπορεί πριν είκοσι χρόνια να μην υπήρχε πρόβλημα, ναι. Ε, σήμερα υπάρχει οξύτατο πρόβλημα, δεν μπορείς να αναπνεύσεις, δηλητηριάζεσαι, πώς να το κάνουμε δηλαδή;

Ξεκίνησα να λέω όμως για τη Νομική Υπηρεσία. Δε θα συμφωνήσω με την αγαπητή κ. Θεολόγου για τους λόγους για τους οποίους επτή η Νομική Υπηρεσία στο δικαστήριο. Αναμένεται βεβαίως να δούμε τζιαι την απόφαση, η οποία όπως ανακοινώθηκε θα είναι πριν τα μισά του Μάρτη -νομίζω δώδεκα, έντεκα του Μάρτη- και αν επιτύχει αυτή η απόφαση, ουσιαστικά επιχειρηματολογεί υπέρ της προστασίας της ποιότητας ζωής των πολιτών ως του λόγου τζιαι έχει εντοπιστεί άρθρο του συντάγματος πάνω στο οποίο χτίστηκαν η υπόθεση και η επιχειρηματολογία. Ενδέχεται να δημιουργηθεί ένα προηγούμενο για πολλές άλλες περιπτώσεις αντίστοιχες που βιώνουν μια ανυπόφορη κατάσταση άλλοι συμπολίτες μας εξαιτίας άλλων προβλημάτων. Οπότε, επειδή έχω συνομιλήσει με τον Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα -δεν ξέρω αν το έκανε τζιαι ο φίλος ο Κωστής- ένωσα τζιαι επίστεψα ότι είναι στη σωστή κατεύθυνση που κινείται νομικά. Μπορεί να κάμνω λάθος, αλλά νομίζω επίσης ότι, αν έχουμε τζιαι επιτυχία, που υπάρχει μια καλή πιθανότητα να είναι επιτυχής αυτή η κίνηση από πλευράς Νομικής Υπηρεσίας, δημιουργείται τζιαι ένα πολύ σημαντικό προηγούμενο, το οποίο πρέπει να τύχει αξιοποίησης.

Επίσης θα πω τζιαι για ακόμα ένα θετικό, για να μην κατηγορούμαι εκ των δεξιών. Το Τμήμα Περιβάλλοντος στην περίπτωση των ασφαλικών ειδίορισε ειδική επιτροπή πανεπιστημιακών. Έχουμε εξετάσει το θέμα στην επιτροπή Περιβάλλοντος τζιαι ξέρετε ποιο έν' το πιο σημαντικό; Ότι αυτή η επιτροπή - επιβεβαιώνοντας τούτα που είπε ο κ. Περδίκης βέβαια, ότι άνοιξε η όρεξή μας τζιαι κάμνουμε αιτήσεις για αδειοδότηση και άλλων ασφαλικών, πέρα από αυτά που συζητούμε για μετακίνηση τζιαι αναφέρομαι στην Παρεκκλησιά- η ειδική επιτροπή λοιπόν έχει ήδη γνωμοδοτήσει αρνητικά στην περίπτωση της Παρεκκλησιάς, η οποία ήταν σε συνεχή επικοινωνία με τους κατοίκους της περιοχής, με την ομάδα πρωτοβουλίας, με το κοινοτικό συμβούλιο σ' όλα τα στάδια.

Εγώ έχω εμπιστοσύνη πλέον αυτής της επιτροπής. Αν έρθει να πει ότι σε τούτο τον χώρο, μετά από μετρήσεις της κατεύθυνσης των ανέμων, που είπε σωστά ο κ. Θεοπέμπτου, μετά από τη σωρευτική εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον τζιαι από τις υπόλοιπες αναπτύξεις που υπάρχουν, οι οποίες επίσης πρέπει να προσμετρούνται και μια σειρά από άλλους παράγοντες μαζί τζιαι με τούντην νομοθεσία τωρά που ψηφίζουμε -διότι εξεχάσαμεν την, που επιτέλους θα μπορεί να θέτει ελέγχους στους αέριους ρύπους, πράγμα που σήμερα δεν είχε δικαιοδοσία το κράτος να κάμνει- τότε, ναι, μπορεί ο κόσμος να αποκτήσει εμπιστοσύνη, γιατί, ναι, πρέπει να έχουμε τζιαι δρόμους, πρέπει να έσει τζιαι ασφατικά. Και δεν μπορεί και δεν πρέπει να λαϊκίζουμε, αλλά και δεν πρέπει αυτά που κάμνουμε να τα κάμνουμε με τρόπο που ζημιώνουν τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία για τους κανονισμούς.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο. Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτε αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα πιλοφορείται «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Πρόληψη Πνευμοκονίασης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε οι πρόνοιες αυτών με τις οποίες καθορίζονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις που απαιτείται να πληρούν οι εργαζόμενοι σε ορυχεία και μεταλλεία για να αποκτήσουν πιστοποιητικό καταλληλότητας από το Ιατρικό Συμβούλιο Πνευμοκονίασης και να ασκούν απρόσκοπτα το επάγγελμά τους εφεξής να ρυθμίζονται με διατάγματα που θα εκδίδονται από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αντί με κανονισμούς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Πρόληψη Πνευμοκονίασης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ευθύμιος Δίπλαρος

Γεώργιος Προκοπίου

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Τ. Γεωργίου
Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Γιώργος Λουκαΐδης
Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και στις 11 Φεβρουαρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Υγείας και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 47 του περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου, είναι η κατάργηση προνοιών των βασικών κανονισμών με τις οποίες καθορίζονται οι ελάχιστες προϋποθέσεις απόκτησης από εργαζομένους σε ορυχεία και μεταλλεία πιστοποιητικού καταλληλότητας από το Ιατρικό Συμβούλιο Πνευμοκονίασης, για να μπορούν να ασκούν απρόσκοπτα το επάγγελμά τους, καθότι εφεξής οι εν λόγω προϋποθέσεις θα καθορίζονται με διατάγματα που θα εκδίδονται από τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος στοιχεία, οι πιο πάνω προϋποθέσεις θα καθορίζονται με διατάγματα που θα εκδίδει ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, στο πλαίσιο εφαρμογής των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Επιτήρηση της Υγείας) Κανονισμών του 2017. Ειδικότερα, τα εν λόγω διατάγματα θα καθορίζουν τις απαραίτητες εξετάσεις υγείας στις οποίες πρέπει να υποβάλλονται οι εργαζόμενοι στα ορυχεία και μεταλλεία προκειμένου να αποκτούν πιστοποιητικό καταλληλότητας και να μπορούν να συνεχίζουν απρόσκοπτα την άσκηση του επαγγέλματός τους.

Σημειώνεται ότι η Υπηρεσία Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος συμμετείχε στην Τεχνική Επιτροπή για την επεξεργασία των πιο πάνω κανονισμών και διαταγμάτων υπό την ιδιότητα του μονίμου μέλους του Παγκύπριου Συμβουλίου Ασφάλειας και Υγείας.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, μέχρι σήμερα οι απαιτούμενες εξετάσεις καθορίζονταν στους υπό τροποποίηση κανονισμούς, ωστόσο οι εξετάσεις υγείας που θα καθορίζονται πλέον στα πιο πάνω διατάγματα θα υπερκαλύπτουν τις εξετάσεις υγείας που πραγματοποιούνται δυνάμει των υπό τροποποίηση κανονισμών. Ως εκ τούτου, προς αποφυγή οποιωνδήποτε επικαλύψεων, με τους υπό συζήτηση κανονισμούς προτείνεται η κατάργηση των προνοιών τους που αναφέρεται στις ιατρικές προϋποθέσεις για την άσκηση εργασίας που εκθέτει τους εργοδοτούμενους σε κίνδυνο εισπνοής σκόνης.

Όλοι οι παρευρεθέντες ενώπιον της επιτροπής δήλωσαν ότι συμφωνούν με την προτεινόμενη ρύθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και τάσσονται υπέρ της έγκρισής τους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Όχι, δεν έχει κανέναν.

Προχωρούμε στην ψηφοφορία για τους κανονισμούς.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
Καμία.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα τιτλοφορείται «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021».

Κυρία Δημητρίου, τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε να καθοριστεί ότι το υποξείδιο του αζώτου θα περιέχεται σε τρόφιμα ως πρόσθετο τροφίμων ή θα παρασκευάζεται, προμηθεύεται και χορηγείται ως φαρμακευτικό προϊόν για ιατρικούς σκοπούς και ο έλεγχος θα ασκείται μόνο όσον αφορά τη χρήση της εν λόγω ουσίας για ψυχαγωγικούς σκοπούς.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Κώστας Κωνσταντίνου, πρόεδρος

Μαρίνος Σιζόπουλος

Ευθύμιος Δίπλαρος

Γεώργιος Προκοπίου

Σάβια Ορφανίδου

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Τ. Γεωργίου

Γιώργος Λουκαΐδης

Χαράλαμπος Πιπτοκοπίτης

Μαρίνος Μουσιούττας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 28 Ιανουαρίου και 11 Φεβρουαρίου 2021. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών (ΥΚΑΝ), της Αρχής Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ), του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου (ΠΦΣ) και του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου (ΠΙΣ).

Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Ασθενών Κύπρου (ΟΣΑΚ), η Ομοσπονδία Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ), το Κυπριακό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (ΚΕΒΕ), ο Παγκύπριος Οδοντιατρικός Σύλλογος (ΠΟΣ), η Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων (ΠΑΣΥΔΥ), ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Εταιρειών Κύπρου (ΣΦΕΚ), ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Παρασκευαστών Γενερικών Φαρμάκων (ΠΑΣΥΠΑΓΕΦ), η Κυπριακή Ένωση Φαρμακευτικών Εταιρειών Έρευνας και Ανάπτυξης (ΚΕΦΕΑ), ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών και η Παγκύπρια Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας Ζωής, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής. Σημειώνεται ωστόσο ότι ο ΠΟΣ ενημέρωσε γραπτώς την επιτροπή ότι συμφωνεί με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 8, 11, 28, 35 και 36 του περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου, είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών, ώστε να καθοριστεί ότι το υποξείδιο του αζώτου θα περιέχεται σε τρόφιμα ως πρόσθετο τροφίμων ή θα παρασκευάζεται, προμηθεύεται και χορηγείται ως φαρμακευτικό προϊόν για ιατρικούς σκοπούς και ο έλεγχος να ασκείται μόνο όσον αφορά τη χρήση της εν λόγω ουσίας για ψυχαγωγικούς σκοπούς.

Σύμφωνα με τα κατατεθέντα από το Υπουργείο Υγείας στοιχεία, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία λόγω της παράνομης πώλησης συσκευασιών υποξειδίου του αζώτου ως «αερίου γέλιου» για ψυχαγωγικούς σκοπούς και λόγω του ότι η απερίσκεπτη χρήση της εν λόγω ουσίας υπέχει σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία. Περαιτέρω, λόγω του ότι το υποξείδιο του αζώτου χρησιμοποιείται νόμιμα ως πρόσθετο τροφίμων, αλλά και για ιατρικούς σκοπούς, κρίθηκε σκόπιμη η προτεινόμενη ρύθμιση, ώστε ο έλεγχος να ασκείται μόνο όσον αφορά τη χρήση της εν λόγω ουσίας για ψυχαγωγικούς σκοπούς.

Στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, όλοι οι παρευρεθέντες δήλωσαν ότι συμφωνούν με τους προτεινόμενους κανονισμούς. Επιπροσθέτως, ο εκπρόσωπος της ΥΚΑΝ εισηγήθηκε την εισαγωγή εξώδικης ρύθμισης του αδικήματος χρήσης, πώλησης και προμήθειας του υποξειδίου του αζώτου για ψυχαγωγικούς σκοπούς στη νομοθεσία που διέπει την εξώδικη ρύθμιση αδικημάτων.

Τοποθετούμενοι επί της πιο πάνω εισήγησης οι εκπρόσωποι των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, του ΠΙΣ και της ΑΑΕΚ δήλωσαν ότι αυτή πρέπει να τύχει διαβούλευσης με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και ως εκ τούτου ενδέχεται να υπάρξει καθυστέρηση στην προώθηση των εν λόγω κανονισμών για έγκριση από τη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, κατέληξε στις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υιοθετούν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των κανονισμών και τάσσονται υπέρ της έγκρισής τους.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ και το μέλος της επιτροπής βουλευτής της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία επί των κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Η κ. Θεολόγου, μία... Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Θεολόγου είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, όχι. Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ούτε αποχές έχουμε;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι εννέα ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και καμία αποχή, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα τιλοφορείται «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021».

Τον σκοπό, κυρία Δημητρίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού στο Υπουργείο Εσωτερικών, η οποία έχει καθοριστεί ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α13(ii)].

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ανδρέας Πασιουριτίδης

Δημήτρης Δημητρίου

Χριστίανα Ερωτοκρίτου

Άριστος Δαμιανός

Πανίκος Λεωνίδου

Ευανθία Σάββα

Κωστής Ευσταθίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς, που αφορούν σχέδια υπηρεσίας, σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2021.

Σκοπός των κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού στο Υπουργείο Εσωτερικών, η οποία έχει καθοριστεί ως θέση προαγωγής [Κλίμακα Α13(ii)], ώστε να προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Αναβάθμιση της κλίμακας της θέσης από Α13 σε Α13(ii), ώστε να συνάδει με την κλίμακα που προβλέπεται σε σχέδια υπηρεσίας της θέσης Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού σε άλλα υπουργεία ή τμήματα.
2. Αντικατάσταση, στα απαιτούμενα για διορισμό στην εν λόγω θέση προσόντα, της προηγούμενης τριετούς υπηρεσίας στη θέση Πολιτικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξης με οκταετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Πολιτικού Μηχανικού.
3. Προσθήκη στα καθήκοντα της θέσης πρόνοιας σύμφωνα με την οποία ο κάτοχος της θέσης είναι υπεύθυνος για την οργάνωση, διοίκηση και αποτελεσματική λειτουργία ενός ή περισσότερων τομέων εργασίας του Υπουργείου Εσωτερικών, τη διεξαγωγή τεχνικού ελέγχου των εκτελούμενων εργασιών και την καθοδήγηση και εκπαίδευση προσωπικού και, σε περίπτωση τοποθέτησής του σε επαρχιακή διοίκηση, προϊστάται των τεχνικών υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η τροποποίηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού κατέστη αναγκαία, λόγω της αντικατάστασης, τον Ιανουάριο 2002, των σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πολιτικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξης και Πολιτικού Μηχανικού 2^{ης} Τάξης από το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση Πολιτικού Μηχανικού, η οποία καθορίστηκε ως θέση πρώτου διορισμού [Κλίμακα Α9-Α11-Α12]. Ειδικότερα, συνεπεία της αντικατάστασης αυτής, τα πρόσωπα που προσλήφθηκαν με βάση το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Πολιτικού Μηχανικού δε δύνανται να διεκδικήσουν προαγωγή στη θέση Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού, καθότι το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας της θέσης αυτής προβλέπει για τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Πολιτικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξης.

Με βάση με τα ίδια στοιχεία το προτεινόμενο προσόν της οκταετούς υπηρεσίας στη θέση Πολιτικού Μηχανικού που θα απαιτείται για σκοπούς προαγωγής στη θέση Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού είναι ισοδύναμο με το προβλεπόμενο στο υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας προσόν της τριετούς υπηρεσίας στη θέση Πολιτικού Μηχανικού 1^{ης} Τάξης, αφού η ανέλιξη στη θέση αυτή είχε ως προϋπόθεση πενταετή υπηρεσία στη θέση Πολιτικού Μηχανικού 2^{ης} Τάξης και συνεπώς το σύνολο της υπηρεσίας και στις δύο αυτές θέσεις ανερχόταν σε οκτώ έτη.

Σημειώνεται ότι το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας συζητήθηκε και συμφωνήθηκε στην αρμόδια υποεπιτροπή της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Συναφώς, επισημαίνεται ότι οι υπό συζήτηση κανονισμοί σε πρώτο στάδιο εξετάστηκαν από την Υποεπιτροπή της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την Εξέταση των Κανονισμών που Αφορούν Σχέδια Υπηρεσίας σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2020, η οποία εισηγήθηκε στην επιτροπή την υποβολή των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτή πλευρών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στην ψηφοφορία επί των κανονισμών.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των κανονισμών;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές δύο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία ψήφο εναντίον και δύο αποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι πρόταση νόμου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών και πιλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021».

Παρακαλώ τη γραμματέα να διαβάσει τον σκοπό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου, ώστε να διευκρινιστεί αφενός ότι η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή και η Κυπριακή Παραολυμπιακή Επιτροπή απέκτησαν νομική προσωπικότητα από τον χρόνο κατά τον οποίο είχε γίνει η αναγνώρισή τους από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή και τη Διεθνή Παραολυμπιακή Επιτροπή, αντίστοιχα, και έκτοτε συνεχίζουν τη λειτουργία τους ως νομικές οντότητες και αφετέρου ότι η αθλητική συνομοσπονδία αποκτά νομική προσωπικότητα με την αναγνώρισή της βάσει των διατάξεων του βασικού νόμου.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021»

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Χριστιάνα Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Δημητρίου

Πανίκος Λεωνίδου

Άριστος Δαμιανού

Κωστής Ευσταθίου

Ευανθία Σάββα

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Πασιουρτίδης

Γιώργος Λουκαϊδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή εκ μέρους της επιτροπής, σε συνεδρία της, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24 Φεβρουαρίου 2021. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) και της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ).

Σημειώνεται ότι η επιτροπή μελέτησε κατά προτεραιότητα την υπό αναφορά πρόταση νόμου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, για λόγους που προκύπτουν από τη σημασία και τον σκοπό της προτεινόμενης νομοθετικής ρύθμισης.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμου, ώστε να διευκρινιστεί ότι η ΚΟΕ κέκτηται νομική προσωπικότητα από τον χρόνο κατά τον οποίο είχε γίνει η αναγνώρισή της από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή και έκτοτε συνεχίζει τη λειτουργία της ως νομική οντότητα, όπως και ότι η αθλητική συνομοσπονδία αποκτά νομική προσωπικότητα με την αναγνώρισή της βάσει των διατάξεων του βασικού νόμου.

Ειδικότερα, με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, όπως αυτή είχε αρχικά κατατεθεί στη Βουλή, σκοπείται η τροποποίηση του βασικού νόμου, ώστε:

1. να διαφοροποιηθεί η ερμηνεία του όρου «Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή» και να εισαχθούν πρόνοιες, ώστε η ΚΟΕ να θεωρηθεί ως νομική οντότητα στην εσωτερική έννομη τάξη από τον χρόνο αναγνώρισής της από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή, συνεπώς το νομικό καθεστώς λειτουργίας της ουδόλως επηρεάζεται από τις διατάξεις του οικείου νομοθετικού πλαισίου για τα σωματεία και συναφώς η λειτουργία της συνεχίζεται αδιάλειπτα και χωρίς επηρεασμό των περιουσιακών της στοιχείων όπως και των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων της, ανεξαρτήτως της εγγραφής και/ή διαγραφής της ως σωματείου και ανεξαρτήτως των διατάξεων οποιασδήποτε άλλης σχετικής νομοθεσίας,
2. να αντικατασταθεί η ερμηνεία του όρου «αθλητική συνομοσπονδία», ώστε να διευκρινιστεί ότι αθλητική συνομοσπονδία η οποία συστήνεται νόμιμα στη Δημοκρατία αποκτά νομική προσωπικότητα με την αναγνώρισή της βάσει των διατάξεων του βασικού νόμου, και
3. να εισαχθεί πρόνοια σύμφωνα με την οποία ο ΚΟΑ απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε τέλους δημόσιου θεάματος που δύναται να επιβληθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Δήμων Νόμου και των διατάξεων του περί Κοινοτήτων Νόμου.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου τονίσθηκε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, καθώς η ΚΟΕ ενδέχεται να διαγραφεί από το μητρώο εγγεγραμμένων σωματείων, το οποίο τηρείται με βάση τις διατάξεις του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου, συνεπώς πρέπει να διασφαλισθεί νομικά η συνέχιση της λειτουργίας της.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της κατ' άρθρο συζήτησης η επιτροπή αποφάσισε να επιφέρει στο κείμενο της πρότασης νόμου αριθμό διαφοροποιήσεων, ώστε:

1. να εισαχθεί νέα πρόνοια, σύμφωνα με την οποία η Κυπριακή Εθνική Παραολυμπιακή Επιτροπή θα λογίζεται ότι απέκτησε νομική προσωπικότητα στην εσωτερική έννομη τάξη από τον χρόνο αναγνώρισής της από τη Διεθνή Παραολυμπιακή Επιτροπή, έτσι που να συνεχίσει αδιάλειπτα τη λειτουργία της χωρίς επηρεασμό των περιουσιακών της στοιχείων και/ή των τυχόν υποχρεώσεων ή δικαιωμάτων της και ανεξαρτήτως της εγγραφής ή διαγραφής της ως σωματείου ή των διατάξεων οποιασδήποτε άλλης σχετικής νομοθεσίας, και
2. η προταθείσα με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου ρύθμιση σύμφωνα με την οποία ο ΚΟΑ θα απαλλάσσεται από την καταβολή οποιουδήποτε τέλους δημόσιου θεάματος που δύναται να επιβληθεί δυνάμει των διατάξεων του περί Δήμων Νόμου και των διατάξεων του περί Κοινοτήτων Νόμου να διαγραφεί, καθότι η προώθησή της δεν ενδείκνυται να γίνει με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου.

Σημειώνεται ότι οι κληθέντες κατά τη συζήτηση εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, του ΚΟΑ και της ΚΟΕ συμφώνησαν με τις σκοπούμενες νομοθετικές ρυθμίσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφύλαξε την τελική τοποθέτηση όλων των εκπροσωπούμενων σε αυτήν πλευρών κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο, ο τίτλος αυτού θα τροποποιηθεί, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Γεώργιος Γεωργίου, ο κ. Λουκαΐδης... Αυτοί, κύριε Πρόεδρε, προς το παρόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φτάνει. Όι προς το παρόν, φτάνει.

(Γέλια)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ό,τι πείτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου έχει τον λόγο και μετά ο κύριος Λουκαΐδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, που καταθέσαμε ως Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, είναι να αντιμετωπίσουμε την κρίσιμη κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει η Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή και η Κυπριακή Εθνική Παραολυμπιακή Επιτροπή, στην προσπάθειά μας να τις θωρακίσουμε νομικά και να προλάβουμε τη διαγραφή τους.

Δε θα ασχοληθώ, κύριε Πρόεδρε, με τα γεγονότα, τα οποία δυστυχώς οδήγησαν την ΚΟΕ και την ΚΕΠΕ στο στάδιο της διαγραφής τους από το μητρώο των σωματείων, με βάση το νομικό πλαίσιο του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί. Δεν είναι του παρόντος. Γιατί, σε περίπτωση που η ΚΟΕ και η ΚΕΠΕ διαγραφούν από το μητρώο των σωματείων, οι συνέπειες για την Κυπριακή Δημοκρατία και το σύνολο του αθλητισμού της Κύπρου θα είναι τεράστιες, το μέγεθος και η επίδραση των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσμετρήσουμε σήμερα. Υπό τις περιστάσεις η διατήρηση της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής και της Κυπριακής Εθνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής στη ζωή αποτελεί ζήτημα, κύριε Πρόεδρε, υψίστης σημασίας για την Κυπριακή Δημοκρατία και τον κυπριακό αθλητισμό. Τυχόν διαγραφή τους από το μητρώο του εφόρου σωματείων θα σημάνει και το τέλος της συμμετοχής της χώρας μας σε όλες τις αθλητικές ολυμπιακές, παραολυμπιακές και άλλες αθλητικές διοργανώσεις. Σήμερα, και δεδομένου του γεγονότος ότι όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί αυτών των δύο οργανισμών έχουν παγοποιηθεί, έχουν δηλαδή κηρύξει στάση πληρωμών, είναι βέβαιο ότι η Κυπριακή Δημοκρατία και οι αποστολές των αθλητών της δε θα μπορέσουν να συμμετάσχουν στους επικείμενους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς αγώνες στο Τόκυο τον προσεχή Ιούλιο. Κάτι τέτοιο, κύριε Πρόεδρε, θα είναι ένα τεράστιο πλήγμα για τη χώρα μας και ταυτόχρονα η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή θα διαγράψει τους δύο αυτούς οργανισμούς από τα μητρώα τους.

Περαιτέρω, ο κίνδυνος ο οποίος ελλοχεύει, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι το ψευδοκράτος θα αρπάξει αυτή την ευκαιρία και θα αποταθεί στη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή για έγκριση των δικών του λεγόμενων «ολυμπιακών και παραολυμπιακών επιτροπών».

Ως εκ τούτου, καλώ όλους τους συναδέλφους όπως υπερψηφίσουν την υπό συζήτηση πρόταση νόμου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είμαστε αναγκασμένοι να επιλύσουμε ένα πρόβλημα σοβαρό με τον τρόπο που το περιέγραψε ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Γεωργίου, χωρίς να έχουμε καμιά ευθύνη ως Βουλή των Αντιπροσώπων. Πυροσβεστικά, με διαδικασίες έτσι πολύ επείγουσες, προσπαθούμε να προλάβουμε πράγματα και φυσιολογικά θα στηρίζουμε. Στηρίζουμε αυτή την προσπάθεια.

Θέλω να προσθέσω μόνο κάτι σε τριάντα δευτερόλεπτα, το οποίο τονίστηκε και υπογραμμίστηκε όχι μόνο από το ΑΚΕΛ, αλλά, αντιλαμβάνομαι, από όλους τους συναδέλφους στην επιτροπή Νομικών, ότι το πρόβλημα που υπάρχει, που έχει δημιουργηθεί σε σχέση με τη νομοθεσία περί Σωματείων, δε λύνεται με αυτές τις δυο περιπτώσεις. Προσέξτε, ξεκινήσαμε με την Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή και στην πορεία ενημερωθήκαμε ότι το ίδιο πρόβλημα έχει και η Κυπριακή Παραολυμπιακή Επιτροπή και την εντάξαμε επίσης στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Είναι πολλές άλλες οργανώσεις, οργανωμένα σύνολα, ταμεία ευημερίας, που αφορούν χιλιάδες ανθρώπους, που είναι δρώσες πραγματικότητες, που είναι ζωντανές, υπαρκτές οντότητες, που δυστυχώς για διάφορους λόγους έχουν μείνει ανάλογα εκτεθειμένες. Και νομίζω και από την ολομέλεια θα πρέπει να επαναληφθεί η δέσμευση όλων να ασκήσουμε όλες τις απαιτούμενες πιέσεις προς το Υπουργείο Εσωτερικών να φέρει συνολική λύση τζαι όχι με το κομμάτι να συζητούμε τα προβλήματα ή να αφήσουμε πάρα πολλούς εκτεθειμένους. Τζαι τούτο να γίνει άμεσα. Να μην χρονίσει το θέμα, διότι ήδη είμαστε και στο συν ένα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη των νέων άρθρων 23Α και 23Β. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία ψήφος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Αστειευόμενος)

Διασπαστήκατε οι Οικολόγοι;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

(Αστειευόμενος)

Διχαστήκαμε!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΥ:

Εγώ είμαι εναντίον, ο κ. Περδίκης...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Θεοπέμπτου εναντίον, ο κ. Περδίκης αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και μία αποχή, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, μία ψήφο εναντίον και μία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώσαμε τη νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με τον σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, αποφάσεις, έγγραφα, εκθέσεις	Κατάθεση από	Παραπομπή/ κοινοποίηση σε
1. Ο περί Προληπτικής Εποπτείας ΕΠΕΥ Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.055-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Διαχειριστών Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.056-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Κεφαλαιακής Επάρκειας ΕΠΕΥ (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.057-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.058-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Μακροπροληπτικής Εποπτείας των Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.059-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Ο περί Εξυγίανσης Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.060-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Επενδυτικών Υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και Ρυθμιζόμενων Αγορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.061-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.062-2021).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
9. Ο περί Αγαθοεργών Ιδρυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.063-2021).	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών
10. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ψηφιακής Ασφάλειας του 2021 Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.064-2021).	Υπουργό Οικονομικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11. Ο περί Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Κοινωνικών Εισφορών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.065-2021).	Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
12. Ο περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.01.062.066-2021).	Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
13. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης του 2021 Νόμος του 2021.	Υπουργό Εσωτερικών	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- (Αρ. Φακ. 23.01.062.067-2021).
14. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα του 2021 Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.068-2021).
15. Ο περί των Ανοικτών Δεδομένων, της Περαιτέρω Χρήσης Εγγράφων και Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα και για Συναφή Θέματα Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.069-2021).
16. Ο περί της Περαιτέρω Χρήσης Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα (Καταργητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.070-2021).
17. Οι περί Εθνικής Φρουράς (Ωράριο Εργασίας, Εκπαίδευσης και Ειδικών Καθηκόντων) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.017-2021).
18. Οι περί Στρατού της Δημοκρατίας (Ωράριο Εργασίας, Εκπαίδευσης και Ειδικών Καθηκόντων) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.018-2021).
19. Οι περί της Νομικής Υπηρεσίας (Σχέδια Υπηρεσίας) - Θέση Δημόσιου Κατήγορου Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.019-2021).
20. Οι περί της Ρύθμισης, της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.058.020-2021).

Προτάσεις νόμου

1. Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ιδιωτικών Φροντιστηρίων και για Άλλα Συναφή Θέματα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.042-2021).
2. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.043-2021).
3. Ο περί Εγγραφής Αισθητικών (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.044-2021).
4. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.02.062.045-2021).

Κατάθεση από

- Κυριάκο Χατζηγιάννη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αννίτα Δημητρίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας, Πανίκο Λεωνίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού και Αντρέα Καυκαλιά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού
- Άγγελο Βότση, Μαρίνο Μουσιούττα και Γεώργιο Προκοπίου εκ μέρους της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων
- Κώστα Κωνσταντίνου, Ευθύμιο Δίπλαρο και Σάβια Ορφανίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού
- Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος

Παραπομπή σε

- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας
- Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας,

		Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
5.	Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.02.062.046-2021).	Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος
		Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
6.	Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.02.062.047-2021).	Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος
		Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.02.062.048-2021).	Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος
		Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.02.062.049-2021).	Πανίκο Λεωνίδου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος
		Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9.	Ο περί Μεταβιβάσεως και Υποθηκείσεως Ακινήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2021. (Αρ. Φακ. 23.02.062.050-2021).	Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Παύλο Μυλωνά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού, Χρίστο Ορφανίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας και Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου
		Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.216, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Έχουμε ενημερωθεί από μερίδα οδηγών ταξί ότι τα νέα κόμιστρα που θα εφαρμοστούν από την 1^η Μαρτίου είναι ασύμφορα και παράλογα.

Διά του λόγου του αληθές, σας παραθέτουμε ένα ενδεικτικό παράδειγμα. Το κόστος της διανομής από το αεροδρόμιο Πάφου στην περιοχή Πέγεια καθορίστηκε στα 20 ευρώ.

Με βάση τα προαναφερόμενα, είναι σαφές ότι θα δημιουργηθούν δυσμενείς συνθήκες μεταξύ των οδηγών ταξί.

Ως Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο, εκφράζουμε την έντονη διαφωνία και ανησυχία μας, ενώ την ίδια στιγμή καλούμε τον αρμόδιο υπουργό όπως προβεί στις δέουσες ενέργειες και μας ενημερώσει σχετικά με την αδικαιολόγητη επιβολή κομίστρων, που θεωρούμε ότι θα είναι το τελειωτικό χτύπημα στον ήδη δοκιμαζόμενο κλάδο των οδηγών ταξί.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.217, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Όπως πληροφορούμαστε, στο εξωτερικό οι αθλητές προπονούνται κανονικά, πόσω μάλλον οι αθλητές των εθνικών ομάδων λίγους μήνες πριν τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες του Τόκιο, γι' αυτό και δικαιολογημένα υπάρχει έντονη δυσαρέσκεια των Κυπρίων αθλητών.

Ως Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο καλούμε την κυβέρνηση και τον αρμόδιο υπουργό να κατανοήσουν τη σε βάρος των αθλητών μας αδικία, προσεγγίζοντας με ορθολογισμό τον αθλητισμό, δίνοντας τα απαραίτητα κίνητρα στους αθλητές, ακόμα και για εξειδικευμένες προετοιμασίες, ούτως ώστε να ανακτήσουν το χαμένο έδαφος.

Προς αυτή την κατεύθυνση θεωρούμε σωστό οι αρμόδιοι να πραγματοποιήσουν άμεσα συναντήσεις με τις αντίστοιχες ομοσπονδίες, ούτως ώστε να εξεταστούν τα πιο πάνω ζητήματα, που αφορούν την επιβίωση του αθλητισμού στην Κύπρο.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί για αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.218, ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Χρίστου

«Αναγκαζόμαστε να έρθουμε σε επικοινωνία με τον αρμόδιο υπουργό για ένα σημαντικό πρόβλημα που προκύπτει λόγω της επικινδυνότητας και της ακαταλληλότητας των δρόμων Λευκωσίας-Παλαιχωρίου.

Ευελπιστούμε στην καίρια παρέμβασή του για επίλυση του συγκεκριμένου προβλήματος, που ταλαιπωρεί τους κατοίκους των κοινοτήτων Μίσερου, Κάτω Μονής, Αγροκηπιάς, Μαλούντας, Κλήρου, Καλού Χωριού, Αγίου Επιφανίου, Φαρμακά, Γουρρίου, Παλαιχωρίου, Αγίου Ιωάννη και Αρεδιού.

Παρά τις δεσμεύσεις, οι εργασίες για δημιουργία νέου αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου δεν έχουν ξεκινήσει, σύμφωνα με πληροφορίες μας.

Παρακαλούμε επομένως τον αρμόδιο υπουργό όπως μας ενημερώσει γιατί συνεχίζει να υπάρχει κωλυσιεργία για τον συγκεκριμένο δρόμο, η κατασκευή του οποίου είναι εξαιρετικής σημασίας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.219, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Τον Ιούνιο του 2018 το Συμβούλιο Μελέτης Παρεκκλίσεων συνεδρίασε για την περίπτωση των επεκτάσεων του σφαγείου CYPRA.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη σύσταση του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων προς το Υπουργικό Συμβούλιο και για τις ενέργειές του, ώστε να αρθεί η παρανομία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.220, ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους που έχει εξαιρεθεί η κοινότητα της Αυδήμου από το σχέδιο αναζωογόνησης ακριτικών και ορεινών περιοχών.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.213, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 2019, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Νίκου Κέττηρου

«Χρήση παραλίας μπροστά από ξενοδοχειακή μονάδα

στην Αμμόχωστο και το καθεστώς χρήσης των παραλιών παγκύπρια

Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α. Στην Επαρχία Πάφου υπάρχει μόνο μία παραλία παραχωρημένη σε ξενοδοχειακή μονάδα. Συγκεκριμένα, για μέρος της κρατικής παραλιακής γης του τεμαχίου με αρ. 290, Φ/Σχ. 51/19.4.III, μπροστά από το ξενοδοχείο "Olympic Lagoon", χορηγήθηκε στις 28.2.1994 άδεια χρήσης στην τότε ιδιοκτήτρια εταιρεία Claridge Investments Ltd. Με βάση τη σχετική συμφωνία, η εταιρεία θα χρησιμοποιεί το ακίνητο αποκλειστικά και μόνο για την τοποθέτηση καρεκλών και κρεβατιών της θάλασσας για εξυπηρέτηση των πελατών του ξενοδοχείου που λειτουργεί στα παρακείμενα ακίνητά του με αρ. τεμαχίων 250, 251 και 377. Να σημειωθεί ότι το κοινό έχει ελεύθερη πρόσβαση προς την παραλία μπροστά από το ξενοδοχείο, μέσω των παραλιακών πεζόδρομων (παράλληλοι και κάθετοι).
- β. Σε ό,τι αφορά την Επαρχία Λεμεσού αναφέρονται τα ακόλουθα:
  - Το ξενοδοχείο "Parklane" στην Κοινότητα Πύργου έχει εξασφαλίσει άδεια χρήσης, εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας, μέρους του τεμαχίου με αρ. 467, Φ/Σχ. 54/47, για χώρο πρασίνου, αναψυχής και πρόσβασης προς την παραλία. Μπροστά από το ξενοδοχείο, η δημόσια παραλία ενοικιάζεται από το Κοινοτικό Συμβούλιο Πύργου στο ξενοδοχείο για παροχή υπηρεσιών, με βάση τη διαδικασία προκήρυξης προσφορών. Σημειώνεται ότι το κοινό μπορεί να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες που προσφέρονται (κρεβατάκια θάλασσας και ομπρέλες), έναντι τέλους. Επίσης, το ξενοδοχείο "St. Raphael" έχει εξασφαλίσει άδεια παροχής υπηρεσιών για τη δημόσια παραλία που βρίσκεται μπροστά από το ξενοδοχείο.
  - Εντός των ορίων του Κοινοτικού Συμβουλίου Παρεκκλησιάς, βρίσκονται τα ξενοδοχεία "GrandResort" και "Elias Beach Hotel", τα οποία καταβάλλουν χρονιαίο ενοίκιο στο Κοινοτικό Συμβούλιο Παρεκκλησιάς, για παροχή υπηρεσιών στη δημόσια παραλία που βρίσκεται μπροστά από τα δύο ξενοδοχεία και χρήση των υπηρεσιών, αποκλειστικά για τους πελάτες των δύο ξενοδοχείων.

- Τα ξενοδοχεία “Amathus”, “Poseidonia” και “Atlantica Bay”, που βρίσκονται εντός των ορίων του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα, έχουν εκμισθώσει από το κράτος την παραλία μπροστά από τα ξενοδοχεία για 100 χρόνια και καταβάλλουν αντίτιμο στο Κοινοτικό Συμβούλιο, ανάλογα με τα κρεβατάκια/ομπρέλες που τοποθετούνται για χρήση από το κοινό.
  - Τα ξενοδοχεία “Mediterranean” και “Four Seasons” έχουν συμβληθεί κατόπιν προσφορών με το Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα για την παροχή υπηρεσιών, εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας μπροστά από τα εν λόγω ξενοδοχεία.
- γ. Επισημαίνεται ότι στις Επαρχίες Λευκωσίας, Λάρνακας και Αμμοχώστου δεν υπάρχουν περιπτώσεις παραλιών οι οποίες έχουν παραχωρηθεί για αποκλειστική χρήση από συγκεκριμένες ξενοδοχειακές μονάδες.
2. Επισημαίνεται ότι το ευρύτερο θέμα παροχής άδειας υπηρεσιών και διευκολύνσεων στις παραλίες, άπτεται των αρμοδιοτήτων της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 5(ΣΤ) - (Ι), του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου (Κεφ. 59).
3. Σχετική με το θέμα είναι και η επιστολή του Τμήματος Δασών με αρ. φακ. 5.22.001/6 και ημερ. 1.6.2020, η οποία κοινοποιήθηκε και κοντά σας και επισυνάπτεται για ευκολία.
4. Απολογούμαστε για τη μεγάλη καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην απάντηση της επιστολής σας, αφού για τη διερεύνηση του θέματος χρειάστηκε να συνεισφέρουν τόσο Τμήματα του Υπουργείου Εσωτερικών όσο και άλλα Τμήματα/Υπηρεσίες».

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα, που περιέχουν πληροφορίες, έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής. Αντίγραφο τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.414, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- α. Το έργο της κατασκευής του παραλιακού πεζοδρόμου και ποδηλατόδρομου στην Κοινότητα Κάτω Πύργου τυγχάνει χειρισμού από την Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας και ως εκ τούτου το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικίσεως δεν έχει συμπεριλάβει οποιοδήποτε κονδύλι στον Προϋπολογισμό του για το έτος 2021, το οποίο να προορίζεται για τη διενέργεια μελετών σχετικά με την κατασκευή του εν λόγω έργου.
- β. Η Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας έχει προκηρύξει διαγωνισμό για εκπόνηση των αναγκαίων σχεδίων και μελετών από ιδιώτες μελετητές, για τον οποίο υποβλήθηκαν πέντε προσφορές, οι οποίες βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησής τους. Η αξιολόγηση αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός μηνός περίπου, λόγω της πολυπλοκότητας του τρόπου αξιολόγησης της προσφοράς, η οποία περιλαμβάνει πολλαπλά κριτήρια.

2. Σημειώνεται ότι το κόστος της μελέτης του έργου ανέλαβε να καλύψει το εν λόγω Κοινοτικό Συμβούλιο.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2021 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.04.547, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω τα ακόλουθα:

1. Σε όλες τις περιπτώσεις που εργοδοτούμενοι δεν έχουν εγκριθεί για λήψη ανεργιακού επιδόματος Covid-19 επειδή οι εργοδότες:
- (α) είτε δεν τους είχαν δηλώσει στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είτε,
  - (β) δεν είχαν καταβάλει τις σχετικές εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων είτε,
  - (γ) έχουν προχωρήσει σε τερματισμό της απασχόλησης χωρίς να έχουν ενημερώσει τον εργοδοτούμενο,

έχει γίνει σύσταση στους εργοδοτούμενους να προχωρήσουν σε καταγγελία, σύμφωνα με την καθορισμένη διαδικασία, σε οποιοδήποτε Επαρχιακό Γραφείο Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ώστε να ληφθούν οι αναγκαίες ενέργειες και να μπορέσει η Υπηρεσία να κινηθεί προς τον εργοδότη για εγγραφή και καταβολή των προβλεπόμενων εισφορών.

2. Επιπλέον ο εργοδοτούμενος ενημερώνεται γραπτώς ότι στην περίπτωση απόρριψης της αίτησης του εργοδότη για καταβολή επιδόματος Covid-19, η υποχρέωση καταβολής του μισθού είναι ευθύνη του εργοδότη και μπορεί να προχωρήσει με καταγγελία στο Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων.

3. Παράλληλα οι περιπτώσεις αυτές παραπέμπονται στην Υπηρεσία Επιθεωρήσεων ώστε να συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα επιθεωρήσεων.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Οικονομικών κ. Κωνσταντίνου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.130, ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω ότι το εν λόγω ερώτημα τέθηκε ενώπιον των Αναθετουσών Αρχών για συλλογή σχετικής πληροφόρησης.

2. Όπως προκύπτει από τις απαντήσεις που λάβαμε μέχρι σήμερα από τις Αναθέτουσες Αρχές της κεντρικής κυβέρνησης (Ανεξάρτητες Υπηρεσίες/Υπουργεία/Υφυπουργεία), δεν υπήρξαν άλλες περιπτώσεις, στα πλαίσια ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, κατά τις οποίες το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας ζήτησε απόσυρση επιταγής από τράπεζα που είχε ήδη κατατεθεί.
3. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν πρόσθετη πληροφόρηση.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.147, ημερομηνίας 4 Δεκεμβρίου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

- (α) Κατ' αρχήν αναφέρεται πληροφοριακά ότι η αποπληρωμή της δαπάνης για την αντικατάσταση των υφιστάμενων ενεργοβόρων φωτιστικών οδικού φωτισμού με φωτιστικά τύπου LED, **σε όλες τις κοινότητες** των ελεύθερων περιοχών, έχει αναληφθεί από την Κυβέρνηση, κατόπιν σχετικής Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 88.083 και ημερ. 4.9.2019.
- (β) Με την ίδια Απόφαση, εγκρίθηκε η ανάληψη του όλου έργου από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, με μεμονωμένες Συμβάσεις με την κάθε Κοινότητα ξεχωριστά.
- (γ) Η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπολογίζεται στα €17 εκ. περίπου, ενώ επισημαίνεται, ότι το Υπουργείο Εσωτερικών κατέβαλε στις 19.12.2019, **σε όλες ανεξάρτητα** τις Κοινότητες, το συνολικό ποσό των €7.492.196,11, που αντιστοιχεί στην προκαταβολή που συμφωνήθηκε να καταβληθεί και υπολογίζεται στο 46% περίπου της συνολικής δαπάνης.
- (δ) Με την καταβολή της προκαταβολής, ένα έκαστο Κοινοτικό Συμβούλιο κλήθηκε να υπογράψει "Σύμβαση για την παροχή υπηρεσιών αναβάθμισης και συντήρησης οδικού φωτισμού" με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.
- (ε) Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ανά τακτά διαστήματα, τηρεί το Υπουργείο Εσωτερικών ενήμερο για την πρόοδο των εργασιών.

2. Σας πληροφορώ, καταληκτικά, πως είναι προφανές ότι οι κοινότητες **δεν** έχουν καταβάλει οποιαδήποτε ποσά για το έργο αυτό, δεδομένου ότι η όλη δαπάνη θα καλυφθεί από το Κράτος, διά του Υπουργείου Εσωτερικών, και

3. Επισυνάπτεται αντίγραφο αναλυτικής κατάστασης της προόδου των εργασιών μέχρι την 4^η Φεβρουαρίου, 2021, όπως αυτή κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Από τα στοιχεία προκύπτει, πως σε 195 κοινότητες ολοκληρώθηκαν οι εργασίες, σε 66 είναι σε εξέλιξη, ενώ υπολείπονται 88 κοινότητες, όπου οι σχετικές εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του 2021 ή στις αρχές του 2022.»

Σημείωση: Τα επισυνημμένα έγγραφα έχουν καταχωρισθεί στο Αρχείο της Βουλής.

Αντίγραφό τους δόθηκε στον βουλευτή που υπέβαλε την ερώτηση.

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.148, ημερομηνίας 7 Δεκεμβρίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο στη Συνεδρία του ημερομηνίας 11 Δεκεμβρίου 2020 ενέκρινε το Σχέδιο Κανονισμών με τίτλο "Οι περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων Φαρμακευτικών Προϊόντων Οικιακής Προέλευσης) Κανονισμοί του 2020" και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος να το καταθέσει στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση. Το εν λόγω Σχέδιο Κανονισμών κατατέθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 21/12/2020.

2. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις ή πρόσθετες πληροφορίες επί των πιο πάνω.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.157, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Χρίστου Ορφανίδη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

Για την επεξεργασία και τελική χρήση ή απόρριψη των ζωικών υποπροϊόντων κατηγορίας 1 και 2, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΚΥ) είχαν προκηρύξει το 2014 τον Διαγωνισμό 14/2014. Στον εν λόγω διαγωνισμό υπήρχε όρος που προέβλεπε ότι η έναρξη εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης, θα γινόταν μετά την

πάροδο έξι μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σχετικής σύμβασης, ώστε να δοθεί ευκαιρία σε εταιρείες που δεν ήταν αδειοδοτημένες για τον σκοπό αυτό και δεν διέθεταν τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις να λάβουν μέρος και να εξασφαλίσουν τις σχετικές άδειες. Σκοπός της ύπαρξης του συγκεκριμένου όρου ήταν η διευκόλυνση της εισόδου νέων εταιρειών στο συγκεκριμένο αντικείμενο και κατ' επέκταση του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι στην Κύπρο υπήρχε μόνο μία αδειοδοτημένη μονάδα επεξεργασίας ζωικών υποπροϊόντων Κατηγορίας 1. Στον εν λόγω διαγωνισμό, υπέβαλε προσφορά μόνο η εταιρεία Cypra Bioenergy Ltd. Ο διαγωνισμός αυτός ακυρώθηκε γιατί ο προσφοροδότης δεν υπέβαλε, όπως προβλεπόταν στα έγγραφα, τη Δήλωση Προσωπικής Κατάστασης της εταιρείας Cypra Ltd.

Στη συνέχεια, διεξήχθη νέος διαγωνισμός 4/2015 για την παροχή υπηρεσιών για την επεξεργασία και τελική χρήση ή απόρριψη ζωικών υποπροϊόντων Κατηγορίας 1 και 2 με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης βάσει του άρθρου 32(1)(α) του Νόμου Ν 12(Ι)/2006, σύμφωνα με το οποίο, στον εν λόγω διαγωνισμό κλήθηκε να λάβει μέρος μόνο η εταιρεία Cypra Bioenergy Ltd που ήταν ο μοναδικός προσφοροδότης στον προηγούμενο διαγωνισμό 14/2014. Ο Διαγωνισμός 4/2015 ανατέθηκε στην εταιρεία Cypra Bioenergy Ltd και η σχετική σύμβαση υπογράφηκε στις 31/12/2015. Η εν λόγω ανάδοχος εταιρεία, όφειλε να αρχίσει την εκτέλεση του αντικείμενου της συγκεκριμένης σύμβασης την 1^η Ιουλίου 2016, εφόσον, στο διάστημα αυτό, θα εξασφάλιζε όλες τις σχετικές άδειες για τις εγκαταστάσεις που θα κατασκεύαζε.

Μέχρι τα μέσα Ιουνίου του 2016, η ανάδοχος εταιρεία δεν είχε προσκομίσει τις απαιτούμενες από τη Σύμβαση άδειες, προκειμένου να ήταν σε θέση να ξεκινήσει την πιστή εκτέλεση του αντικείμενου της Σύμβασης. Με αποφάσεις της Κεντρικής Επιτροπής Αλλαγών και Απαιτήσεων, δόθηκαν στην εταιρεία παρατάσεις για να προσκομίσει τις αναγκαίες άδειες, με την τελευταία παράταση να λήγει στις 10/5/2017. Ωστόσο και πάλι δεν κατέστη δυνατόν οι άδειες να προσκομιστούν, με αποτέλεσμα, ο Διαγωνισμός τελικά να ακυρωθεί και οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες με βάση τις διαδικασίες των προσφορών, να προχωρήσουν σε κατάσχεση της εγγυητικής επιταγής της εταιρείας.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία ή/και τυχόν διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.161, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2020, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ειρήνης Χαραλαμπίδου

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι εμπιστευτική.

Απάντηση ημερομηνίας 25 Φεβρουαρίου 2021 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.166, ημερομηνίας 10 Δεκεμβρίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έχει συνάψει Διμερή Συμφωνία στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης με τον Παναμά.

2. Επισημαίνεται ότι ο Τίτλος ΙΙ του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας των Κρατών Μελών της ΕΕ, του ΕΟΧ και της Ελβετίας καθορίζει την εφαρμοστέα νομοθεσία. Βασικός κανόνας είναι πως οι εργαζόμενοι υπάγονται στη νομοθεσία του Κράτους Μέλους, στο οποίο ασκούν μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα [άρθρο 11(3)(α)]. Επιπλέον, το άρθρο 11(3) καθορίζει την εφαρμοστέα νομοθεσία για τους δημοσίους υπαλλήλους, για τα πρόσωπα, τα οποία λαμβάνουν παροχές ανεργίας και τα πρόσωπα που καλούνται ή καλούνται εκ νέου να εκτελέσουν στρατιωτική θητεία ή πολιτική υπηρεσία. Στην υποπαράγραφο (ε) του άρθρου 11 (3) αναφέρεται ότι στην περίπτωση που κάποιος δεν εμπίπτει στις πιο πάνω κατηγορίες υπάγεται στη νομοθεσία του Κράτους Μέλους κατοικίας του.

3. Όσον αφορά στους ναυτικούς, στο άρθρο 11(4) του Κανονισμού αναφέρεται ότι τα άτομα, που εργάζονται σε πλοία με σημαία Κράτους Μέλους, θεωρούνται σαν να εργάζονται στο έδαφος του Κράτους Μέλους αυτού. Ως εκ τούτου, εφαρμόζεται ο βασικός κανόνας και τα άτομα αυτά υπάγονται στη νομοθεσία τους Κράτους Μέλους της σημαίας που φέρει το πλοίο.

4. Αξίζει να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) στην υπόθεση C-631/17 (SF κατά Inspecteur van de Belastingdienst) έκρινε πως, εάν ένα άτομο είναι κάτοικος σε Κράτος Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. Κύπρος) και απασχολείται σε πλοίο με σημαία τρίτης χώρας (π.χ. Παναμά), αλλά ο εργοδότης του έχει την έδρα του σε Κράτος Μέλος (π.χ. Ελλάδα), τότε υπάρχει αρκετά στενός σύνδεσμος με το έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με αποτέλεσμα να τυγχάνει εφαρμογής ο Κανονισμός 883/2004 και συγκεκριμένα το Άρθρο 11(3)(ε). Επομένως, στις περιπτώσεις αυτές ο ναυτικός υπάγεται στο Κράτος Μέλος που έχει τη συνήθη κατοικία του.

5. Συνεπώς, η εν λόγω Απόφαση διασφαλίζει τα κοινωνικοασφαλιστικά δικαιώματα των Ευρωπαίων εργαζομένων σε πλοία με σημαία τρίτης χώρας (π.χ. Παναμά), οι οποίοι, όμως, έχουν τη συνήθη κατοικία τους σε Κράτος Μέλος της ΕΕ και εργάζονται για λογαριασμό εργοδότη εγκατεστημένου σε Κράτος Μέλος.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Καδή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.168, ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2020, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Στην Κεντρική Διοίκηση του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος λειτουργούσε στο παρελθόν τριμελής Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, υπό τον συντονισμό της Γενικής Διευθύντριας. Εντός του 2017, και τα τρία μέλη της Μονάδας αποχώρησαν από το Υπουργείο λόγω προαγωγής και μεταθέσεων. Σήμερα, λειτουργούν Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου στα τρία μεγάλα Τμήματα του Υπουργείου: ένα άτομο με καθεστώς μερικής απασχόλησης στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, ένα άτομο με καθεστώς μερικής απασχόλησης στο Τμήμα Γεωργίας και πέντε άτομα με καθεστώς πλήρους απασχόλησης στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι η Κεντρική Διοίκηση του Υπουργείου είναι διαρθρωμένη κατά τρόπο που ασκεί έλεγχο και εποπτεία σε θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου και των Τμημάτων που υπάγονται σε αυτό. Ο έλεγχος γίνεται στη βάση εκτίμησης κινδύνου, αλλά και όπου προκύπτει πληροφόρηση από εξειδικευμένες πηγές, όπως τον Γενικό Ελεγκτή, την Επιτροπή Διοίκησης, καταγγελίες Βουλευτών, πολιτών, κλπ. Ειδικότερα για θέματα που προκύπτουν μετά από έλεγχο του Γενικού Ελεγκτή, οι Λειτουργοί της Κεντρικής Διοίκησης προβαίνουν συχνά σε έρευνες, διοικητικές και άλλες.

Στο παρόν στάδιο το Υπουργείο βρίσκεται σε επαφή με την Υπηρεσία Εφόρου Εσωτερικού Ελέγχου, με στόχο τη δημιουργία και κατάλληλη στελέχωση νέας Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στην Κεντρική Διοίκηση. Το θέμα συζητείται επίσης στο επίπεδο του Υπουργικού Συμβουλίου και αναμένονται σύντομα αποφάσεις του.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.175, ημερομηνίας 7 Ιανουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και επιθυμώ να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

- α. Η τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/57 της Επιτροπής της 25^{ης} Ιανουαρίου 2021 για την τροποποίηση του Παραρτήματος XVII του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH), όσον αφορά τον μόλυβδο σε σκάγια μέσα ή κοντά σε υγροτόπους, θα πρέπει να εισαχθεί στην Εθνική νομοθεσία μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2023.
- β. Η πιο πάνω τροποποίηση ουσιαστικά απαγορεύει την εκτέλεση οποιασδήποτε από τις ακόλουθες πράξεις, εντός απόστασης εκατό μέτρων (100 μ.) εξωτερικά, από υγροτόπους, μετά τις 15 Φεβρουαρίου 2023:
  - i. πυροβολισμοί με σκάγια που περιέχουν μόλυβδο (εκφρασμένο ως μέταλλο), σε συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη του 1% κατά βάρος,
  - ii. μεταφορά τέτοιων σκαγιών κατά τη διάρκεια ή στο πλαίσιο βολών πυροβόλου όπλου σε υγροτόπους.
- γ. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (3) του άρθρου 58 των περί Προστασίας και Διαχείρισης Άγριων Πτηνών και Θηραμάτων Νόμων του 2003 έως 2020 [Ν. 152(Ι)/2003], απαγορεύεται η χρήση σφαιριδίων μολύβδου σε ακτίνα 300 μ. από τα όρια των αλυκών.
- δ. Επίσης, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (2) του ίδιου άρθρου, του πιο πάνω Νόμου, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας, με διάταγμά του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, δύναται να καθορίζει τον τύπο του φυσίγγιου και τον τύπο των σφαιριδίων, που χρησιμοποιούνται στο φυσίγγιο, καθώς και την περιοχή και την περίοδο, που μπορεί να χρησιμοποιείται ο κάθε τύπος φυσίγγιου.

2. Πέραν των πιο πάνω επισημαίνεται, ότι το Υπουργείο Εσωτερικών θα μελετήσει την τροποποίηση του Ευρωπαϊκού Κανονισμού και αφού λάβει υπόψη του τις υφιστάμενες πρόνοιες της Εθνικής νομοθεσίας, θα προχωρήσει σε τροποποίηση της νομοθεσίας, εάν αυτό κριθεί απαραίτητο.

¹ «υγροτόποι»: περιοχές ελών, βάλτων, τυρφώνων ή υδάτων, φυσικών ή τεχνητών, μόνιμων ή προσωρινών, με στάσιμα ή ρέοντα, γλυκά, υφάλμυρα ή αλμυρά ύδατα, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων υδάτων των οποίων το βάθος κατά την άμπωτη δεν υπερβαίνει τα έξι μέτρα. »

Απάντηση ημερομηνίας 18 Φεβρουαρίου 2021 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.201, ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Λουκαΐδη

Σημείωση: Η απάντηση του υπουργού είναι απόρρητη.

Απάντηση ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου 2021 της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ζέτας Αιμιλιανίδου στην ερώτηση με αρ. 23.06.011.05.210, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2021, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας ενημερώνω για τα ακόλουθα:

2. Σύμφωνα με τις Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις που διέπουν την εφαρμογή των Ειδικών Σχεδίων που υλοποιεί το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του ιού COVID-19, παρέχεται, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και με στόχο την καταβολή των επιδομάτων στους εργαζομένους ή και την επιχείρηση, κάθε δυνατή βοήθεια για την εξέταση των στοιχείων των εργαζομένων ή των επιχειρήσεων που εκ λάθους δεν υπέβαλαν κατά τη διάρκεια της ισχύος των Σχεδίων τα ορθά στοιχεία και έγγραφα (είτε διόρθωση των αιτήσεων, είτε με την υποβολή των ορθών στοιχείων).

3. Για παράδειγμα, σε περιπτώσεις που οι αιτητές, είτε πρόκειται για φυσικά, είτε για νομικά πρόσωπα, δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν με λανθασμένο τρόπο τις απαιτούμενες Δηλώσεις Στοιχείων Τραπεζικού Λογαριασμού ή/και τις Εκθέσεις Λογιστή μαζί με τις αιτήσεις τους για συμμετοχή στα Ειδικά Σχέδια, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων πληροφορεί μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με τηλεφωνική επικοινωνία για την ανάγκη υποβολής των ορθών εντύπων, συγκεκριμένα για την κάθε περίπτωση.

4. Περαιτέρω, σε περίπτωση που εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον τραπεζικό τους λογαριασμό, υπάρχει η δυνατότητα εξουσιοδότησης του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προκειμένου τα επιδόματα να καταβληθούν με έμβασμα σε προσωπικό λογαριασμό άλλου φυσικού προσώπου που θα υποδειχθεί σε κατάλληλο Έντυπο Εξουσιοδότησης.

5. Διαβεβαιώνεται ότι το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει τον τελευταίο χρόνο κάθε δυνατή προσπάθεια στο πλαίσιο του εφικτού για την καταβολή των Ειδικών Επιδομάτων, με σκοπό την στήριξη των επιχειρήσεων και την προστασία των εργαζομένων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 4 Μαρτίου 2021, στις 3.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Επίσημων Στατιστικών Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.061-2020).
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας και Διαχείρισης Άγριας Πανίδας του 2020 Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.019-2021).
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.014-2021).
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας του 2021 Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.202-2020).
5. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020.
(Αρ. Φακ. 23.01.061.206-2020).
6. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου του κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.030-2021).
7. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή, και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου του κ. Ανδρέα Κυπριανού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.031-2021).
8. Ο περί Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Κοινωνικών Εισφορών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.052-2021).
9. Ο περί της Εκμίσθωσης Οχημάτων χωρίς Οδηγό (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020.
(Πρόταση νόμου του κ. Γεώργιου Προκοπίου εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων).
(Αρ. Φακ. 23.02.061.074-2020).

Απόσυρση

10. Ο περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.01.062.009-2021).
11. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019.
(Πρόταση νόμου του κ. Κωστή Ευσταθίου, βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).
(Αρ. Φακ. 23.02.060.095-2019).
12. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέσεις Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτή/τριας, Πρώτου/ης Νοσηλευτή/τριας, Ανώτερου Νοσηλευτή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.033-2020).
13. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Νοσηλευτικός Κλάδος Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Βοηθού Προϊστάμενου/ης Νοσηλευτή και Πρώτου/ης Νοσηλευτή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.035-2020).
14. Οι περί Υπουργείου Υγείας, Διοίκηση - Διεύθυνση Νοσηλευτικών Υπηρεσιών, Γενικός Νοσηλευτικός Κλάδος - Θέση Νοσοκόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.034-2020).
15. Οι περί Τμήματος Περιβάλλοντος - Θέσεις Ανώτερου Τεχνικού και Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.072-2020).
16. Οι περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Θέση Λειτουργού) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021.
(Αρ. Φακ. 23.03.057.115-2020).
17. Ο περί Χαρτοσήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.016-2021).
18. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.017-2021).
19. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.018-2021).
20. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.019-2021).

21. Ο περί Έκτακτης Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021.
(Πρόταση νόμου των κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, Μάριου Μαυρίδη και Ονούφριου Κουλλά εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιώργου Λιλλήκα εκ μέρους της Συμμαχίας Πολιτών και Μιχάλη Γιωργάλλα εκ μέρους της Αλληλεγγύης).
(Αρ. Φακ. 23.02.062.020-2021).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Το δημογραφικό πρόβλημα - Η λειτουργία και το έργο του Εθνικού Φορέα Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής».
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων).
(Αρ. Φακ. 23.07.005.005).
2. «Το δημογραφικό πρόβλημα στην Κύπρο, οι επιπτώσεις του στην οικονομία και την κοινωνία και οι πολιτικές που μπορεί να επιφέρουν πληθυσμιακή αναζωογόνηση στην πατρίδα μας».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου).
(Αρ. Φακ. 23.05.052.002-2019).
3. «Οι δεκαεπτά στόχοι για τη βιώσιμη ανάπτυξη του 2030 που έθεσε ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και η εφαρμογή τους στην Κύπρο».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κ. Γιώργου Πεردίκη, βουλευτή του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών).
(Αρ. Φακ. 23.05.053.001-2020).

Στο σημείο αυτό προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Παρακαλούμε όπως εγγραφεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο της ολομέλειας το πιο κάτω θέμα που προέρχεται από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος: «Η συμφωνία για σύγκληση άτυπης πενταμερούς διασκέψεως στις 27 Απριλίου 2021 και οι πιθανοί κίνδυνοι που ελλοχεύουν για την Κυπριακή Δημοκρατία συνεπεία της επιθετικής στάσης της Τουρκίας και της εμμονής της για τη μορφή λύσης δύο κρατών».

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ορίστε. Γιατί θα σας ερωτούσα τώρα αν έχετε ένσταση να εγγραφεί.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θεωρούσαμε πάντα και θεωρούμε και σήμερα ότι τέτοιου είδους θέματα πρέπει να συζητούνται στο αρμόδιο όργανο που όρισε η πολιτεία εδώ και χρόνια, στο Εθνικό Συμβούλιο, ειδικότερα πριν τα γεγονότα. Δηλαδή, η πενταμερής, κύριε Πρόεδρε, όπως ανακοινώθηκε σήμερα, θα λάβει χώρα στα τέλη του Απριλίου. Τι αποστολή έχουμε εμείς σήμερα εις τη Βουλή; Δηλαδή, να μας εξηγήσουν οι αγαπητοί συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος ποιο λόγο, άραγε, και τι σκοπό έχει να επιτελέσει η εγγραφή τούτου του θέματος τούτη την κρίσιμη ώρα για την Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ

Κύριε Πρόεδρε, δεν κατανοώ... Ή, μάλλον, κατανοώ την ανησυχία του Δημοκρατικού Συναγερμού, όμως θεωρούμε ότι εδώ αυτό το σώμα μπορεί και πρέπει να συζητά θέματα τα οποία αφορούν τους πολίτες, οι οποίοι μας υποστήριξαν ή μας υποστηρίζουν. Δεν αντιλαμβάνομαι την ένσταση του Δημοκρατικού Συναγερμού για τη συζήτηση του κατεξοχήν σοβαρότερου θέματος που αφορά τον τόπο μας, που είναι οι εξελίξεις στο Κυπριακό, εκτός αν κάποιος δε θέλουν να το συζητούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λουκαΐδης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Το Κυπριακό, προφανώς, κύριε Πρόεδρε, έχει συζητηθεί μερικές φορές και στο πλαίσιο του Κεφαλαίου Τετάρτου, οπότε δε νομίζω ότι έχουμε οποιοδήποτε δικαίωμα ή επιχειρηματολογία ενάντια σε μια τέτοια προοπτική να συζητήσουμε το θέμα. Απλώς, επειδή έκλεισε τζαι έτσι την τοποθέτησή της η αγαπητή κυρία Ερωτοκρίτου, η θερμή παράκληση, αν είναι δυνατόν, να συζητήσουμε τις τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό, ο τίτλος δηλαδή να είναι τέτοιος, με αφορμή τη σύγκλησή της... Διότι φαντάζομαι έν' το Κυπριακό που εννά συζητήσουμε, έντζιε να συζητήσουμε αν πρέπει να πάμε ή αν δεν πρέπει να πάμε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένα απολύτως πρόβλημα, ούτως ή άλλως οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό είναι η σύγκληση της πενταμερούς. Άρα, αν αυτό επιθυμούν οι συνάδελφοι ή θεωρούν ότι είναι καλύτερος τίτλος, εμείς δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Εμείς θέλουμε να συζητήσουμε το Κυπριακό στο κοινοβούλιο της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ωραία! Λοιπόν...

Ναι, κυρία Δημητρίου.

ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Απλά να θυμίσω, όταν είχαμε την ίδια εισήγηση πριν δύο χρόνια, ότι κάποιοι είχαν μια διαφορετική θέση. Και πραγματικά διερωτώμαι αν κάποιοι νομίζουν ότι είναι τόσο κοντόφθαλμη η μνήμη μας! Το μόνο που ερωτώ, ρητορικά φυσικά, είναι πόσο ωφέλιμο θα είμαστε τώρα σε αυτή την προσπάθεια που γίνεται, μετατοπίζοντας, αν θέλετε, μια αντιπαλότητα στην ίδια την ολομέλεια για ζητήματα που ίσως να μην έχουμε και την πληροφόρηση που πρέπει.

Εγώ προσωπικά, κύριε Πρόεδρε, όπως εξεφράστηκε και μέσα από την τοποθέτηση του κοινοβουλευτικού μας εκπροσώπου, έχω τρομερές επιφυλάξεις για το συγκεκριμένο να συζητηθεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο. Είναι η θέση μας και θα ήθελα να το θέσω και από αυτό το βήμα της Βουλής. Γιατί κάποιοι κάποτε θα πρέπει να λογοδοτήσουν για τη συνέπεια των θέσεων και της στάσης τους, ειδικά όσον αφορά το Κυπριακό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χριστιάνα, θέλεις να ξαναμιλήσεις;

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Βεβαίως, βεβαίως, όλοι! Να μιλήσετε όλοι!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με όλο τον σεβασμό προς τους αγαπητούς συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού, πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, μια συζήτηση καλόπιστη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο τέλος θα το βάλω σε ψηφοφορία, να το θυμάστε, να το ξέρετε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Προσωπικά πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι μια συζήτηση αντικειμενική και με καλή πίστη και με ψυχραιμία θεωρώ ότι μπορεί να ενισχύσει και τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την αντιπροσωπία η οποία θα τον συνοδεύει, ούτως ώστε να ληφθούν τα σωστά μηνύματα μέσω από μια υγιή συζήτηση εδώ, στο καθ' ύλην αρμόδιο όργανο του κράτους, που είναι η Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Λεωνίδου.

Ο κ. Γιωργάλλας.

Χριστιάνα, να μιλήσεις τελευταία.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ.

Ο διάλογος δεν έβλαψε ποτέ, τίποτα και κανέναν, κύριε Πρόεδρε. Δεν υπάρχουν οι κίνδυνοι αντιπαλότητας ούτε διχασμού. Υπάρχει η ωριμότητα η πολιτική σε αυτό το κοινοβούλιο να εκφραστούν όλες οι απόψεις, ιδιαίτερα αυτή τη στιγμή, διότι έχει μεγαλύτερη αξία να μας ακούσουν έξω από την Κύπρο ποιες είναι οι θέσεις των εκπροσώπων του κυπριακού λαού, πέρα απ' αυτές που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκ της θέσεως, της ιδιότητάς του θα μεταφέρει. Άρα, είναι αρκούντως χρήσιμη αυτή τη στιγμή να γίνει αυτή η συζήτηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Γιωργάλλα.

Ο κ. Ευσταθίου.

Ο κ. Περδίκης και η κ. Κωνσταντίνου.

ΚΩΣΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομος.

Για όλα τα θέματα μπορεί να συζητεί αυτή η Βουλή πλην του Κυπριακού! Είναι, πραγματικά, τουλάχιστον παράδοξο και αξιοπερίεργο! Και, επειδή έχει λεχθεί για το Εθνικό Συμβούλιο, τελικά, ακούγοντας την επιχειρηματολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού, φαίνεται ότι εκείνοι οι οποίοι έλεγαν πάντα ότι τελικά το Εθνικό Συμβούλιο έχει μετατραπεί σε ένα άλλοθι, για να μη συζητεί ποτέ είτε η Βουλή είτε ο κυπριακός λαός το Κυπριακό, έχουν δίκαιο!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Περδίκης.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πρόεδρε,

Νομίζω ότι είμαι από όλους σας και όλες ο άνθρωπος που έσσει τις παραπάνω εμπειρίες στο κοινοβούλιο για τέτοιου είδους συζητήσεις, γι' αυτό και σας αποχαιρετώ και από την άλλη πλευρά ξέρετε. Δηλαδή, το πόσο αυτές οι συζητήσεις εις τη Βουλή επηρεάζουν το τραπέζι των συνομιλιών ή τον Πρόεδρο, τον εκάστοτε Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να μην είμαι άδικος και να παραπονιούνται οι εκ δεξιών σας. Δεν υπάρχει τίποτε κακό να γίνει συζήτηση στη Βουλή, ούτε επηρεάζει τις συνομιλίες, ούτε επηρεάζει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ούτε επηρεάζει τον κ. Γκουτέρες, ούτε επηρεάζει και την κυπριακή κοινή γνώμη, όπως έχουν τα πράγματα. Είναι θετικό. Εμείς υποστηρίζουμε να συζητηθεί το θέμα αυτό, γιατί είναι ένα σημαντικό ζήτημα της ζωής σ' αυτή τη χώρα και του μέλλοντος αυτής της χώρας, μέσα στα πλαίσια όμως τα λογικά, τα δημοκρατικά τζιαι χωρίς να κάμνουμε... Όπως ελάλεν κάποτε τζιαι ο κ. Αβέρωφ -λείπει τωρά, καλή του ώρα- «έντζιε πρόκειται με μια συζήτηση να επηρεάσουμε τις εξελίξεις ή να επηρεαστούν οι συνομιλίες».

Υποστηρίζουμε το αίτημα του ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Περδίκη.

Η κ. Κωνσταντίνου.

ΞΕΝΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πραγματικά με ανησυχεί η πρόθεση των συναδέλφων, γιατί κινδυνεύουμε να μετατρέψουμε τη Βουλή των Αντιπροσώπων σε ένα τηλεοπτικό πάνελ! Έχουμε δημοκρατία σε αυτό τον τόπο, οι θέσεις και οι απόψεις του κάθε κόμματος είναι γνωστές, γίνονται καθημερινά γνωστές μέσα από τον δημόσιο διάλογο. Διερωτώμαι πραγματικά για ποιο λόγο χρειάζεται αυτός ο δημόσιος διάλογος να μεταφερθεί, να θεσμοθετηθεί μέσα από έναν διάλογο στη Βουλή των Αντιπροσώπων ενόψει της επόμενης πρωτοβουλίας, με αποτέλεσμα να στείλουμε, κατά τη δική μας άποψη, τα χειρότερα μηνύματα στην άλλη πλευρά. Γιατί αυτό θα κάνουμε! Θα πυροβολήσουμε τα πόδια μας! Και δεν έχει σημασία εάν σήμερα είναι Πρόεδρος ο Νίκος ο Αναστασιάδης! Είμαστε μία κοινότητα η οποία διαπραγματεύεται μαζί με την άλλη και με την ίδια την Τουρκία! Και δεν είναι θέμα δημοκρατίας, είναι θέμα πολιτικής ευθύνης! Και έχουμε εκλογές σε δύο μήνες, κύριε Πρόεδρε, και μπορεί εκεί να κριθεί η άποψη του κάθε κόμματος, που, επιμένω, ακούγεται καθημερινά και τη γνωρίζει ο κάθε πολίτης ποια είναι και μπορεί να την

κρίνει. Θεωρώ ότι δεν είναι δουλειά αυτή τη στιγμή ειδικότερα να κάνουμε αυτό τον διάλογο μέσα σε αυτό το θεσμοθετημένο πλαίσιο που έχει η Βουλή των Αντιπροσώπων, στην οποία εσείς προεδρεύετε, με αποτέλεσμα την επόμενη ημέρα να πάει λαβωμένη η δική μας πλευρά σε έναν εκ των προτέρων πολύ δύσκολο διάλογο, και το γνωρίζουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δεν είχα σκοπό...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' δευτερολογία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' δευτερολογία, εν έσει άλλους.

Ποιος άλλος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Α, θέλει ο κ. Δημητρίου. Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Α, συγγνώμη!

Κυρία Ερωτοκρίτου, συγγνώμη!

Ο κ. Δημητρίου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, δυστυχώς ο κίνδυνος δεν είναι μήπως μετατρέψουμε τη Βουλή σε τηλεοπτικό πάνελ. Θα το πω και ελπίζω να μην παρεξηγηθώ από κανένα: Ο κίνδυνος είναι μήπως μετατρέψουμε τη Βουλή σε κοινοτική συνέλευση! Αυτή η Βουλή έχει κενά έδρανα για τους Τουρκοκύπριους και, αν θέλουμε να λέμε πως σεβόμαστε το σύνταγμα, παρ' όλο που λειτουργούμε τόσα χρόνια με το δίκαιο της ανάγκης, θα πρέπει όλοι να σεβόμαστε και τον ρόλο της Βουλής των Αντιπροσώπων και αυτό που αντιπροσωπεύουμε. Υπάρχει ένα κακό προηγούμενο. Νομίζω είναι η πρώτη φορά που έγινε συζήτηση τον Νιόβρη του '16 για το κυπριακό πρόβλημα στη Βουλή των Αντιπροσώπων και δεν είναι καλό να το επαναλάβουμε. Να ακουστούν οι απόψεις έξω από τη Βουλή. Δεν είναι ο χώρος αυτός, για να κάνουμε αυτή τη συζήτηση. Και όλοι όσοι θεωρούν το σύνταγμα ιερό -που είναι και όλοι πρέπει να το θεωρούμε- θα πρέπει να προστατεύσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Η κ. Ερωτοκρίτου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, δευτερολογείς, έννεν Γιώργο;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Απλώς, εντάξει... Δεν ξέρω πόσο θα πάει η συζήτηση. Θα μείνω επί του διαδικαστικού. Ξαναλέω ότι το Κυπριακό, όχι απλώς συζητήθηκε, συζητήθηκε πολλές φορές. Άστε δε που το Κυπριακό κάθε χρόνο στη συζήτηση των προϋπολογισμών βρίσκεται σε περίοπτη θέση. Κάμνουμε μαύρες επετείους, επετειακή συνεδρία, Κυπριακό μόνο συζητούμε τζιαι μπαίνουν οι απόψεις των κομμάτων. Πραγματικά εκεί που υπήρχε τζιαι υπάρχει, όχι επιφύλαξη, ένας άτυπος κανόνας είναι ότι εννά μεταφέρουμε τη συζήτηση του Κυπριακού στις επιτροπές,

παρ' όλο που τζιαι τζιαμαί επιμέρους ζητήματα, που δεν έχουν να κάμουν άμεσα με τα θέματα που ασχολείται το Εθνικό Συμβούλιο, συζητούνται. Αλλά διερωτώμαι, πότε έν' που αποφασίσαμε ότι εν συζητείται το Κυπριακό; Αφού κάθε χρόνο κάμνουμε τέτοια συζήτηση!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω κάτι;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τελικά δε θα μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η τελευταία, Χριστιάνα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρώτα απ' όλα να υπενθυμίσω ότι κάλεσα την εκπρόσωπο του ΔΗΚΟ που έγγραψε το θέμα να μας εξηγήσει και στην πορεία άλλαξε ο τίτλος. Ο πρώτος τίτλος, μπορείτε να τον αναγνώσετε; Τον έχετε εδώ πέρα;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δηλαδή το πρόβλημα έν' ο τίτλος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η συμφωνία για τη σύγκληση άτυπης πενταμερούς διασκέψεως (5+1) για το Κυπριακό. Και είπαν εδώ...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Και ο κ. Λουκαΐδης είπε... Ωραία! Είμαστε έτοιμοι κι εμείς τότε. Εγώ υπέβαλα ένα ερώτημα. Είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε πράγματι το Κυπριακό, κύριε Πρόεδρε, από το δευτερόλεπτο της εισβολής και μετά, το κυπριακό πρόβλημα, από το δευτερόλεπτο που ο Μακάριος συνομολόγησε τη συμφωνία του '77 μέχρι σήμερα; Είμαστε έτοιμοι, κύριε Πρόεδρε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Μα, τώρα δηλαδή...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Θέλετε; Φοβάστε την αλήθεια;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δε φοβόμαστε τίποτε, κύριε Τορναρίτη!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εμείς είμαστε έτοιμοι!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Εσείς πρέπει να φοβάστε, κύριε Τορναρίτη, με όλο το σεβασμό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, κάτσετε.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όι, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εννά το βάλω σε ψηφοφορία, να τελειώνουμε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εκτός, αν επιλεκτικά κάποιιοι θέλουν να βάλουν ορισμένες ημερομηνίες του Κυπριακού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, σας παρακαλώ! Έληξε η συζήτηση. Καθίστε!

Κυρία Ερωτοκρίτου, σας απολογούμαι. Θα το βάλω σε ψηφοφορία, γιατί, αν συνεχίσουμε να μιλούμε, έτσι εννά πάει.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Αν και αντιλαμβάνομαι ότι έν' ο τίτλος που ήταν ακατανόητος. Άρα, τωρά που έν' κατανοητός ο τίτλος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, εδώ έχετε μιλήσει με τον κ. Λουκαΐδη και έχετε πει ότι εννά αλλάξετε τον τίτλο.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ναι, ναι. Διαβάστε τον τίτλο τον καινούριο, διότι έν' ο τίτλος που είχε πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ας τον επαναλάβει...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έν' η εισήγησή μου, ρε κουμπάρε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μα, είναι εντυπωσιακά τούτα που ζούμε στη Βουλή. Γράφει το ΔΗΚΟ έναν τίτλο...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Τορναρίτη, ηρεμήστε.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...και τον μεταφράζει και τον παρουσιάζει το ΑΚΕΛ. Το ΔΗΚΑΚΕΛ πλέον είναι σε όλα τα επίπεδα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ξεφεύγει συνεχώς ο κ. Τορναρίτης, πραγματικά δηλαδή! Αλλά έκαμε μια πρόταση, εισηγηθήκαμε κάτι ως ΑΚΕΛ...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κι εμείς εισηγηθήκαμε, κύριε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...σε ό,τι αφορά τον τίτλο και έγινε αποδεκτό τζιαι ζητήσατε ποιος έν' ο τελικός τίτλος που έν' κάτω, διότι ένεν γραμμένος τζιαι εσηκώστηκα να τον πω όπως τον πρότεινα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όπως τον πρότεινες εσύ, για ποιο λόγο;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Καλά, κύριε Τορναρίτη, ένεν τούτο που ζήτησες;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας, βάλτε μια τάξη!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η Βουλή, τουλάχιστον για το εθνικό θέμα...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Τι θέλετε; Θέλετε να πάει το θέμα όπως το εισηγήθηκε η κυρία...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Το κυπριακό πρόβλημα μέσα στο πέρασ της ιστορίας μέχρι σήμερα. Να το συζητήσουμε. Φοβάστε; Τι φοβάστε άραγε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πάμε σε ψηφοφορία, διότι γινόμαστε νομίζω...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη. Προτού μπούμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξέρετε, ώρες ώρες έρκεται μου να διακόψω τη συνεδρία, α! Πιστέψετε με! Εφέρετέ με ως τζιέιντο σημείο!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έχετε δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ! Έγινε μία πρόταση, για να γραφτεί στο Κεφάλαιο Δ' με αυτό το κείμενο, όπως το διάβασα εγώ και το επιβεβαίωσε η κ. Ερωτοκρίτου. Ο κ. Λουκαΐδης έκαμε μια διόρθωση -με την οποία συμφωνεί η κ. Ερωτοκρίτου- να αλλάξει ο τίτλος έτσι όπως έν' γραμμένος, διότι στην ουσία ήταν γενικότερος ο τίτλος όπως το έβαλε ο Γιώργος. Ένεν έντσι, Γιώργο; Λοιπόν, τωρά εγώ μπροστά μου δεν έχω να το διαβάσω, έν' απλό. Τζιαι είτε ο κ. Λουκαΐδης...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό, επί της διαδικασίας...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό. Όπως πολύ σωστά έχετε πει, για ένα πολύ απλό θέμα, το έχουμε κάμει το μέγα θέμα αυτή τη στιγμή.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Θα σας εξηγήσουμε τον τίτλο, κύριε Τορναρίτη. Το πρόβλημά σας είναι ο τίτλος; Θα σας τον δώσουμε και γραπτός. Για όνομα του Θεού!

Λοιπόν, έγινε μία προσθήκη από τον κ. Λουκαΐδη και στα πλαίσια της συναίνεσης, κύριε Πρόεδρε, δε φέραμε καμία ένσταση. Λέω ότι, αν υπάρχει κάποια προσθήκη που ένδεχομένως θα βοηθήσει και τον Δημοκρατικό Συναγερμό να κατανοήσει τον τίτλο, για να συναινέσει και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, εμείς θα τη δεχτούμε. Αλλά να μην ξεφεύγει από το βασικό πνεύμα του θέματος που εμείς ζητήσαμε να εγγράψουμε. Η κορύφωση αυτή τη στιγμή του Κυπριακού φτάνει στην πενταμερή. Αν θέλει κάποιος άλλος να προσθέσει κόμμα, τελεία ή ένα ρήμα, δεν έχουμε κανένα πρόβλημα. Είναι τόσο απλό. Πρέπει να συζητηθεί το Κυπριακό. Και λυπούμαι που ακούω από συναδέλφους...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, να σας διακόψω τζιαι να κάμω μία πρόταση;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ πολύ να το σταματήσουμε εδώ. Θέλω να πάτε πίσω στη σύσκεψη των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...για να αλλάξει ο τίτλος. Να κάμετε τον τίτλο, όπως τον θέλετε, γιατί έντζιε διαφωνούν ούτε του Συναγερμού. Διότι έντζιε να τελειώσουμε δαμαί.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κατανοώ τον λόγο που το εισηγείστε, αλλά παρ' όλα αυτά που είτε ο κ. Τορναρίτης, όλη η Βουλή, πέραν του Συναγερμού, τα κόμματα θέλουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ δε διαφωνώ, αλλά...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Εμείς αποδεχόμαστε την πρότασή σας, κύριε Πρόεδρε, να το δει η σύσκεψη. Και να πω και κάτι άλλο. Είναι πραγματικότητα ότι δεν προηγήθηκε σύσκεψη και να υπενθυμίσω όλους τους συναδέλφους ότι ειδικότερα για το Κεφάλαιο Δ' πάντοτε τα βλέπει η σύσκεψη των αρχηγών τα θέματα πριν έρθουν στην ολομέλεια.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ποιος είπε έτσι πράμα;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όποταν, αποδεχόμαστε, κύριε Πρόεδρε, την πρότασή σας να το δει η σύσκεψη των αρχηγών.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λεωνίδου.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Με όλο τον σεβασμό, κύριε Πρόεδρε, αυτό που γίνεται αυτή τη στιγμή είναι ό,τι γίνεται ανάλογο στις επιτροπές. Όταν εγγράφεται ένα θέμα, μπορεί ο οποιοσδήποτε συνάδελφος να εισηγηθεί προσθήκη ή μετατροπή του αρχικού τίτλου. Επομένως, από τη στιγμή που κατατέθηκε αυτή τη στιγμή μια τροποποίηση από τους συναδέλφους, εμείς θέλουμε να αναγνωσθεί από τη γραμματεία πώς έχει μεταφερθεί, εμείς το υιοθετούμε και παρακαλούμε όπως τεθεί σε ψηφοφορία. Αν υπάρχει άλλη εισήγηση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδου, ακούστε με.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Διαδικαστικά πρέπει να μείνουμε σε αυτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούστε με. Εγώ δεν πρόκειται να το βάλω σε ψηφοφορία, για να ψηφιστεί...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όχι, βέβαια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, ρε παιδικιά, μη με διακόπτετε! Αφήστε με να προεδρεύσω, σας παρακαλώ!

Κάμνω μία πρόταση, γιατί το θέμα θα εγγραφεί. Εκεί που υπάρχουν προσθήκες και προσθαφαιρέσεις πάνω στον τίτλο εδώ του θέματος, έν' θέμα που νομίζω, επειδή έντζιε να το πκιάμεν τωρά, να το συζητήσουμε αύριο, εγώ θέλω να το πάρω την Τετάρτη...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Άρα, η πρότασή σας, για να καταλάβω, κύριε Πρόεδρε, είναι να εγγραφεί ως θέμα και να διορθωθεί ο τίτλος, εννοείται, στη σύσκεψη των αρχηγών. Αυτό κατάλαβα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούστε, σας παρακαλώ! Ακούστε με! Γιατί εν με ακούετε, ρε παιδικιά;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Σας ακούμε, κύριε Πρόεδρε.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Γεωργίου, αφήστε με να μιλήσω.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ο Συναγεμός εν θέλει να ακούσει. Εμείς ακούμε με πολλή προσοχή.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να προτείνω, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, έθθα προτεινέτε τίποτε! Εγώ εννά προτείνω! Σας παρακαλώ!

Αυτό το θέμα εδώ, έτσι όπως είναι γραμμένο, εγώ θα το πάρω στη σύσκεψη των αρχηγών, έτσι όπως είναι γραμμένο. Η σύσκεψη των αρχηγών εκεί που είμαστε πέντε-έξι άτομα και έννεν ούλλη η Βουλή παρούσα, επειδή δεν υπάρχει διαφωνία να εγγραφεί το θέμα, υπάρχει διαφωνία στον τίτλο του... Λοιπόν, απ' εκεί και πέρα πια, γιατί να μεν τα εύουμε μεταξύ μας τζιαι να τσακωνούμαστε δαμαί τωρά;

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, επιτρέπεται, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μα έντζιε τσακωνούμαστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εν μας τιμούν τούντα πράματα, ρε παιδικιά! Έν' το Κυπριακό που εννά συζητήσουμε!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κάτι πολύ απλό, κάτι που προβλέπεται και στον Κανονισμό της Βουλής και στο σύνταγμα το έχουμε περιπλέξει, το έχουμε περάσει από διαδικασίες σύσκεψης αρχηγών και ούτω καθεξής, ενώ, αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, με όλο τον σεβασμό, έπρεπε να ήταν κάτι πολύ απλό και φυσιολογικό που πηγάζει από τις εξουσίες αυτού του σώματος. Γιατί πρέπει να περάσει, κύριε Πρόεδρε, από τη σύσκεψη αρχηγών; Νομίζω αρκετό φόρτο έχει. Άλλωστε δεν προβλέπεται από τον κανονισμό κάτι τέτοιο. Η σύσκεψη αρχηγών, κύριε Πρόεδρε, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, με βάση τον κανονισμό, ρυθμίζει τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργήσει η επόμενη ολομέλεια ανάλογα με την ατζέντα που έχει ενώπιόν της. Δεν καθορίζει την ατζέντα η σύσκεψη αρχηγών. Οπότε, κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε σίγουροι, για να είμαστε σωστοί, τόσο με τον κανονισμό, αλλά και για να προστατεύσουμε τα δημοκρατικά θέσμια, με όλο τον σεβασμό, η εισήγηση είναι ότι υπάρχει ένα θέμα ενώπιόν σας, το οποίο εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα ζητούμε να εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ'. Παρακαλώ όπως εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ' και λέμε ότι την προσθήκη την οποία θέλουν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ θα την κάμουμε στην πορεία. Αν έχουν και προσθήκη οι συνάδελφοι του ΔΗΣΥ, και εκείνη θα την κάμουμε στην πορεία. Όμως είναι ενώπιόν σας. Με βάση τον κανονισμό, έχετε αυτό το θέμα μπροστά σας. Ο κανονισμός δε λέει ότι πρέπει να το περάσουμε από τη σύσκεψη αρχηγών. Κύριε Πρόεδρε, είναι απλή η διαδικασία. Και, για να τελειώνουμε, το εγγράφουμε και το βάζουμε για συζήτηση. Όταν και εφόσον με συναίνεση διορθωθεί, δε θα υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα. Τέλος.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρόεδρε, λυπούμαι πραγματικά, γιατί εκουράσαμεν τζιαι τους πολίτες που μας παρακολουθούν, είμαι σίγουρος, αλλά να πω το εξής: Η διαδικασία που ακολουθείται σε τούτον το σώμα, τουλάχιστον τα επτά χρόνια που εγώ είμαι κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού και συμμετέχω στις συναντήσεις των εκπροσώπων των κομμάτων, είναι ότι όλα τα θέματα του Κεφαλαίου Δ' περνούν από τη σύσκεψη. Αυτός είναι ο κανόνας. Τώρα πρώτη φορά ακούω ότι, προσέξετε, ένα κόμμα λέει θα εγγράψει ένα θέμα, το κορυφαίο θέμα που αφορά τον τόπο μας, με τον τρόπο που θέλει, να το αποδεχτεί η Βουλή και στην πορεία να μεταλλάξουμε τον τίτλο. Εμείς αποδεχόμαστε, το ξαναλέω, και έχετε δικαίωμα, βάσει των κανονισμών, κύριε Πρόεδρε, να αποφασίσετε. Εμείς αποδεχόμαστε την εισήγησή σας. Να το δούμε ψύχραιμα στο τέλος της ημέρας. Δεν είναι σήμερα που θα συζητηθεί. Να το δούμε σε δυο-τρεις ημέρες. Περιμένουν σαράντα επτά χρόνια οι πρόσφυγες. Να δούμε, να αποφασίσουμε με απόλυτη ηρεμία. Τι πιο πολιτισμένο;

Κύριε Ευσταθίου, ποια η άποψή σας, μπορείτε να τοποθετηθείτε, για να δοθεί μια λύση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι, μεν κάμνετε διάλογο δαμαί, σας παρακαλώ!

Λοιπόν, κοιτάξετε.

Χριστιάνα θέλεις να το βάλω σε ψηφοφορία τζιαι να απορριφθεί;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αν θα προχωρήσετε τζιαι δεν αποφασίσετε κάτι διαφορετικό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπα αποφασίζω τζιαι εν με αφήνετε! Αφού αποφασίζω τζιαι κάμνετέ μου τζιαι επίθεση ότι δε γίνεται να κάμω τούντο πράμα! Εγώ προσπάθησα συναινετικά να το φέρω στην επόμενη σύσκεψη των αρχηγών -έν' οι αρχηγοί των κομμάτων, κύριοι- να διορθώσουμε τον τίτλο, ούτως ώστε να είναι αποδεκτός από όλους, για να πάμε να το συζητήσουμε, τζιαι λέτε μου δαμαί, έτσι όπως μου το τοποθετείτε, ότι εννά πρέπει να το βάλω σε ψηφοφορία τωρά. Ε, τούτο το πράμα ένεν σωστό τζιαι, επειδή πρόκειται για το εθνικό μας πρόβλημα, πρόκειται για την επιβίωσή μας μες σε τούντον τόπο, πρέπει να δεικνύουμε την ανάλογη σοβαρότητα!

Γι' αυτό, κύριε Λουκαΐδη, δε θέλω να συνεχίσω αυτή τη συζήτηση ούτε θα το βάλω σε ψηφοφορία. Εγώ θα το πάρω την Τετάρτη στη σύσκεψη των αρχηγών, να διορθώσετε τους τίτλους, να το κάμετε όπως νομίζετε και να το φέρω στην ολομέλεια εδώ στο Κεφάλαιο Δ', σε δίωρη, τρίωρη συζήτηση, να μιλήσουν όλοι οι συνάδελφοι και να πείτε αυτά που θέλετε να πείτε. Ε, τούτο έν' το σωστό, γιατί έτσι θέμα ντρέπομαι να το βάλω σε ψηφοφορία. Ντρέπομαι!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Μπράβο, Πρόεδρε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συγγνώμη, για ποιο λόγο ντρέπομαι;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Χαράλαμπο Πιττοκοπίτη)

Κύριε Πιττοκοπίτη, να σου εξηγήσω. Να σας εξηγήσω, να το καταλάβετε. Εάν το βάλω τούτο το πράμα και εκείνοι που διαφωνούν ψηφίσουν εναντίον, ποια είναι η εικόνα που δίνουμε έξω; Ότι ψηφίζουμε ένα θέμα που αφορά τον τόπο μας...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ο καθένας να αναλάβει τις ευθύνες του, κύριε Πρόεδρε. Με όλο τον σεβασμό, κύριε Πρόεδρε, μας προσβάλλει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιον επρόσβαλα; Εν επρόσβαλα κανέναν!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Συγγνώμη που παίρνω τον λόγο χωρίς την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι, αλλά εδώ ο καθένας μας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λεωνίδου, με συγχωρείτε. Χωρίς την άδειά μου έθθα πάρεις τον λόγο. Διαφορετικά, να φύω που δαμαί τζιαι να παίρνετε τον λόγο μόνοι σας.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, δε γίνεται να κάμνετε μια διαπίστωση τζιαι εμείς να μεν έχουμε το δικαίωμα να εκφραστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα είναι διαπίστωση κάμνω; Έν' απλό!

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Καταλαβαίνω την ανησυχία σας, καταλαβαίνω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρόκειται για το εθνικό μας πρόβλημα.

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά ο καθένας μας έχει και την ευθύνη και την υπευθυνότητα και τη σοβαρότητα να κρίνει ανάλογα τα θέματα. Με όλο τον σεβασμό.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Συγγνώμη, απευθύνω έκκληση. Έχουμε συμφωνήσει, ως ΑΚΕΛ τουλάχιστον, να συζητήσουμε το Κυπριακό σε όλες του τις διαστάσεις, με αφορμή τις τρέχουσες εξελίξεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκεί είναι η διαφωνία σας.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν έχουμε καμία διαφωνία. Έν' ο Συναγερμός που διαφωνεί.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπάμαι πάρα πολλά, είτε δεν καταλαβαίνουν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απευθύνω έκκληση...

Κύριε Τορναρίτη, έχω τον λόγο, κύριε Τορναρίτη, μιλώ!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι, δεν είναι σε σας που...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σας παρακαλώ! Ναι, αλλά μιλώ!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Καλά, την κ. Λουκαΐδου που σας διέκοπτε δεν την είδατε;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ποια κ. Λουκαΐδου, κύριε Τορναρίτη;

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ποια Λουκαΐδου; Ερωτοκρίτου!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Επαντρέψετε μας με την κ. Ερωτοκρίτου! Κύριε ελέησον μαζί σας επιτέλους!

(Γέλια)

Κάμνω έκκληση σε όσους ήθελαν να γίνει η συζήτηση, επειδή ούτως ή άλλως έν' δεδομένη η πλειοψηφία, να επιτρέψουμε στον Πρόεδρο, αφού έκρινε για τους λόγους που έκρινε, να το πάρει στη Σύσκεψη. Την άλλη εβδομάδα εδώ θα είμαστε, δε θα χαθεί ο χρόνος, να συζητήσουμε το Κυπριακό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ θέλω να το πάρουμε ομόφωνα, έν' τούτο που θέλω να κάμω, να το πάρουμε ομόφωνα!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Έν' θερμή έκκληση, διότι πραγματικά δε διούμε την καλύτερη εικόνα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το πάρουμε ομόφωνα.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να τελειώνουμε. Και το αστείο προηγούμενα το έκανα έτσι για να αλλάξει τζιαι λλίον η διάθεσή μας, διότι η αλήθεια είναι ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είπες την κ. Ερωτοκρίτου κ. Λουκαΐδου!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είμαστε τζιαι υπόχρεοι, κύριε Τορναρίτη!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ευχαριστώ, κυρία Ερωτοκρίτου.

Να πω το εξής: Εμείς δεν έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα -το τονίζω έτσι, για να γίνει ξεκάθαρο- να συζητήσουμε το Κυπριακό, το οποίο όπως ελέχθηκε τζιαι προηγούμενα συζητείται καθημερινά τζιαι σε όλα τα πάνελ των τηλεοράσεων τζιαι προφανέστατα κάποιοι θέλουν να μεταφέρουν τα πάνελ και στη Βουλή, δικαίωμά τους. Αυτό που λέμε, κύριε Πρόεδρε, είναι να εφαρμοστεί ο Κανονισμός της Βουλής όπως ίσχυε όλα τα χρόνια, να το δούμε, να το συναποφασίσουμε ή πλειοψηφικά να περάσει και να τελειώσει η ιστορία. Οπότε, αποδεχόμαστε, λέω ξανά και ελπίζω να το πω για τελευταία φορά, την πρότασή σας, για να το συζητήσουμε αμέσως, εννοώ τις επόμενες των ημερών, μόλις το αποφασίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιχάλη, θέλεις να μιλήσεις; Ήταν να μιλήσει η κ. Ερωτοκρίτου.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ξέρω ότι δεν είναι πρόθεση των συναδέλφων να θεωρούν ότι η Βουλή και η συζήτηση σε αυτό το θέμα είναι της ίδιας ποιότητας ή του ίδιου επιπέδου με τα τηλεοπτικά πάνελ. Νομίζω είναι προσβολή σε αυτό το σώμα. Δεν υπαινίσσομαι ότι... Αυτό εννοούν οι συνάδελφοι, αλλά καλύτερα ως επιχείρημα να το αφαιρέσουν από τα επιχειρήματά τους.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Θα συνεχίσω απ' εκεί που έμεινε ο Γιώργος ο Λουκαΐδης. Να πάει στη Σύσκεψη Αρχηγών, εν εχάθηκε ο κόσμος, απλώς για να λυθεί η παρεξήγηση, να συζητηθεί ο τίτλος και να επανέλθει, να ενταχθεί στο Κεφάλαιο Τέταρτο έτσι όπως θα διαμορφωθεί και να προχωρήσει η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκείνο που θέλω να πω, κύριε Γιωργάλλα...

ΜΙΧΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Τώρα τι συζητούμε επί κενού;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό που συζητούμε και δε με καταλαβαίνετε...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Κύριε Γιωργάλλα, άκου με!

Εκείνο που θέλω είναι να πάει τούτο το πράγμα ομόφωνα. Βάλλω το σε ψηφοφορία τωρά τζιαι περνά.

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μισό λεπτό. Εγώ...

(Μη ευκρινή σχόλια βουλευτών)

Έννεν θέμα τούτο, έννεν θέμα τούτο να το πάρω με το πλειοψηφικό. Εγώ θέλω να είμαστε ομόφωνοι, για να το πάρουμε να το συζητήσουμε. Έν' το εθνικό μας θέμα! Μπορεί να υπάρχουν διαφορές απ' εκεί και απ' εδώ, εντάξει, διαφορές θέσεων, αλλά ο στόχος όλων έν' η πατρίδα μας! Γι' αυτό τον λόγο είναι που είπα στην κ. Ερωτοκρίτου με τη διόρθωση που ζήτησε ο κ. Λουκαΐδης, που στην ουσία εν αλλάζει τίποτε 'πού δαμαί, να το βάλουμε τζιαι να το πάρουμε, να το φέρουμε, να το συζητήσουμε.

Ναι, κυρία Ερωτοκρίτου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βοηθάτε με, σας παρακαλώ, βοηθάτε με!

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αυτό θα προσπαθήσω να κάμω.

Πρώτ' απ' όλα, για να είμαστε σωστοί, η ανάγκη για ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε, προκλήθηκε από τη δικαιωματική ένσταση κάποιων συναδέλφων και έχετε δίκαιο, όταν λέτε ότι κάτι τέτοιο έπρεπε να πηγαίνει ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνα, βέβαια.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όμως, για να είμαστε σωστοί, η ανάγκη και η θέση σας για ψηφοφορία δεν προέκυψε από το πουθενά, προέκυψε, επειδή, σωστά ή λανθασμένα, κάποιοι συνάδελφοι είχαν ένσταση, και οφείλατε να το πάρετε σε ψηφοφορία, εφόσον κάποιοι συνάδελφοι είχαν ένσταση. Αυτό είναι το πρώτο.

Κατά δεύτερο λόγο, εγώ θα συμφωνήσω απόλυτα με τον κ. Γιωργάλλα, διότι και εμένα με ενοχλεί μέσα σε αυτή την αίθουσα -γιατί σέβομαι τον θεσμό και σέβομαι και όλους τους συναδέλφους εδώ μέσα- με ενοχλεί η αναφορά στα τηλεοπτικά πάνελ. Κατά πόσο τη συζήτηση στο Κυπριακό, για το Κυπριακό, που είναι το κατ' εξοχήν σημαντικό θέμα που πρέπει να συζητούμε, αν θα το καταντήσουμε αυτού του επιπέδου, εξαρτάται από το είδος των επιχειρημάτων, το ύφος και το ήθος της συζήτησης και με τον τρόπο που ο καθένας από εμάς θα εκφέρει λόγο την ώρα που θα τοποθετείται πάνω στο εθνικό θέμα από το βήμα της Βουλής. Άρα, αν κάποιοι θέλουν να καταντήσουν το Κυπριακό σε επίπεδο τηλεοπτικού πάνελ, εμείς δε θα ακολουθήσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα, η πρότασή σας...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Γι' αυτό παρακαλώ, αν και διατηρώ έντονα την άποψη, γιατί έχω τον κανονισμό, η Σύσκεψη Αρχηγών δεν ασχολείται...

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Νίκο Τορναρίτη)

Κύριε Τορναρίτη, σας άκουγα με πάρα πολλή προσοχή, όταν μιλούσατε, όταν μάλιστα ελέγατε και ανακρίβειες ακόμα και για το επίθετό μου! Ζητώ την ίδια κατανόηση, σας παρακαλώ!

Λοιπόν, έχω τον Κανονισμό της Βουλής, δε θα μείνουμε στις λεπτομέρειες. Εάν ο τρόπος με τον οποίο θα διαφυλάξουμε το κύρος αυτού του σώματος είναι να το πάρουμε στη Σύσκεψη Αρχηγών, για να διορθώσουμε τον τίτλο, θα εμπορούσαμε να διαφυλάξουμε και να περισώσουμε και χρόνο και αχρείαστη διαδικασία για κάτι που θα έπρεπε να μπορεί αυτό το σώμα να κάμει εύκολα και γρήγορα, αποφεύγοντας όλο αυτό που έχουμε δει προηγουμένως, που νομίζω δεν άφησε και την καλύτερη εντύπωση ούτε ακόμη και σε εκείνους τους τελευταίους που ενδεχομένως να μας παρακολουθούν. Αν νομίζετε όμως ότι ο καλύτερος τρόπος είναι να πάει στη Σύσκεψη Αρχηγών, για να διορθωθεί ο τίτλος, κύριε Πρόεδρε, μπορείτε να το κάμετε, δε θα φέρουμε ούτε σε αυτό ένσταση, όμως νομίζω ότι όλο αυτό θα εμπορούσε να αποφευχθεί, με όλο τον σεβασμό.

Ευχαριστώ.

ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ ΚΟΥΛΑ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά να πω κάτι.

Δεν έχουμε πει...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ρε παιδικιά, αφού εσυμφωνήσαμε, τι συζητάτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είντα μ' που συμφωνήσαμε;

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Αφού εσυμφωνήσαμε, τι συζητάτε πάλι; Γιατί το συζητάτε πάλι;

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έληξε, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κοιτάξετε, άκουσα την κ. Ερωτοκρίτου με πολλή προσοχή. Ναι, ο κανονισμός έτσι λέει τζιαι ο κανονισμός λέει τζιαι κάτι... Το τι εγίνετον τα τελευταία χρόνια...

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου)

Ναι, Χριστιάνα μου, αλλά τα τελευταία χρόνια εσυζητούνταν τα θέματα που ήταν να εγγραφούν μες στη Σύσκεψη Αρχηγών.

(Μη ευκρινή σχόλια από την κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου)

Ως κανονισμός, έχεις απόλυτο δίκαιο, έτσι είναι ο κανονισμός, όπως τον έχεις περιγράψει.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Χαίρομαι που συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, γι' αυτό είπα...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θεωρώ ότι είναι υποχρέωση όλων μας να ξέρουμε τον κανονισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, τον κανονισμό ξέρουμέν τον...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι όλοι μας. Αλίμονο, δεν εννοώ εσάς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήξερα τζιαι τι εγίνετον 'πού προηγουμένως, στον προηγούμενο συνάδελφο Πρόεδρο, ο οποίος εσυζήταν τα θέματα, πριν να έρτουν δαμαί, για το Κεφάλαιο Τέταρτο τζιαι εκουβεντιάζαν τα τέλος πάντων.

Αηγway, εγώ σας παρακαλώ πάρα πολύ, επειδή για μένα είναι υψίστης σημασίας αυτό το θέμα και επειδή θέλω να του δοθεί και η ανάλογη δημοσιότητα...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Με ποια έννοια; Με την έννοια ότι εννά ζητήσω την πλήρη κάλυψη του. Είναι σοβαρό να εκφράζεται η Βουλή, μην ξεχνάτε ότι έχουμε τζιαι μια πενταμερή που εννά ξεκινήσει ύστερα 'πού έναν-ενάμιση μήνα. Νομίζω ότι, πριν να ξεκινήσει αυτή η πενταμερής, θα έν' καλά να ακουστούν οι απόψεις της Βουλής, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι βραχυκυκλώνουμε κανέναν. Απλώς, ακούεται η άποψη του νομοθετικού σώματος -τζιαι ο κόσμος έν' κάτω τζιαι ακούει- πέραν από τις αποφάσεις της εκτελεστικής εξουσίας, της κυβέρνησης. Κανένας δε θέλει το κακό της Κύπρου, έν' οι προσεγγίσεις που διαφέρουν από πολλές μεριές και πολλές φορές και σε ορισμένα θέματα και... Εν θέλω να μπω σε λεπτομέρειες για τούτα τα πράματα ούτε είμαι αρμόδιος να συζητώ το εθνικό μας πρόβλημα, από αυτή εννοώ τη θέση που είμαι εγώ τώρα.

Γι' αυτό παράκλησή μου και γίνεται αποδεκτό, σας παρακαλώ πάρα πολύ να το βάλουμε την Πέμπτη, να το κουβεντιάσουμε, να βρούμε τον τίτλο και να το εγγράψουμε τζιαι να έρτουμε να το συζητήσουμε εδώ, εάν συμφωνείτε.

Το Δημοκρατικό Κόμμα θέλω να μου πει, η Χριστιάνα θέλω να μου πει.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, εάν αυτή είναι η καλύτερη μέθοδος την οποία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατά τη γνώμη μου, γιατί σας είπα, θέλω να είναι ομόφωνο, εν θέλω να το βάλω σε ψηφοφορία και να περάσει με τόσες ψήφους υπέρ και τόσες κατά.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχετε δίκαιο, καταλαβαίνω τη θέση σας, κύριε Πρόεδρε. Βεβαίως είναι καλό και στις ψηφοφορίες εμφανίζεται δημόσια η θέση και η στάση καθενός από εμάς, και ατομικά και συλλογικά ως κομμάτων, και βεβαίως ο κόσμος μας βλέπει και μας κρίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω και κάτι άλλο...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μα, κύριε Πρόεδρε, επροσπάθησα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω και κάτι άλλο...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...στην τελευταία μου τοποθέτηση να είμαι συναινετικός, να είμαι ήρεμος, αλλά εν μπορώ να συνεχίσω να ακούω τούτα τα πράγματα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νίκο...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρώτον, δεν έγινε Σύσκεψη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ρε Νίκο, άφησ' με...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Πρώτον, δεν έγινε Σύσκεψη Αρχηγών, δεύτερον, δεν...

ΠΑΝΙΚΟΣ ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Εννά αρχίσουμε ξανά από την αρχή πάλι, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Τορναρίτη, σας παρακαλώ, καθίστε, σας παρακαλώ! Γιατί έτσι που κάμνουμε δαμαί...

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη, άκουγα εδώ πέρα την κ. Ερωτοκρίτου. Επαναλαμβάνω και λέω ότι εμείς έχουμε όλη την καλή διάθεση να δούμε τον τίτλο, να συζητήσουμε ό,τι θέλετε...

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αφού εσείς δε θέλετε να συζητήσουμε! Μα, τι λέτε; Εννά μας πελλάνει τωρά!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Είτε δεν είπε η ομάδα μου είτε δεν κατάλαβε η κ. Ερωτοκρίτου. Οπότε, επαναλαμβάνω τούτο που σας είπα πριν από μια ώρα περίπου, αποδεχόμαστε την πρότασή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, έληξε το θέμα, εσυζητήσαμέν το, τούτο το πράμα εννά το πάρω στη Σύσκεψη Αρχηγών, να συζητηθεί εκεί και να αποφασιστεί και ο τίτλος και να έρθουμε εδώ, γιατί η πρόθεσή μου είναι, αφ' ης στιγμής το εγγράψουμε, να το φέρουμε προς συζήτηση αμέσως.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όι, εν μπορεί αμέσως, πρέπει να το αποφασίσουμε την Πέμπτη και...

Ναι, τζιαι εννά γίνει τζιαι κατάλογος...

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να αποφασίσει η Σύσκεψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, Ελένη.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΥΡΟΥ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, κάνετε επανειλημμένα αναφορά στην ανάγκη να συζητήσουμε και μάλιστα με όλη τη σοβαρότητα αυτό το θέμα στην ολομέλεια, για να σταλούν μηνύματα, ε, απόψε εστείλαμε ήδη ένα μήνυμα, το οποίο ακυρώνει την όποια συζήτηση θα κάμουμε, ότι για ένα απλό διαδικαστικό θέμα δεν εμπορούσαμε να βρούμε μια κοινή γλώσσα!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Το οποίο ήταν άνευ περιεχομένου, γιατί έν' μόνο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εσείς εκάμετε τη συζήτηση, εμένα είνα μ' που με θωρείτε; Εγώ είμαι υποχρεωμένος ως Πρόεδρος δαμαί να σας διώ τον λόγο να μιλάτε. Έδωκά σας τον λόγο, εμιλήσετε, είπτε αυτά τα οποία θέλατε να πείτε,

καταλήξαμε δαμαί που καταλήξαμε, το θέμα θα το πάρω όπως σας έχω πει στη Σύσκεψη Αρχηγών και φυσικά, μόλις το συζητήσουμε, θα γίνει ο κατάλογος των ομιλητών και όλα αυτά και θα το φέρουμε αμέσως για συζήτηση.

Σωκράτη, το «αμέσως», εντάξει, έντζιε σημαίνει την ίδια ημέρα, εννά το πάρουμε μια εβτομάδα παρακάτω.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.48 μ.μ.)

**Παρόντες βουλευτές
(αλφαβητικά κατά κόμμα)**

ΔΗΣΥ

Αριστείδου Μαριέλλα	Κωνσταντίνου Ξένια
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Ορφανίδου Σάβια
Δίπλαρος Ευθύμιος	Σοφοκλέους Μιχάλης
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Σταύρου Ελένη
Κάρουλλας Γιώργος	Τορναρίτης Νίκος
Κουλλά Ονούφριος	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Κυπριανού Ανδρέας	

ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

Αδάμου Αδάμος	Λουκαΐδης Γιώργος
(Πρόεδρος Βουλής)	Μαύρου Ελένη
Γαβριήλ Γιαννάκης	Πασιουρτίδης Ανδρέας
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Σάββα Ευανθία
Δαμιανού Άριστος	Στεφάνου Στέφανος
Καυκαλιάς Αντρέας	Φακοντής Αντρέας
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	

ΔΗΚΟ

Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Ορφανίδης Χρίστος
Κουλίας Ζαχαρίας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Λεωνίδου Πανίκος	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Μυλωνάς Παύλος	

ΚΣ ΕΔΕΚ

Ευσταθίου Κωστής	Σιζόπουλος Μαρίνος
------------------	--------------------

Συμμαχία Πολιτών

Λιλλήκας Γιώργος

Αλληλεγγύη

Γεωργιάδου Ρούλα	Γιωργάλλας Μιχάλης
------------------	--------------------

Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών

Θεοπέμπτου Χαράλαμπος	Περδίκης Γιώργος
-----------------------	------------------

ΕΛΑΜ

Παπαγιάννης Λίνος	Χρίστου Χρίστος
-------------------	-----------------

Συνεργασία Δημοκρατικών Δυνάμεων

Βότσης Άγγελος
Μουσιούπτας Μαρίνος

Προκοπίου Γεώργιος

Ανεξάρτητοι (Κίνημα)

Θεολόγου Άννα

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης (Μαρωνιτών)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην επέτειο της θυσίας του Γρηγόρη Αυξεντίου και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Παγκόσμια Ημέρα Σπάνιων Παθήσεων.
3. Ενημέρωση για τις ακόλουθες διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων:
  - α. Συμμετοχή του κ. Χαράλαμπου Θεοπέμπτου σε διαδικτυακή συνάντηση με θέμα τις υπάρχουσες προκλήσεις μετά και τη νίκη κατά του λεγόμενου «Ισλαμικού Κράτους» στη Συρία και το Ιράκ, που συνδιοργάνωσαν το Γραφείο Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας των Ηνωμένων Εθνών και η Κοινοβουλευτική Συνέλευση της Μεσογείου.
  - β. Συμμετοχή του προέδρου της Επιτροπής για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τα Ανθρωπιστικά Θέματα της ΚΣ ΟΑΣΕ κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη σε διαδικτυακή συνάντηση με θέμα την καταπολέμηση της εμπορίας προσώπων κατά μήκος των διαδρομών μετανάστευσης, με έμφαση στα παιδιά, της Ad Hoc Επιτροπής της Συνέλευσης για τη Μετανάστευση.
  - γ. Συμμετοχή της προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού κ. Χριστιάνας Ερωτοκρίτου, του αναπληρωτή προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων κ. Νίκου Τορναρίτη και του μέλους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Σκεύης Κούτρα Κουκουμά σε διαδικτυακή συνάντηση για την Ευρωπαϊκή Κοινοβουλευτική Εβδομάδα 2021 και τη Διακοινοβουλευτική Διάσκεψη για τη Σταθερότητα, τον Οικονομικό Συντονισμό και τη Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που συνδιοργάνωσαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Πορτογαλική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021», αγορεύσεις (Γεώργιος Γεωργίου, Άριστος Δαμιανού, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Κωστής Ευσταθίου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Πρόεδρος) και απόρριψη της αναπομπής.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αστυνομίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2020» και τους κανονισμούς «Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021», παρατηρήσεις του κ. Πανίκου Λεωνίδου, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια:
  - α. «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου του 2021 Νόμος του 2020»,
  - β. «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης του 2021 Νόμος του 2021»,
  - γ. «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021»,
  - δ. «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του 2021 Νόμος του 2020»,
  - ε. «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου του 2021 Νόμος του 2021»,
  - στ. «Ο περί Προϋπολογισμού της Εθνικής Αρχής Στοιχημάτων του 2021 Νόμος του 2021»,συζήτηση (Αντρέας Καυκαλιάς, Γιώργος Λουκαΐδης, Νίκος Τορναρίτης, Πανίκος Λεωνίδου, Στέφανος Στεφάνου, Ονούφριος Κουλλά) και ψήφισή τους σε νόμους.
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2020» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Φόρων Κατανάλωσης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021».
8. Εισήγηση του κ. Μιχάλη Γιωργάλλα για αναβολή των νομοσχεδίων:
  - α. Ο περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2020,
  - β. Ο περί της Μεταβίβασης των Αρμοδιοτήτων και των Λειτουργιών της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος Νόμος του 2020,

- γ. Ο περί της Διατήρησης Αποθεμάτων Πρώτων Υλών Ζωοτροφών και Σιτηρών για Ανθρώπινη Χρήση Νόμος του 2020,
- δ. Οι περί Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου (Σχέδιο Πρόωρης Εθελοντικής Αφυπηρέτησης Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2021,
- παρατηρήσεις του κ. Αντρέα Καυκαλιά και απόφαση για αναβολή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021», αγορεύσεις και συζήτηση (Ευανθία Σάββα, Γιώργος Πεردίκης, Δημήτρης Δημητρίου, Άννα Θεολόγου, Χρίστος Χρίστου, Κωστής Ευσταθίου, Μιχάλης Σοφοκλέους, Χαράλαμπος Θεοπέμπτου, Νίκος Τορναρίτης, Γιώργος Λουκαΐδης) και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Πρόληψη Πνευμοκονίασης) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2021» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Εσωτερικών - Θέση Ανώτερου Πολιτικού Μηχανικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2021» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021», παρατηρήσεις των κ. Γεώργιου Γεωργίου και Γιώργου Λουκαΐδη, και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021».
14. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
15. Ερωτήσεις βουλευτών:
- Παράπονα οδηγών ταξί του αεροδρομίου Πάφου για επιβολή ασύμφωνων κομίστρων - Στήριξη των Κυπρίων αθλητών - Η δημιουργία νέου αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Παλαιχωρίου - Σύσταση του Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων για τις επεκτάσεις του σφαγείου CYPRA προς το Υπουργικό Συμβούλιο - Εξαίρεση της Αυδήμου από το σχέδιο αναζωογόνησης ακριτικών και ορεινών περιοχών.
16. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:
- Καταγγελίες για παραχώρηση αποκλειστικού δικαιώματος χρήσης παραλίας σε ξενοδοχείο και το καθεστώς χρήσης παγκύπρια - Κονδύλι για πεζόδρομο στον Κάτω Πύργο - Μη δηλωμένοι εργαζόμενοι από τους εργοδότες τους - Αίτημα από το Γενικό Λογιστήριο προς τράπεζες για απόσυρση κατατεθειμένων επιταγών εταιρειών - Αντικατάσταση λαμπτήρων οδικού φωτισμού με λαμπήρες LED - Καθυστέρηση κατάθεσης κανονισμών για την ανακύκλωση φαρμάκων - Κατακύρωση προσφοράς για επεξεργασία ζωικών υποπροϊόντων στην εταιρεία «Cypra Ltd» - Καταγγελία για ταφή εκτός κοιμητηρίου (εμπιστευτική απάντηση) - Διακρατική Συμφωνία Κύπρου - Παναμά για τα δικαιώματα των ναυτικών - Εσωτερικός έλεγχος στα υπουργεία - Ευρωπαϊκή Οδηγία για την απαγόρευση της χρήσης των κυνηγετικών σφαιριδίων μολύβδου κοντά σε λίμνες και εφαρμογή της στην Κύπρο - Πληροφορίες σχετικά με τον σχεδιασμό εγκατάστασης λεπιδοφόρων κονσερτίνων σε περιοχές κατά μήκος της πράσινης γραμμής (απόρρητη απάντηση) - Μη καταβολή επιδόματος σε μικρές επιχειρήσεις και αυτοεργοδοτούμενους βάσει του περιόμοκαθάρσεως Νόμου λόγω ελλιπών αιτήσεων.
17. Συζήτηση (Νίκος Τορναρίτης, Χριστιάνα Ερωτοκρίτου, Γιώργος Λουκαΐδης, Αννίτα Δημητρίου, Πανίκος Λεωνίδου, Μιχάλης Γιωργάλλας, Κωστής Ευσταθίου, Γιώργος Πεردίκης, Ξένια Κωνσταντίνου, Δημήτρης Δημητρίου, Πρόεδρος, Πανίκος Λεωνίδου, Ελένη Μαύρου) για την εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Η συμφωνία για σύγκληση άτυπης πενταμερούς διασκέψεως στις 27 Απριλίου 2021 και οι πιθανοί κίνδυνοι που ελλοχεύουν για την Κυπριακή Δημοκρατία συνεπεία της επιθετικής στάσης της Τουρκίας και της εμμονής της για μορφή λύσης δύο κρατών» από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος και απόφαση για παραπομπή της συζήτησης του θέματος στη Σύσκεψη του Προέδρου και των Αρχηγών ή Εκπροσώπων των Κομμάτων.